ЖОББМ Симферополь орта мектебі

БЕКІТЕМІН:
Мектеп директоры
Искаков Б.М.
«02» 09 2025ж.

КЕЛІСЕМІН:
Оқу ісінің меңгерушісі
Омарова Г.Н.
«02» 09 2025ж.

КЕЛІСЕМІН:
ӘБ жетекшісі
Айтенова Б.Б.
«28» 08. 2025ж.

ТАҚЫРЫПТЫҚ ЦИКЛОГРАММА ЖОСПАРЫ

МҰҒАЛІМНІҢ АТЫ-ЖӨНІ: Сапарова Аяулым Госмановна

СЫНЫП: 0 «А»

САҒАТ: 20

ОҚУЛЫҚТАР: «Алматы кітап»

2025-2026 оқу жылы

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 02 -05 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы

«Адал азамат» біртұтас тәрбиесі «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік» айы

Апта дәйексөздері - «Білім - қымбат қазына, қанағат тұтпа азына» (Мұзафар Әлімбаев)

Күн тәртібі	Дүйсенбі 01.09	Сейсенбі 02.09	Сәрсенбі 03.09	Бейсенбі 04.09	Жұма 05.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
		Адалдық әліппесі **«Достық көмек»** *Ойынның мақсаты:* балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу. Тәрбиеші ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына «қауырсынды» тигізеді (бұл кез-келген құстың қауырсыны болуы мүмкін). Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды.	**Адалдық әліппесі** **«Досыңды тауып ал»** *Ойынның мақсаты:* достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады.	**Адалдық әліппесі** **«Мақтау сөздер айту»** *Ойынның мақсаты:* достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.	**Адалдық әліппесі** **«Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер»** *Ойынның мақсаты:* адамның жақсы жақтарын көре білуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтынын айтады. Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады.
Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру		Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.
Балалардың дербес іс- әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті		**«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы»** **Санамақ** Көпшілік қатысады.Ойынның	**«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы»** **Айдапсал** Ойынаушылар екі топқа	**«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы»** **Шертпек** Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын	**«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы»** **Белбеу соқ** Ойыншылар екі-екіден жұптасып, шеңбер жасап тұрады.

рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		шарты: ойын бастаушы қатысушы бір адамды ортаға алып шығады. Ол адам бір тектес атау сөзден жаңылмай, кідірмей аттап жүріп айтуы керек.Тоқтамай қателеспей айтып шықса,жүлде алады. Егер қателессе ойыннан шығады	бөлінеді. Бірінші топ үйдің сыртына шығып, ал екінші топ үйдің ішінде қалады. Ойынды басқарушы сыртта тұрғандардың есімдерін үйде отырғандарға қойып, өзі белгілеп алады. Содан кейін сырттағы ойыншыларды бір-бірлеп шақыра бастайды. Ойынның шарты бойынша, сырттан кірген ойыншы отырғандардың ішінен иөз есімі есімі берілген ойыншыны табуы керек. Таба алмаған ойыншылар айыптылар қатарына барып отырады. Ал өз есімі берілген ойыншыны тапқандар соның қасына барып отырады, айып тартады. Айыптартушылар көпшіліктің ұйғаруымен өлең айтады,би билейді, т.б. өнер көрсетеді	жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды.Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді.Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады.Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді.	Бір ойыншы белбеуді алып,екіншісін қууға тиіс. Қашқан шеңбер жасап тұрған бір жұптың алдына келіп тұрған кезде, артық қалған үшінші ойыншы шеңберді айнала қашады. Егер қуғыншы оны белбеумен соғып үлгеріп, өзі бір жұптың алдына келіп үлгерсе, оның орнын келесі ойыншы басады
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 1**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық		Дидактикалық ойын «Кімде не бар?» Мақсаты: Заттардың (шкаф,орындық т.б) аттарын дұрыс атай біледі.	Дидактикалық ойын "Ғажайып қапшық" Мақсаты: балалар ойыншықтардың атауларын айтады.	Әңгімелесу "Менің ойыншығым" Мақсаты: Балалар тәрбиешінің сұрағына жеңіл сөздермен жауап береді.	Дидактикалық ойын "Атын атап бер" Мақсаты:түсі мен көлеміне қарамастан таныс заттарды таниды және көрсетеді.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
		Сауат ашу негіздері Дыбыс **Міндеті:** Табиғи дыбыстарды, жан-жануардың дыбыстарын ажыратуға үйрету, сөзді айту үшін адамға дауыс керек екенін түсіндіру **Күтілетін нәтиже: Жасайды:** дыбыстарды ажыратады. **Түсінеді:** дыбыстардың әртүрлі болатынын. **Қолданады:** тыңдайды, сұрақтарға жауап береді.	**Сауат ашу негіздері** Дыбыс пен сөз **Міндеті:** Табиғатта түрлі дыбыстардың бар екенін білдіру, олардан адамның дауысын ажыратуға үйрету, дауыс ауызбен айтылып, құлақпен естілетінін түсіндіру **Күтілетін нәтиже: Жасайды:** тақырыпқа және дыбыс санына байланысты сөздер ойлап айтады. **Түсінеді:** өлең мазмұнын, дыбыстарды айтатынымызды	**Сауат ашу негіздері** Сөз **Міндеті:** Сөздерді дұрыс айтып, лексикалық мағынасын анықтауға жаттықтыру **Күтілетін нәтиже: Жасайды:** ыммен берілген тапсырманы орындайды, ұзын және қысқа сөздерді қолдарымен өлшейді, сөз айту арқылы стақанға қаламдар салуды, жаңа дыбысқа сөз ойлап айтады. **Түсінеді:** сөздің қаншалықты қажеттілігін. **Қолданады:** ұзақ және қысқа сөз ойлап айтады. – Сөздер дыбыстардың көмегімен	**Көркем әдебиет** Бәрі де бар бақшада **Міндеті:** Өлең мазмұнын қайталап айтуға ынталандыру. Байланыстырып сөйлеуін жетілдіру. Балабақшада бір-бірімен тату болуға тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже: Жасайды:** жаңа дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; **Түсінеді:** "б" " п" дыбыстарының ұқсастығын; **Қолданады:** әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады. Педагог балабақша туралы

		«Ненің дыбысы?» ойын-жаттығуы. Педагог балаларға көздерін жұмып, естіліп тұрған дыбыстарды тыңдауларын сұрайды. Педагог допты еденге ұрып ойнайды, есікті ашып-жабады, қоңырауды сылдырлатады, қағазды сыбдырлатады. Балалар ненің дыбыстарын естігендерін айтады. Педагог балаларға суреттер көрсетіп, оларға мұқият қарауларын сұрайды. – Суретте кімдерді көріп тұрсыңдар? Балалар қандай дыбыс шығарып жатыр? Бұл дыбыстар нені білдіреді? – «Ау-у!» – «Адасып кеттім, көмектесіңдер!» деген мағынаны білдіреді. – «Шүу-шү-у» деп атты жүргізу үшін айтады. – «Іңгә-әңгә-ә!» – нәрестенің жылаған дауысы. – Бұлардың барлығында да сөздер айтылады. Тек ол сөздерді есту үшін, сөзді созып айту керек. «Аауууу!», «Шүу!», «Іңгәәә!»	және естітінімізді. **Қолданады:** табиги және жасанды дыбыстарды ажыратады. Дидактикалық ойын: «Мен сияқты айт» (доппен) – Мен сендерге допты лақтырып, кез келген сөзді айтамын, ал сендер допты қағып алып, тура мен сияқты қайталап, допты кері лақтыруларың керек. Мысалы: ққол, өзззен, үүй, кассссқыр, дооомбыра, құұұмыра, қанннт, батыыыр, арррба, балллға, баллла, шаррр, дөңгелллек, қазззз, құмммыра, көлллік, құссс, қааайық, бөшшшке, шанышшшқы, түлллкі, көззз, қоңңңырау, құлллпы, бақққа, сазззан, тышшшшқан, сссан, көрррпе, керррік, шыббын, аррра, баллла, жағға, тағғға, құсс, тұззз, бііз, бәтеңңке, гүлл, баллл, сабббын, көзззілдірік. (Ойынға барлық бала қатысады). Дидактикалық ойын: «Не қалай дауыстайды?» Ойын шарты: Педагог үй жануарларының суретін көрсетіп, не істейтінін айтады. Балалар сол жануардың дауысын салады. Қой маңырайды: (мәәә) Сиыр мөңірейді:(мууу) Жылқы кісінейді:(йоо) Түйе боздайды:(баа) Ешкі бақырады: (мәкк)	айтылады. Осы дыбыстарды жеке-жеке айтсақ, ешбір мағына бере алмайды. Сондықтан дыбыстарды тіркестіріп, сөз жасаймыз. Біз дыбысты дауыстап айтамыз, дауыстап айтқан кезде ғана дыбыс естіледі, біз тыңдаймыз. Есіңе сақта! Дыбысты айтамыз және естиміз. Сөзде неше дыбыс болса, сөздің сызбасында сонша төртбұрыш салынады. Педагог тақтада көрсетеді. – Сөз – белгілі бір дыбыстар жиынтығы. Құрамында қанша дыбыс болғанына қарамастан бір ұғымды анықтап, бір мағына береді. Бәріміз айнаны қолымызға алып, аузымызды ашайық. Аузымызда нелер бар екен? – Иә, аузымызда тіс, тіл, еріндер бар. Осылардың бәрі дыбыстарды айтуға көмектеседі екен. – Ал сөздегі дыбыс саны әртүрлі болады. «Бірінші дыбысты қайтала» дидактикалық ойыны (доппен). Педагог қандай да бір сөздің бірінші дыбысын анығырақ, созып айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап, допты педагогка кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: аааалма(а), тттиін(т), ккқаскыр(к), мммакта(м), өөөшіргіш(ө), сссағат(с), ккқыс(к), аааалжапқыш(а), рррадио(р), тттышқан(т), сссазын(с), ккқияр(к), жұлдыз(ж), уууылдырық(у), жжжастық(ж), дддиректор(д), шшшұлық(ш), мммектеп(м), уууыз(у), ккқолшатыр(к), бббақа(б), ииит(и), жжжарық(ж)	суреттер бойынша әңгіме құрайды. – Бүгін сүйікті балабақшамыз туралы әңгімелейміз. Балабақша – әдемі атау. Бақшада жас жеміс ағаштары өссе, балабақшада Отанымыздың жас ұландары, сендер өсіп, мейірімді, тату болуға, жақсылыққа, әдептілікке үйренесіңдер. – Біз бүгін ақын Өтепберген Ақыпбековтың «Бәрі де бар бақшада» өлеңімен танысамыз. Өлең ұнады ма?Авторы кім? – Өлең қалай аталады? Неліктен балабақша деп айтамыз? – Балабақшада сендерді кім қарсы алады? – Балабақшада не үйренесіңдер? Сендерге балабақша несімен ұнайды?
«Үнемді тұтыну» - Мақсаты: балалардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу.					

Табиғи ресурстарға ұқыпты қарау — бұл біздің баламыздың болашағына деген қамқорлығымыздың белгісі. Балаларымызды үнемшіл болуға тәрбиелеп, оларды табиғатқа жауапкершілікпен қарауға үйрету арқылы біз жарқын әрі тұрақты болашақ қалыптастыруға өз үлесімізді қосамыз. **Табиғат — біздің үйіміз! Үнемдеуді үйренейік, табиғатты қорғайық!**					
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
		Математика негіздері Кеңістікте бағдарлау **Міндеті:** Сөйлеуде өзіне немесе басқа затқа қатысты заттың орналасуын және заттың кеңістікте (солға, оңға, жоғарыға, төменге) орналасуын үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; **Түсінеді:** заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; **Қолданады:** белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды. «Қайда барасың, нені табасың?» атты дидактикалық ойынды ұсынады. Ойын мақсаты: ойын балаларды негізгі кеңістіктік бағыттарды (алға, артқа, оң жақ, сол жақ) анықтау және сөзбен айтуға, заттың кеңістікте орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.) пайдалануға жаттықтыру үшін жүргізеді. Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды бөлменің әр жеріне тығып қояды. Мысалы: ойын барысы бойынша көзделген орналасу	**Математика негіздері** Қағаз бетінде бағдарлау **Міндеті:** Балаларды кеңістіктік қарым-қатынастарды орнатуға үйрету. Заттың кеңістікте (солға, оңға, төменге) және қағаз парағының бетінде орналасуын анықтау **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; **Түсінеді:** заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; **Қолданады:** белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды. Топтық жұмыс. Балаларды топқа бөлу үшін педагог санамақ ұсынады. Топтардың әркайсысына әртүрлі заттар (кестеге ұқсас) бейнеленген жұмыс парақтары таратылады. Педагог ойын жағдаятын ұйымдастырады (ойыншықтарды табуға көмектеседі). Педагог карточкадағы суреттің орналасуын айтады, мысалы, жоғарғы сөренің оң жағы. Балалар осы жерде бейнеленген затты атайды. Оған керісінше затты атайды, балалар оның да орналасуын	**Математика негіздері** Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау **Міндеті:** Балаларды кеңістіктік қарым-қатынастарды орнатуға үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; **Түсінеді:** заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; **Қолданады:** белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды. «Фигура қайда жасырынды?» дидактикалық ойыны. Педагог елестетілген шаршының бұрыштары мен қабырғалары және оның ортасында еденге ойыншықтарды жайып қояды. Жетекші бала кез келген ойыншықты шаршыдан алып, басқа балалардан қай заттың артында, алдыңғы жағында, оң жағында және т.б. орналасқандығын атауға шақырады. Балалар фигураны атамай, оның орналасуын сипаттайды. «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. Педагог балалардың партада дұрыс отыруына, қолын дұрыс орналастыруына, дәптерді және қарындаштарды қалай ұстайтынына назар аударады	**Қоршаған ортамен таныстыру** Жыл мезгілдері: жаз, күз. Белгілері. **Міндеті:** Осы мезгілдерге тән табиғаттағы өзгерістер, ағаштар, жәндіктер, ауа райы құбылыстары, адамдардың еңбегі туралы білім беру **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** Жаз және күз мезгілдерінің негізгі, маңызды белгілерін; **Түсінеді:** Осы мезгілдерге тән табиғаттағы өзгерістер, ағаштар, жәндіктер, ауа райы құбылыстары, адамдардың еңбегі туралы тнсінеді; **Қолданады:** Топтағы балалармен өз білгенін бөлісе алады, пікірін айта алалады. **Қолданылатын көрнекі құралдар:** үлестірмелі материал, интербелсенді тақта, жұлдызшалар, жаз, күз мезгілдерінің ауа райы құбылыстарын бейнелейтін карточкалар, күзгі, жазғы өсімдіктер, қағаздан қиылған гүлдер, жапырақтар, ермексаз, зырылдауық, пластик жәндіктер. Жұмбақ: Алғашқысы суытады өлкені, Үшіншісі: «Көк теңізге бар», – дейді, Екіншісі жылытады жер көкті, Төртіншісі ұсынады бар дәмді. Жұмбақ не туралы?

		орнының оң жағында аюды, сол жағында шкафтың артына қуыршақты, кілемнің алдына допты, артына мәшинені. Ойынды бастаудан бұрын педагог балаларға бөлмеде тығылған ойыншықтарды табатындарын хабарлайды. Балалардың бірін шақырып алып, педагог оған былай дейді: Оң жаққа барсаң, аюды табасың, Сол жаққа барсаң, қуыршақты табасың. Алға қарай жүрсең, допты табасың, Артқа қарай жүрсең, мәшинені табасың. Қайда барғың келеді? Бала ойыншықты табады. Ойын 3-4 рет қайталанады.	атайды 1-тапсырма. Педагог мотоциклді суреттің ортасына жапсыруды ұсынады. – Мотоциклдің оң жағында, сол жағында, үстіңгі жағында, астыңғы жағында қандай заттар орналасқан? 2-тапсырма. Үйшігіне қарай иттің қайда орналасуын анықтау. Балаларға үйшіктің алдында отырған итке доптың суретін салуды тапсырады. Тапсырманы орындаудың әртүрлі нұсқаларын ұсынуға болады. Балалар тапсырманы орындайды, талқылайды. Педагог балаларға терминдерді қолдануды үйретеді: сол жағында, оң жағында, төменде, жоғарыда, артында, алдында		– Жыл мезгілдері туралы. Педагог «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы жұмбақтың шешуі қыс, көктем, жаз және күз екенін тапқызады және әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін естеріне түсіреді. Жаз және күз мезгіліндегі табиғат құбылыстары туралы бейнебаян көрсетіледі: Күннің күркіреуі, найзағай, нөсер, күннің ыстықтығы, жел соғуы, күннің суытып, жапырақтардың ұшуы, жел соғуы. Жазғы, күзгі ағаштардың өсуі, жыл мезгіліне байланысты өзгерістері жайлы бейнебаян шығады. Қайың, емен, үйеңкі ағаштары саябақтарда, жол бойында, орманда өседі. Алмаағаш – ең көп таралған бақша ағашы. Алмаағаштың жемісі – алма, өте пайдалы.

Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі», «Серпер» күйі

Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру,

3- ұйымдастырылған іс-әрекет

		Қазақ тілі Ата-әже **Міндеті:** Тілдік дамытушы орта. -Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, тарихи	**Сөйлеуді дамыту** Мектептегі алғашқы күн **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз бп, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** жаңа дыбыстарға	**Көркем әдебиет** Білімің – бұлағың **Міндеті:** Білім туралы түсінігін кеңейту. Ойлау қабілетін дамыту. Ойын жеткізіп айта білуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; **Түсінеді:** өлең мазмұнын түсінеді; **Қолданады:** мақалдың мағынасын	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Ағаш бұтақтары **Міндеті:** Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру -Сазбалшық, ермексаз және

		орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** ата-әже жайында әңгіме тыңдап, ойланып, сөйлеп үйренді; **Түсінеді:** ұлттық киімдердің түрлерін білді **Қолданады:** айтқан әңгімені мұқият тыңдауды 1. Танысу, әңгімелесу, сөйлеу, тыңдау дағдысын дамыту, ұлттық киімдерді таныстыру; Ата мен әже баланың әкесінің әкесі мен анасы. Ал, баланың анасының әкесі мен анасы балаға нағашы ата-әже болады. Ата мен әжелер немерелеріне өте мейірімді және қамқор. Жүздері үнемі жылы, немерелерін ойнатып, кеңес айтып, конаққа барса немерелеріне деп кәмпит, тәтті тағамдарын әкеледі. Аталардың ұлттық киімі: Саптама етік, байпақ, тері шалбар, жеиде, шапан, бөрік, тымақ, Әжелердің ұлттық киімі: Кимешек, шәлі, қамзол, көйлек, бешпет, т.б киімдер. 2. Кітапшамен жұмыс, қолына қаламды дұрыс ұстатып үйрету, оңға,	сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; **Түсінеді:** "б" "п" дыбыстарының ұқсастығын; **Қолданады:** әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады. Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді: Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ. балаларға «бала», «парта», «бақа», «бақбақ» сөздеріне сөйлем құратады. Сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп.	айтады Білімің – бұлағың Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да Үстазсыз болмайды. Мереке күніңмен Құттықтап бүгін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын». Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды Мақалды жаттап ал. Білекті бірді жығады, Білімді мыңды жығады. Педагогпен бірге мақалдың мазмұнын талдау арқылы білімді адамның мықты болатынын, ақылды болу үшін кітапты көп оқу керектігін түсінеді	пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу - Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау -Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша кию үшін қайшыны қолдану Мақсаты: -балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір-бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға үйрету - пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып,ағаш бұтақтарын мүсіндеу - жырту, умаждау әдісі арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үйрету -табиғи материалдардың түрлерімен таныстыру, олардан ағаш бұтақтарын дайындайбілуге үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** педагог нұсқауымен қағаз бетіне терек бұталарының суретін салады, қияды, мүсіндейді, құрастырады сурет салуға қажетті құралдармен таза, ұқыпты жұмыс жасайды; **Түсінеді:** ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты ажыратуға болатынын түсінеді, терек бұталары жайлы түсініктері кеңейеді; **Қолданады:** қағаз бетіне қарындашпен терек бұталарын сала білу біліктерін өз тілегіне байланысты болашақта қолдана алады Балалармен топтық жұмыс

		солға сызықшалар салдыру Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада қандай киімдер бейнеленген? Кітаппен жұмыс **"Мен үлкен адам боламын..."**			

Қауіпсіздік сабағы : «ТӨТЕНШЕ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ТЕЛЕФОН НӨМІРЛЕРІ»

Мақсаты: **тәрбиеленушілерге төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін есте сақтауды және қажет болған жағдайда дұрыс пайдалануды үйрету**

Сюжеттік-рольдік ойын: Балаларды жұптарға бөлу. Бір бала қоңырау шалушының ролін, екіншісі – төтенше қызмет операторының ролін ойнайды. Әртүрлі жағдайлар көрсетілген (өрт, адам құлап кетуі, көшеде біреу айқайлап жүр және т.б.) карточкаларды тарату. Қоңырау шалуға жаттықтыру. Ол үшін бала қажетті телефон нөмірін теріп, операторға ақпарат беруі керек. Төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін қайталау: Ойын түрінде төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін қайталау. Телефон нөмірлерін есте сақтау үшін ән немесе тақпақ (рифма) ойластыру.	 	**Пайдалы сілтемелер:** **https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-linij** **https://orken-instituty.kz/ru/dashboard/cpsp-material/poleznye-materialy-cpsp** **https://www.youtube.com/watch?v=HBgZoMfOcIE&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7lWQuIA-hK_6ODD&index=12**

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		Музыка Білімің – бұлағың **Міндеті**: Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **Күтілетін нәтиже:**	**Дене шынықтыру** Спортзал **Міндеті**. Спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепе-теңдік сақтау қажеттігін **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:**	**Дене шынықтыру** Спортзалда ойнаймыз **Міндеті:** Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** жалпы дамыту	**Музыка** Білімің – бұлағың **Міндеті:** Ән айту дағдыларын қалыптастыру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауысын дәл келтіріп, әндерді орындайды. **Түсінеді:** қарапайым музыкалық терминдерді, "күй" жанрын. **Қолданады:** музыкалық

		Жасайды: дауысын дәл келтіріп, әндерді орындайды. **Түсінеді:** қарапайым музыкалық терминдерді, "күй" жанрын. **Қолданады:** музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды орындайды **Музыка тыңдау**: «Қосалқа» Дәулеткерей Ән айту: «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова)	«Ине-жіп» жүрісі бойынша бір тізбекпен жүру, допты жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алу. **Түсінеді:** спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепе-теңдік сақтау қажеттігін. **Қолданады:** баяу қарқынмен жүгіру, жалпы дамыту жаттығуларын орындау, екі аяқпен секіру, кеңістікті бағдарлай білу дағдыларын «Мұқият бол» ойын жаттығуы. 1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, еңбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көңіл бөлу, жүру қарқынын бұзбай ырғақпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені). Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бос орын» (5 рет). Балалар шеңбер бойына малдас құрып отырады. Жүргізуші шеңбер бойымен жүріп, бір ойыншының жанына келіп, оның жанына беторамалды тастайды да: «Бұл жер саған тар Өзіңе орын тауып ал», – дейді. Ойыншы беторамалды алады да, жүргізушіні қуады. Ал жүргізуші оның орнына жылдам барып отырып алуға тырысады. Орынсыз қалған ойыншы жүргізуші болады	жаттығуларын, шашырап жүруді, «Өз-өзіңе кел» психологиялық-қозғалыс жаттығуын; **Түсінеді:** тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын; **Қолданады:** 1,5 минутқа дейін орташа қарқынмен жүгіру қарқынын, жұп болып бір-біріне доп лақтыруды, тыныс алу гимнастикасын, кеңістікті бағдарлай білу шеберліктерін (машықтарын). Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қармақ». (3 рет). Балалар шеңбер бойына тұрады. Педагог ортада. Ол қолындағы баудың (қармақтың) бір ұшынан ұстайды. Баудың екінші ұшына құм салынған дорба байланған. Педагог жіпті жер бауырлата айналдыра бастайды. Балалар орнында тұрып жоғары секіріп қалып, құтылуға тырысады. Жоғары секіргенде екпінмен итеріліп, аяқтарын жинап алады. Кімнің аяғы ілінсе, сол ойыншы «қармаққа түсті». Ойын барысында балаларды ауық-ауық үзілістер жасап, демалтып тұру қажет.	тіркестерге сәйкес қимылдарды орындайды **Музыка тыңдау**: «Қосалқа» Дәулеткерей Ән айту: «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова)
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.				
Серуен		**Картотека №2** **Бақылау:** Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа	**Картотека №3** **Мектеп ауласындағы құстарды бақылау**	**Картотека №4** **Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты:** Күз мезгіліндегі желдің	**Картотека №5** **Құстарға бақылау жасау** **Мақсаты:** Олардың түрлерімен

		бақылау жасау. **Еңбек:** Аула сыпырушыға көмектесу. **Балалармен жеке жұмыс:** Балалармен мысық туралы өлең жаттау. Мысық сүтке тойды Көзін қысып қойды Әндетіп бір баяу Дейді мияу, мияу, мияу. Қимылды ойындар: «Тышқан мен мысық»,«Кім тез жетеді?» **Мақсаты:** Шапшаңдыққа тәрбиелеу. Көркем сөз: Бала мысық батыл-ақ, Тышқан ұстау талабы. Сылдыр етсе жапырақ, Дереу бұға қалады. **Еркін ойындар:** балалардың қалауы бойынша	**Мақсаты:** Құстар туралы әңгімелеу, олардың аттарын атату және қимыл-қозғалыстарын салып жүру, дауыстарын таңдау. **Еңбек:** Балабақша ауласындағы ілулі тұрған жем салғышқа, үлкендердің көмегімен құстарға жем салу, оларды қоректендіру. **Мақсаты:** құстарға қамқорлықтың өте қажеттігін ұғындыру. Құстарды үркітпей қамқорлауға үйрету. **Қимылды ойындар:** «Қаздар, қаздар»(жүгіру) **Мақсаты:** Тәрбиеші көмегімен, ойын ережесін бұлжытпай орындау. Жеке жұмыс **Көркем сөз:** «Міне торғай,Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлай Шырқап биік, күнге күйіп Қалмай, сайрап жырлайды.» Еркін ойындар: балалардың қалауы бойынша	салқын болатынын айту. Әңгімелеу арқылы балалардың тілін дамыту. **Еңбек:** Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** Өз ойын алаңдарын таза, жинақы ұстауға үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** Тақпақ оқу. «Желді күн» (Ж. Смаков) «Гу-гу, гу-гу шықты Желдетті де бұлт Жел соққан соң Жел соққандай жұлқынды» **Қимылды ойындар:** «Күн мен түн»(жүгіру) Мақсаты: Жүгіру, секіру, мергендік қабілет-терін дамыту. **Еркін ойындар:** балалардың қалауы бойынша	жақынырақ таныстыру. Балалардың аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстар біздің досымыз, құстар қалықтап төбемізде ұшып жүр айналаны бағдарлап бақылау. **Еңбек:** Құстарға жем шашу, нан қиқымын салу. Жемсауыттарын жем жеп болғаннан кейін тазалап қоюды көрсету, түсіндіру. **Балалармен жеке жұмыс:** Торғай, торғай торғайсың Бізге жақын қонғайсың **Көркем сөз:** Сауысқан – сақ құс, Көкек – мақтаншақ құс. Бұлбұл - әнші құс, Көгершін – бейбітшілік құсы. **Қимылды ойындар:** «Өз орыңды тап» **Мақсаты:** Ептілікке баулу. **Еркін ойындар:** балалардың қалауы бойынша
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу өз-өздеріне қызмет ету				
Балалармен жеке жұмыс		**Ақылбек Ислам Абайұлы, Жетпісбай Айсултан Өтегенұлы** заттардың қасиеттеріне қарай топтастыра білуді үйрету.	**Есимбеков Алдияр Айдынұлы, Серикбай Амина Қуандыққызы** қағаздан түрлі геометриялық пішіндерді киып, оны жапсыруды үйрету	**Салемова Фариза Нурлановна, Ерболат Асылым Арманқызы** «Құмырсқа» Ертегіні таныстыра отырып, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұнын түсіндіру; ертегі желісі арқылы балалардың тілін, есте сақтау қабілеті мен зейінін дамыту; балалардын ертегіге қызығушылықтарын ояту; дос туралы түсінік беру, адамгершілікке тәрбиелеу.	**Мырзағали Айсезім Райымжанқызы** шығармашылық саласы бойынша топтасып ой-қиялдарымен ермексаздан жануарлар мүсіндеуді үйрету
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив-ік,шығармашы-лық,эксперименталдық,еңбек, қимыл,бейнеле		«Сұрақ – жауап» Мақсаты: қойылған сұрақтарға нақтылып жауап бере алады. Өз ойын ашық айта алады.	«Секіргіштер» Мақсаты: жеңіл секіру дағдыларын жетілдіру	«Ғажайып қобдиша» Мақсаты: Ойын барысында балалар зерек болу керектігін ұғады. Суреттерден артық суретті табады.. Бір-бірін тыңдай алады.	«Таспаны кім тез орайды?» Мақсаты: қол қимылдарын шапшаңдықпен жасай алады.

у, дербес және басқалары)*					
Балалардың үйге қайтуы		**Өнегелі 15 минут** Егер сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	**Өнегелі 15 минут** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	**Өнегелі 15 минут** 	**Өнегелі 15 минут**

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 2-апта 08 - 12 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы

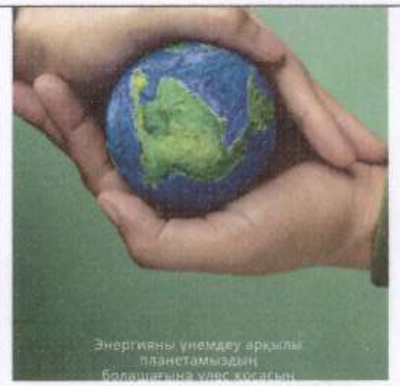
«Адал азамат» біртұтас тәрбиесі «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік» айы

Апта дәйексөздері- «Жанұям - қорғаным, ата-анам - тірегім!»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 08.09	Сейсенбі 09.09	Сәрсенбі 10.09	Бейсенбі 11.09	Жұма 12.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Адалдық әліппесі **«Құпия заттар»** ***Ойынның мақсаты:*** қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі.	**Адалдық әліппесі** **«Дос болайық бәріміз»** ***Ойынның мақсаты:*** ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді: - орындыққа көтерілу және түсу; - үстелдің астынан өту; - «көлді» айналып өту»; - «ну орман» арқылы өту»; - «жабайы жануарлардан» жасырыну. Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек	**Адалдық әліппесі** **«Адал достар»** ***Ойынның мақсаты:*** ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі- «құрлық», бір бөлігі- «теңіз») айтады және ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандарды мүмкіндігінше тезірек құтқаруы керек. Ол үшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелекті өткізіп, оны батып бара жатқан қатысушыларға лақтырып, оларды «құрлыққа» шығарып алуы тиіс. Ойын осылай жалғасады.	**Адалдық әліппесі** **«Кememен қыдыруға барамыз»** ***Ойынның мақсаты:*** балаларды ойындағы рөлдерді бөлісу кезінде жанжалдан аулақ болуға баулу. Балалар «кеме» құрастырып, қыдыруға дайындалуда. Ең белсенді бала (көшбасшы) – «капитан», біреуі – «матрос» болып тағайындалды. «Жолаушылар» кемеге отырып жатыр. Ал, кім кеменің жүргізушісі болады? Бұл рөлге екі бала таласып, олардың араларында жанжал туындады. Бұл даулы мәселе қалай шешіледі: біреуі штурвалды алып қояды немесе жүргізуші болудан бас тартып, оны досына береді. **Балаларға арналған үлгі сұрақтар**: - Суреттен не көріп тұрсыңдар? - Балалардың арасында неге жанжал туындады? - Балалар жанжалды тоқтату үшін не істеу керек? ***Сюжетті дамыту:*** «Капитан» санамақтың көмегімен кемені кім жүргізетінін анықтайды; б) «Матрос» дауласып жатқандардың біріне жаңа рөл – «кеме аспазы» болуды ұсынады.	**Адалдық әліппесі** **«Мейірімділік туралы ойлайық»** ***Ойынның мақсаты:*** ұжымда тілектестік қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Жүргізуші («мейірімділік») таңдалады. Педагог оған бөлмеден шығып, балалардың кез-келгеніне қандай қайырымдылық жасай алатындығы туралы ойлануды ұсынады. Педагогтің белгісі бойынша балалар «мейірімділікті» шақырады. Ол бөлмеге кіріп, балалардың біреуінің қолынан ұстап, оны шеңбердің ортасына апарады да, ол үшін қандай жақсылық жасай алатынын айтады. Содан кейін жүргізуші ауысады, ойын осылай жалғасады.

Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме:Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.
Балалардың дербес іс- әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**«Менің Қазақстаным»** Ән ұран орындау **Мақсаты:** рухани-патриоттық сезімге тәрбиелеу **«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **«Түйілген орамал» ойыны** **Адал азамат** **«Бір тұтас тәрбие »**	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **«Орамал тастамақ» ойыны** **Адал азамат** **«Бір тұтас тәрбие»**	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **«Сақина салу» ойыны** **Адал азамат** **«Бір тұтас тәрбие »**	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **«Хан талапай» ойыны** **Адал азамат** **«Бір тұтас тәрбие жоспары»**	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** Ұлттық құндылықты қалыптастыру **«Соқыр теке» ойыны** **Адал азамат** **«Бір тұтас тәрбие»**
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 2**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Мнемосхемамен «Көліктер» К. Бисекееваның тақпағын жаттау. Көліктер бар сан түрлі, Суда, жерде, көкте де. Дөңгелекті машина, Қажет бізге көліктер Ұшақ, пойыз, кеме де.	«Көңілдімін» Тоқтамай зуылдаймын зырн-зырн, Көлікпін дуылдаймын дырн-дырн. Жүремін,айналамын бырн-бырн, Әрқашан көңілдімін сырн-сырн	«Зу-зу етіп көшеде» Зу-зу етіп көшеде, Күн-түн тыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелер, Төрт аяқпен шаппайды.	«Көлік жүйрік шықты алға» Түрі, түсі, атауын, Оңай емес жаттауға. Қазіргінің тұлпары, Көлік жүйрік шықты алға.	«Бип-бип-бип дейді» Бип-бип-бип дейді Жол шетіне шық дейді Күшікті басуға болмайды машина, Бип-бип-бип дейді Жол шетінен күт дейді Көшеде асығып жүруге болмайды машина Бип-бип-бип дейді.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту Мектептегі алғашқы күн **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** жаңа дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; **Түсінеді:** "б" " п" дыбыстарының ұқсастығын; **Қолданады:** әңгіме мазмұнын	**Сауат ашу негіздері** Сөз. Сөздің мағынасы **Міндеті:** Балаларды сөздерді дұрыс айтуға және сөздердің лексикалық мағынасын түсіне білуге үйрету **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** сөздерді атайды, мағынасын түсінеді. **Түсінеді:** сөздердің заттың атын, табиғат құбылыстарын, түрлі түсті, заттың сапасын, санын білдіретінін түсінеді. **Қолданады:** дәптермен жұмыс жасайды, сұрақтарға толық жауап береді.	**Сауат ашу негіздері** Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз? **Міндеті:** Балалардың сөздің лексикалық мағынасын ажыратып, берілген дыбысқа сөз ойлап, оны дауыс ырғағымен айта білуге жаттықтыру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дыбыс пен сөз туралы білгендерін еске түсіреді. **Түсінеді:** сөз заттардың атын, іс-әрекетті, сапасын білдіретінін біледі.	**Сауат ашу негіздері** Дауысты дыбыстар **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар: айна, мазмұнды суреттер, қызыл фишкалар. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауысты дыбыстарды ажыратады. **Түсінеді:** дауысты дыбысты қызыл түспен белгілейтінін, дауысты дыбыс еркін кедергісіз айтылатынын, **Қолданады:** дыбыстардың дауысты екенін тексерумен көрсетуді.	**Көркем әдебиет** Ас атасы – нан **Міндеті:** Күзгі еңбек туралы түсінігін дамыту. Сюжет желісінің реттілігін сақтауға үйрету. Нанды қастерлеуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** нанның дастарқанға келу жолын сызба бойынша әңгімелеуге арналған тапсырмаларды **Түсінеді:** бидайдың тұқым кезінен бастап, нанға айналу кезеңдерін, дәнді дақылдар туралы

	түсініп, жалғастырып айтады. Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ -балалардың тілін жаңылтпаш қайталату арқылы жаттықтырады: Тебіншек ат – шегіншек. Шегіншек ат – тебіншек	Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар: Хатқалта, №1 жұмыс дәптері. Ағайынды бәрі, Шыкса – жасыл, Түссе – сары. (Жапырақ) Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын. Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) Жапырақтар және күз туралы қандай әдемі сөздермен бізге суреттеп берді. Балалар, сендердің естеріңде ма сөз деген не еді? Сөз неден тұрады, нені білдіреді? (Балалардың жауабы тыңдалады). Егер сөз бір нәрсенің атын білдірсе, онда ол бір мағына береді, яғни лексикалық мағынасы болады. Мысалы: алма, алмұрт, лимон – жемістердің аты; қызанақ, қияр, пияз – көгөністердің аты; құлпынай, бүлдірген, таңқурай – жидектердің аты; үстел, керует, орындық – жиһаздардың аты ай, жел, боран – табиғат құбылыстарының аты. – Сөз белгілі бір мағынаны білдіреді. Ол дыбыстардан жасалады және сөзді айтамыз. Сөздің сызбасын көлденең тік төртбұрышпен белгілейміз. . «Сөз жарысы» дидактикалық жаттығуы – Жақсы, балалар, енді «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырыпты айтамын, сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерге мысал келтіресіңдер. Мысалы: ыдыс, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтса, сол	**Қолданады:** берілген дыбысқа сөз ойлап айтады. Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар: мазмұнды суреттер. Барлық сөздер дыбыстардан тұрады, дыбыстарды естиміз, айтамыз. Егер сөзде дыбыс көп болса, онда сөз ұзақ, егер сөзде дыбыс аз болса, онда қысқа сөз болады. Дыбыстар сөзде қандай да бір ретпен тізбектеліп орналасады. Кез келген дыбысты бірінен соң бірін жалғап, сөз жасай алмаймыз. Мысалы, мдоп, бұл – сөз емес. Ал «доп» десек, бұл – сөз. Ол – ойын құралы. Педагог балаларға «а» дыбысынан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. (Дұрыс жауап берген балаға педагог бір фишкадан беріп отырады). Мысалы айтылатын сөздер: алма, алақан, алмұрт, ананас, алша, автобус, акула, алжапқыш, Асқар, Айжан, Асылбек, аспан, ақ, арғымақ, ақыл, алпауыт, апта, асқазан, арыстан, арқан, алқап, алтын т.б. 1-тапсырма «Сөздерді өлшеуді білеміз» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға әртүрлі сөздер айтады, балалар сөздің ұзын немесе қысқа екенін анықтайды. Алақанды бір-біріне жақындату арқылы сөздерді өлшеуге болатындығын айтады. Егер қысқа сөз болса, онда екі алақанды бір-біріне жақын, ал ұзын сөз болса, онда екі алақанды бір бірінен алшақ ұстайды. Мысалға айтылатын сөздер: көз, бағдаршам, лақ, жолбарыс, бақа, тасбақа, доп,	Тіл дыбыстары адамның дыбыстау мүшелері арқылы жасалады. Дыбысты жасауға қатысатын мүшелерге өкпе, кеңірдек, дауыс шымылдығы, көмей, ауыз қуысы, тіл, тіс, таңдай, жақ, ерін жатады. Дыбыстар дауысты және дауыссыз болып бөлінеді. Дауысты дыбыстар дауыс шымылдығының керіліп тұрып діріл пайда болуы арқылы жасалады, соңдықтан дауыстыларды созып, әндетіп айтуға болады. Қазақ тіліндегі дауысты дыбыстар: а, ә, о, ө, ұ, ү, ы, і, е, и, у, э. Балалар педагогпен бірге дауысты дыбыстарды қайталайды. Педагог балалардан түсінгендерін сұрайды. Дыбысты айтуға адамның қандай мүшелері қатысады? «Тиісті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті фишканы, көтереді. Дауысты дыбыстарды сызбамен көрсету. – Дыбыстарды қалай белгілейміз? (Төртбұрышпен). Педагог «алма» сөзін бірнеше рет дауысты дыбысты созып айтып қайталайды. Тақтаға «алма» сөзінің сызбасын іліп бірінші «а» дауысты дыбысты қызыл фишкамен белгілейді.	**түсінеді;** • үлкендердің еңбегін құрметтеу, нанды қастерлеу қажеттігі туралы білімдерін күнделікті өмірде қолданады. **Қолданылатын көрнекі құралдар:** егіс даласының суреті, нан түрлерінің суреттері, слайд, үлестірмелі материалдар, түрлі түсті қарындаштар. **Сөздік жұмысы:** дән. – Қазір жылдың қай мезгілі? – Бүгін ауа райы қандай? Күн ашық па, бұлтты ма? – Адамдар күзде нені жинайды? – Егінді, бидайды күз мезгілінде жинайды. Бидайдың ұнынан нан дайындайды. – Бүгін Мәдіхат Төрежановтың «Ас атасы – нан» әңгімесін оқимыз. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Әңгіменің ерекшелігі – оқиғаны қысқа әңгімелейді. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді (мазмұнын соңындағы қосымшадан қараңыз). Балалармен бірге қайталап оқу. Балаларға түрлі екпінде мәнерлеп қайталату. Сөздік жұмысы: дән – астықты дақыл Сұрақ-жауап: – Әңгімеде не туралы айтылған? – Әжесі мен Науан қайда келді? – Науан бидайды көргенде неге таңғалды? – Әжесі бидай туралы Науанға не айтты? Нан қандай дәннен дайындалады? – Нанның қандай түрлерін білесің?

		женімпаз болады (сөз айтқан балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). – Ыдыс. – Кесе, тәрелке т.б.	секіртпе.		
«Үнемді тұтыну» Мақсаты: балалардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу					
Сюжетті-рөлді ойын: **Тақырыбы:** «Экологтар. Бағбандар» *Мақсаты:* Қолайлы жағдай жасау, әлеуметтік шабыттарын мадақтау, ойын сюжетіне байланысты шағын топтарға бөлу, тіл этикетін дамыту. Экологтар жұмысының ізгі бағыттағы жұмыстары және оның табиғатты қорғаудағы, әлеуметтік мәні туралы түсініктерін кеңейту. *Жағдаят:* Объектыны таңдау, Картамен жұмыс, бақ орнататын жерді таңдау Экологиялық паспортарды қарау; Эклогиялық жағдайларды зерттеу; Айыппұл төлету; Экологиялық жағдаятарды түзету жұмыстары; Суретке түсіру, суретке түсірудің бұзылуы, суретшімен кездесу. өсімдіктерді бейнелеу.	 			
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қоршаған ортамен таныстыру Қыстап қалатын құстар және жыл құстары -Қыстап қалатын және жыл құстары туралы жалпы түсініктерін қалыптастыру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** қыстап қалатын және жыл құстары туралы жалпы түсініктері қалыптасқан **Түсінеді:** балалардың құстардың жылы жаққа ұшып кету себептері туралы түсінген **Қолданады:** құстарға деген сүйіспеншіліктері артты **Қолданылатын көрнекі құралдар:** үлестірмелі материал, интербелсенді тақта, құстар суреттері, тетрапакеттер, жіп, қайшы.	**Математика негіздері** Біреу – көп **Міндеті:** «бір» сөзінің мағынасымен таныстыру. «Бір» деген ұғым – бір ғана заттың санын ғана емес, сонымен қатар бүтін бір топтың жиынтығын да білдіретіндігін ұғындыру **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** «біреу», «көп», «бірнеше» терминдерін айтуды; **Түсінеді:** «біреу», «көп», «бірнеше» болатынын; **Қолданады:** заттар жиынынан берілген дара заттарды ажырата алуды **Құрал-жабдықтар мен материалдар:** №1 жұмыс дәптері, ойыншықтар, санау материалы, үлестірмелі материалдар (№1 парақ). **Сөздікпен жұмыс**: «бір	**Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** заттар тобының (жиынының) жалпы қасиетін табу біліктілігін қалыптастыру, қандай да бір қасиеті бойынша топқа біріктіру **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** «бір», көп», «бірнеше» терминдерін айтуды, дара заттарды бөліп алуды, заттарды бір белгісі бойынша топтарға біріктіруді; **Түсінеді:** заттарды бір қасиеті (белгі) бойынша топтарға біріктіруге болатынын; **Қолданады:** заттарды жіктеуді. **Құрал-жабдықтар мен**	**Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** әртүрлі белгілері бойынша заттарды біріктіру және сәйкестендіру **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** «бір», көп», «бірнеше» терминдерін айтуды, дара заттарды бөліп алуды, заттарды бір белгісі бойынша топтарға біріктіруді; **Түсінеді:** заттарды бір қасиеті (белгі) бойынша топтарға біріктіруге болатынын; **Қолданады:** заттарды жіктеуді. **Құрал-жабдықтар мен материалдар:** №1 жұмыс дәптері, санау материалы, үлестірмелі материалдар (№1 парақ). **Сөздікпен жұмыс**: заттар жиынтығы, заттардың қасиеті, түсі, өлшемі, пішіні. **Ойын жаттығуы:** «Ретке	**Қоршаған ортамен таныстыру** Нан дастарқанға қалай келеді? **Міндеті:** жаз және күз мезгілдерінің негізгі, маңызды белгілері бойынша түсініктерін қорытындылау, жүйелеу **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** жаз және күз мезгілдерінің негізгі, маңызды белгілерін меңгерген **Түсінеді:** адамдардың еңбегін түсінген **Қолданады:** топтағы балалармен өз білгенін бөліседі, пікірін айта алады **Қолданылатын көрнекі құралдар:** үлестірмелі материал, «Наубайшылар» ойынына алдын ала ашытылып, бөлшектеліп қойылған шикі нан, оқтаулар, алжапқыштар, наубайшының баскиімі, қарындаш. **Сөздік жұмысы:** ардақты, адал ас

	Қош бол туған жеріміз, Айдын шалқар көліміз. Қайта айналып келгенше Аман-сау бол, еліміз! Өлең не туралы? – Ұшып кететін құстарды тағы қалай атауға болады? – Отырықшы құстар. – Құстар қай мезгілде жылы жаққа ұшады? – Күз мезгілінде. Балалар, құстар неге күзде ұшып кетеді? – Суықтан үсіп қалады. Қыста жейтін қоректері өте аз болады «Қай құс ұшып кетті?» ойыны Балалар, қыста құстарға қорек табу оңай ма? (Балалардың жауаптары тыңдалады). Қыста қар көп жауады, өте суық күндер, аяз, жиі қарлы боран болады. Мұндай ауа райында құстар жиі суық пен аштықтан өледі. Қанатты достарымызға қалай көмектесе аламыз? (Балалардың жауаптары тыңдалады) – Дұрыс, балалар, біз құстарға жем бере аламыз. Ол жемді қайда саламыз? – Жемсауытқа.	(біреу)», «көп», «бірнеше». Педагог «Ойыншықтар дүкені» ойын жағдаятын тудырады. – Балалар, сендер ойыншықтар дүкенінде болған шығарсыңдар? Онда не сатылады? Дүкенде қанша ойыншық бар? «Қай жерде тұрғанын атау» дидактикалық ойыны. Педагог үстелінде қиялдағы шаршы алаңының бұрыштарында және оның ортасында бірнеше ойыншықтар орналасқан. Педагог қояның артында және қуыршақтың алдында қандай зат тұрғанын және т.б. атауды ұсынады. «Біреу – көп» дидактикалық ойыны (санның қозғалыстармен байланысы, зейінді дамыту). Егер зат біреу болса – бір рет қол шапалақта. Егер заттар саны көп болса – көп рет қол шапалақта. – Адамда қанша бас бар? – Теңізде қанша балық бар? – Итте қанша құйрық бар? – Өзен түбінде қанша құм бар? – Аспандағы жұлдыз саны қанша? – Ағашта қанша жапырақ бар? – Гүлдің қанша сабағы бар?	**материалдар:** №1 жұмыс дәптері, үлестірмелі материалдар (№ 1 парақ), түрлі заттар мен бұйымдардың суреттері. **Сөздікпен жұмыс:** заттар тобы, заттардың қасиеті, түсі, өлшемі, пішіні. **Ойын жаттығуы:** «Ретке келтіреміз». Педагог үстел үстіне түрлі заттар мен бұйымдардың суреті салынған қатырма қағаздарын жайып қояды, мысалы: көгөністер, жемістер, ойыншықтар, киім-кешек бұйымдары. Қатырма қағаздарын топтарға бөлу керектігін айтады. Дәптермен жұмыс 1-тапсырма. Суретте қандай заттар бейнеленгенін ата. Осы заттарды сатып алуға болатын дүкенге сызып қос. Берілген тапсырмада педагог киім-кешек және құрылыс дүкені тұрғанына назар аудару қажет. Сатып алуға болатын заттарды сәйкес дүкенмен сызып қосу керек.	келтіреміз!» Алдыңғы ұйымдастырылған іс-әрекетіндегі ойынға ұқсас, балалар карточкаларды нақты белгілеріне қарай орналастырады. Топтық жұмыстар үшін қолда бар материалды ұсынуға болады (әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті жапырақтар немесе қақпақтар). Педагог әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті жапырақтар немесе қақпақтарды орналастыруды сұрайды, содан соң мысалы, пішіндеріне, өлшемдеріне қарай жапырақтарды орналастыруды сұрауға болады. Дөңгелек үлкен сары печеньенің суретін сал. Төртбұрышты кішкентай қоңыр печеньенің суретін сал. Дөңгелек үлкен сары печеньенің суретін салу керек. Педагог тақтаға үлкен сары дөңгелек қоя алады. Содан кейін төртбұрышты қоңыр кішкентай печеньенің суретін салу керек. Педагог тақтаға кішкене қоңыр шаршы қоя алады. Әрі қарай балалар тапсырманы орындайды	Педагог Ә. Қалдыбаевтың өлеңінен үзінді оқиды. Нан – ардақты, асыл ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастарқан үстінде Қол жумай оны ұстамас. – «Ардақты, адал ас» дегенді қалай түсінесіңдер? – Нанды бидайдан алады. Бидайдан бірден нан жасай алмаймыз. Оған адам көп етеді. – Нанды қалай қастерлейді? – Нанды баспайды, жерге тастамайды, қолын жумай ұстамайды. – Нанды қазақ халқы өте қастерлеп, ардақтаған. Нан туралы шешендік сөздер өте көп. Сендер нанға қатысты қандай мақал-мәтел, тыйым сөздер білесіңдер ме? – Ас атасы – нан, нан атасы – дән. – Нанды бір қолмен үзбе. Нан қоқымын басуға болмайды. Педагог «Нанды қадірлейік» әңгімесінен үзінді оқиды.
Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі», «Айжан қыз» күйі **Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру,**					
	Қыркүйек 			https://zvyki.com/song/148080843/Ajzhan_kyz_-_k_j_Ajzhan_yz/	

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қазақ тілі **Ата-әже** **Міндеті:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** Ата-әже жайында әңгіме тыңдап, ойланып, сөйлеп үйренді; **Түсінеді:** Ұлттық киімдердің түрлерін білді **Қолданады:** Айтқан әңгімені мұқият тыңдауды -Қанекей, балалар. Қолымызға қалам аламыз. Бірінші атаның заттарын белгілеп шығамыз. Атадан бастап, затқа не киімге сызықпен апарамыз. Келесі кезекте әженің киімін белгілейміз. Мысалға: А ⟶ Б "Мен үлкен адам боламын..." Ат шанасын атқа жегіп Рақымберді ата малдың шөбіне баруға дайындалып жатқан еді, оны көрген 5 жасар Қанат "Ата, ата, менде барайыншы",- деп сұранды. Ондағы ойы атасының шанасына міну, оны атасы әлбетте түсініп: "Келе ғой",- деп қапсыра құшақтап ат шананың үстіне отырғызды да, үстіндегі тонын шешіп Қанаттың үстіне кигізіп қойды. Атасы алда атты жетектеген күйі: "Шилі өзен қамыс ай, бізді ойлай жүр таныс ай"-деп әндетіп келеді. Бір әннің ырғағы бітер бітпестен ат шана үйілген маяның қасына тоқтады. "Ал, қане, батыр түс",- деді атасы қарлыққан	**Қазақ тілі** **Әке-ана** **Міндеті:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. -Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, қ, і, ғ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Күтілетін нәтиже:** **Меңгереді:** Ата-анасы туралы әңгіме айтты; **Түсінеді:** Ата-анасын құрметтеуді түсінді **Қолданады:** Қазақ тіліне тән "Әке" сөзіндегі "Ә" дыбысының орнын ажыратты, буынға бөлді 1. «Ата-анам ең күшті!» - Балалар өздерінің ата анасының балалар үшін жасаған жақсылықтарын еске түсіріп, әңгімелеп береді. Қасындағы балалар мұқият тыңдайды. 2. Ән тыңдап, би билейді. https://youtu.be/1yjC6IcAs8g?si=f-DgX2gK2KN5grYr Анашым картаймашы - YouTube 3. Балалар бізді кім қатты жақсы көреді? Ананың көңілі балада, баланың көңілі ? (дала суреті тұрады. *да-ла-да* жарайсыңдар, мадақтап қоямыз). Бала тәрбиесі ? - (бесіктің суретін көрсетеді) бесіктен өте дұрыс айтасыңдар. Жарайсыңдар балалар. Ата-ананы сыйлау сәби	**Сөйлеуді дамыту** **Менің досым** **Міндеті:** Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:**суретке қарап әңгіме құрайды; көп сөздерді жалпылама сөзбен айтады; **Түсінеді:** досына деген адалдықты, сенімділікті; **Қолданады:** бір-біріне қол ұшын бере білуді Үнтаспадан Б.Самединеваның орындауында «Достар, достар» әні тыңдатылады Педагог балаларға «Адал дос» деген әңгіме оқып береді Міне, балалар, мақал-мәтелдердің өзінде досқа деген сенім жайлы айтылған. Достыққа адал адам, сертіне де адал болады. Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата». Ойын шарты: педагог қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк	**Көркем әдебиет** **Күз – жомарт** **Міндеті:** Күз мезгіліндегі табиғат ерекшелігімен таныстыру. Сөздік қорын байыту. Табиғатты сүйе білуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** мазмұнының жүйесін сақтай отырып өлеңді айтып бере алады; **Түсінеді:** өлең мазмұнын түсінеді, әдеби жанрды ажыратады; **Қолданады:** өлеңді жатқа айта алады, басқалардың пікірін тыңдайды. **Қолданылатын көрнекі құралдар**: күз туралы суреттер, жемістер мен көгөністер, интербелсенді тақта, слайд, үлестірмелі материалдар, түрлі түсті қарындаштар. **Сөздік жұмысы**: тоңазып, саудырап. Күз туралы суреттер бойынша күз мезгілі туралы әңгіме құрайды. – Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? – Күзде далада қандай өзгерістер болады? – Бүгін күн ашық па, бұлтты ма? – Күз мезгілінде күн суытып, әлсін-әлсін жаңбыр жауады. Жемістер мен көгөністер піседі. Сондықтан күз мезгілін «Күз – жомарт» деп атайды. – Біз бүгін ақын Ермек Өтетілеуұлының «Күз – жомарт» өлеңімен танысамыз Күз – жомарт Тоңазып атырап, Көк жеміс піседі. Сарғайып жапырақ, Саудырап түседі. «Күз – жомарт» дейміз біз, Жемісін жейміз біз. – Күзде ауа райында көп өзгеріс болады. Адамдар қалың киіне бастайды. Көгөністер мен жемістерді жаздай күтіп-баптасақ, мол өнім аламыз. Еңбектің арқасында жақсылық та, қуаныш та, байлық та болады	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Күзгі орман** **Міндеті:** Ірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру - шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу - Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету Мақсаты:- күзгі орманның мазмұнын көре білуді үйрету. Бояумен сурет салуды жетілдіру, - бедерлі мүсіндеу тәсілімен таныстыру; жалпақтау, кесу, шымшу әдістерін тиянақтау, түрлі құралдарды дұрыс қолдана білуге машықтандыруды жалғастыру - қол, саусақ қимылдарын арттыру; көркем сөйлеу тілін дамыту - ұжымдық жұмыс жасау арқылы мазмұнды құрастыруға қозғау салу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** қылқаламды бояуға батырып, сүйкей отырып қағаз бетінде жапырақ суретін салады;мүсіндеп ,жапсырады.құрастыруды жапырақтарды үлгідегі тәрізді етіп икемді әрі шебер салу дағдысын игереді; **Түсінеді:** күзгі жапырақтардың ерекшеліктері жайында түсініктері кеңейеді **Қолданады:** қағаз бетіндегі кеңістікті дұрыс қолданады, жұмыс жасауда ұқыптылық пен тазалықты сақтайды. **Топтық жұмыс:** Сурет салі Мүсіндеу

	дауысымен. Оранған тонда жылы, шана да жайлы, Қанат түскісі келмеді. Бірақ амал жоқ, түсу керек өйткені шанаға шөп тиелуі тиіс. Атасы тонымен қоса көтеріп анадай жерге апарып отырғызды да тонын жақсылап қымтап қойды. Малдың жейтін шөбін шанаға тиеп болған соң: -"Әй, Қанат сен осы жерде отыра тұр. Мен мына шөпті түсіремін де, саған қайтып келемін"- деді де, атына "шу, жануар!"- деп қамшы басты. Орнынан тыпырши ырғыған торы, тұяқтарымен қарды шаша қозғалды. Атасының "келемін"- деген сөзін естісе де орнынан ыршып тұрып шананың артынан жүгірді. "Ата, ата, мені өзіңмен ала кет, Ата, ата, мен де барамын" Атасы оны естіген де жоқ. Қанат дауысын көтеріп: -"Ата мен ертең үлкен адам боламын, сіз шал боласыз, сізді тастап кетсем жақсы ма?"-деді. Осы құбылысты сырттай бақылап тұрған Зейнелқан әже "Отағасы" деп ишара білдіріп шалды тоқтаты. Рақымберді ата таңданған күйі үй жаққа бір, шөп жаққа бір қарады. Сонда көрді, тонға орап отырғызып кеткен баласы соңынан еріп келе жатқанын. -"Ана бала не деп келе жатыр естідің бе"-деді, Зейнелхан әже салмақты дауыспен. -"Сен шал болғанда сені тастап кетсем жақсы ма?"- деп, сенен сұрап келе жатыр. Неге жалғыз тастап кеттің?".	шағында олар өзінді қалай бағып-қақса, қартайғанда оларды да солай алақанға салып аялау керек			Жапсыру Құрастыру Күз Ой, балалар, балалар, Қоңыркай күз болыпты. Құрап жапырақ солыпты, Ел егінін орыпты.

	-“Ой не дейді, мына биік шөптен құлап қалмасын. Шананы босатып қайтып келіп алып кетемін дедім ғой. Қап, ай-ә”- деп ат шананы шөбімен қайтадан артқа бұрды.				
Қауіпсіздік сабағы: «ТӨТЕНШЕ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ТЕЛЕФОН НӨМІРЛЕРІ» **Мақсаты: тәрбиеленушілерге төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін есте сақтауды және қажет болған жағдайда пайдалануды үйрету**					
Сюжеттік-рольдік ойын: Балаларды жұптарға бөлу. Бір бала қоңырау шалушының ролін, екіншісі – төтенше қызмет операторының ролін ойнайды. Әртүрлі жағдайлар көрсетілген (өрт, адам құлап кетуі, көшеде біреу айқайлап жүр және т.б.) карточкаларды тарату. Қоңырау шалуға жаттықтыру. Ол үшін бала қажетті телефон нөмірін теріп, операторға ақпарат беруі керек. Төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін қайталау: Ойын түрінде төтенше қызметтердің телефон нөмірлерін қайталау. Телефон нөмірлерін есте сақтау үшін ән немесе такпақ (рифма) ойластыру.	 	**Пайдалы сілтемелер:** **https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-linij** **https://orken-instituty.kz/ru/dashboard/cpsp-material/poleznye-materialy-cpsp** **https://www.youtube.com/watch?v=HBgZoMfOcIE&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7lWQuIA-hK_6ODD&index=12**		
4 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Дене шынықтыру Денсаулықтың құпиялары **Міндеті:** Жүру, сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** тыныс алу гимнастикасы, 4 метр артпен жүру, «Миға арналған гимнастика» жаттығуы, допты ілгері бағытта оң аяқ және сол аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүру. **Түсінеді:** таза ауа ағзаны күшейтеді, алаңда қимыл жаттығуларын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керектігі, баяу жүгіргенде аяқ басына басып, қысқа қадамдар жасау керектігін. **Қолданады:** баяу жүгіру	**Музыка** Нота үйренейік **Міндеті:** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру **Күтілетін нәтиж:** **Жасайды:** шығармаларды тыңдайды, қарапайым күй жанрларын ажыратады; ән орындайды. **Түсінеді:** ән айту дағдыларын. **Қолданады:** мәнерлі қимылдарды орындайды **Музыка тыңдау:** «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өңдеген Т. Қоңыратбай). **Ән айту**: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар:	**Дене шынықтыру** Күлкі сыйла Біз күшті және ержүрекпіз **Міндеті:** Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындайды, орындық үстінде тепе-теңдік сақтап жүруді, құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіруді, допты екі қолмен жоғары лақтырып, оны қайтадан қағып алуды, допты лақтырып, шапалақ ұрғаннан кейін қағып алуды. **Түсінеді:** таяқты қалай дұрыс ұстау керектігін, жаттығулар орындау барысында, жүру және жүгіру, секіру кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау	**Дене шынықтыру** Мен ойнағанды жақсы көремін **Міндеті:** Арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** допты бір-біріне лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды, гимнастикалық орындық үстінде білегі мен тізесіне таянып еңбектеуді, басқа қапшық қойып бүйірмен және қолды белге қойып жүруді. **Түсінеді:** тепе-теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру кезінде дене бітімін дұрыс ұстау керектігін. **Қолданады:** басына қапшық қойып, арқан үстімен бір бүйірімен динамикалық тепе- теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру, дене бітімін дұрыс ұстау дағдыларын,	**Музыка** Нота үйренейік **Міндеті:** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету **Мақсаты:** Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын анық ырғақты, ширақ жүріспен беру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** шығармаларды тыңдайды, қарапайым күй жанрларын ажыратады; ән орындайды. **Түсінеді:** ән айту дағдыларын. **Қолданады**: мәнерлі қимылдарды орындайды **Музыка тыңдау:** «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өңдеген Т. Қоңыратбай). Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар:

	болғаннан кейін тазалап қоюды көрсету, түсіндіру. **Балалармен жеке жұмыс:** Торғай, торғай торғайсың Бізге жақын қонғайсың **Көркем сөз:** Сауысқан – сақ құс, Көкек – мақтаншақ құс. Бұлбұл - әнші құс, Көгершін – бейбітшілік құсы. **Қимылды ойындар:** «Өз орыңды тап» Мақсаты: Ептілікке баулу. **Еркін ойындар:** балалардың қалауы бойынша	еңбектене білуге тәрбиелеп, бағыт беру. **Балалармен жеке жұмыс:** «Жел»туралы тақпақ айтқызу Қимылды ойындар: «Үшты-ұшты» (қимыл көрсету); «Тауық пен балапандар» (жүгіру) **Мақсаты:** Ойын қимылдарын тыңдап орындай білуге, ептіліктерін арттыру. **Көркем сөз:** «Жел тынымсыз гүілдеп Болып кетті тым ұзақ Шуылдайды тал терек Жапырағын жұлғызып» **Еркін ойындар:** балалардың қалауы бойынша	**Балалармен жеке жұмыс:** Жел тынымсыз гүілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **Мақсаты:** Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету.. **Қимылдық ойын:** «Фигура жасап шық» Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: 1. Қуаласпақ. 2. Тығылыспақ. **Еркін ойындар**: балалардың қалауы бойынша	Балалармен жеке жұмыс: Құстар туралы жұмбақтар «Құйқылжытып дала күйін, Үй ішіне салады үйін.»(қарлығаш) **Қимылды ойындар:** «Қайтқан құстар» **Мақсаты:** Ойын барысын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Құс қимылдары арқылы дене бітімдерін дамыту. Шапшаңдыққа, жылдамдыққа, ептілікке үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** «Гу- гу, гу- гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел соққандай жұлқынды» **Еркін ойындар**: балалардың қалауы бойынша	түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **Еңбек**: Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеру. Балалармен жеке жұмыс: Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **Қимылды ойындар:** «Үрпек төбет», «Жасырынбақ» (жүгіру) **Мақсаты:** Ойын ережесін бұлжытпай орындауға, шапшаң қимылға баулу. **Балалармен жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** «Күз» Қара бұлт қабағын түйеді, Бұталар боз қырау киеді **Еркін ойындар**: балалардың қалауы бойынша.
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу өз-өздеріне қызмет ету				
Балалармен жеке жұмыс	**Ақылбек Ислам Абайұлы, Мырзағали Айсезім Райымданқызы** құстарды танып,атын атауға үйрету.	**Жетпісбай Айсултан Өтегенұлы, Ерболат Асылым Арманқызы** түстерді ажыратуға үйрету. Д/ойын: «Түстерді топтастыр»	**Салемова Фариза Қуандыққызы** карандашты дұрыс ұстауға үйрету. Суреттен ойын-жаттығу «Үзік сызықтарды қос»	**Серикбай Амина Қуандыққызы** ермексазбен жұмыс жасауға үйрету. Мүсіндеуден ойын-жаттығу:«Асық»	**Есимбеков Алдияр Айдынұлы** түстерді ажыратуға үйрету. Д/ойын: «Түстерді топтастыр»
Балалардың іс-әрекеті (ойын,танымдық ,коммуникативтік,шығармашылық,эксперименталдық,еңбек,қимыл, бейнелеу,дербес және басқалары)*	**Балалардың дербес әрекеті Мақсаты:** Балалардың дәптармен, қозғалатын ойыншық тармен, құрсаулармен ойындарын қолдау	**Ойын:** «Кімнің жұмыс орыны» **Барысы**:Балаларға берілген пазыл бөліктерімен қызмет орынының бөлмесін құрастыру және сол бөлмеде жұмыс істейтің қызметкерді тауып, орналастырады	**«Сызық жүргіз» ойыны.** Дәптермен жұмыс. Шарты: үлкен шәйнектен үлкен кесеге дейін, ал кішкентай шәйнектен кішкентай кесеге дейін жол салыңдар	**Дид.ойын: «Не жоқ?»** Қай ойыншық жоқ екенін атады Бас бармақ әдісі арқылы қорытындылау.	**Ақ-ақ-ақ- ойнақтайды лақ** **Мақсаты:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз	**Өнегелі 15 минут** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	**Өнегелі 15 минут** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	**«Өнегелі 15 минут»** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	**«Өнегелі 15 минут»** баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді.

	дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкес қимыл амплитудасын қолдануды, кеңістікті бағдарлау қабілетін ***Ойын:*** «Қайда жасырылғанын тап». **(2 рет).** Спортзалда еркін тұрады.	«Марш» (В. Дешевов) **Билер**: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) **Ойындар, хороводтар:** «Сиқырлы ағаш» **(«Дидактикалық ойындар» жинағынан)**	қажеттігін. **Қолданады:** допты соға білуді, екі аяқпен секіре білуді, допты қағып алу дағдыларын Тепе-теңдікке арналған тапсырманы орындайды: гимнастикалық орындық үстінде доп ұстап жүру: Нұсқау: тізені жоғары көтеріп, іші толтырылған доптарды аттап өту. Екі тізбекке тұрады. Бастарын түсірмей, дене бітімдерін түзу ұстап жүреді. Қауіпсіздік техникасы қажет кезде көмек беру, толтырылған доптарды балалардан бір адым қарақашықтыққа қою. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай» (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер бойында тұрады. Ортада ұстаушы- жүргізуші тұрады. балалар төмендегі сөздерді айтып, шеңбер бойымен жүреді: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп сана́ңдар. Бір, екі, үш – ал тара́ңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұстаушы балаларды қуып, ұстауға тырысады	кеңістікте бағдарлай білу шеберліктерін (машықтарын). Допты бір-біріне екі қолмен бастарынан асыра лақтыру. Екі тізбекке, сапқа бөлініп тұрады (арақашықтығы – 2 метр) (10 рет). Допты тура қолға лақтырып беруге тырысады. Лақтыру бағытын бұзбауға тырысады. Допты ширақ лақтырады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру» (3 рет). Шеңберге тұрып, балалардың ішінен санамақ арқылы қуалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне қашып шығады. Бір орыннан екінші орынға қашып жүреді. Сайланған бала оларды ұстауға тырысады	«Марш» (В. Дешевов) Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.				
Серуен	**Картотека № 5** **Құстарға бақылау жасау** **Мақсаты:** Олардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балалардың аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстар біздің досымыз, құстар қалықтап төбемізде ұшып жүр айналаны бағдарлап бақылау. **Еңбек:** құстарға жем шашу, нан қиқымын салу. Жемсауыттарын жем жеп	**Картотека № 6** **Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа - райымен салыстыру, күздегі өгерістерді айтқызу. **Еңбек:** құм салғыштың айналасындағы құмдарды күрекшемен жинау. **Мақсаты:** Өз алдына	**Картотека № 7** **Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау** **Мақсаты:** Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деәсер ететіндігін түсіндіру. **Еңбек:** біздің ойын алаңы **Мақсаты:** Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау. Еңбеккорлыққа баулу.	**Картотека № 8** **«Қайтқан құстарды бақылау»** **Мақсаты:** Балалармен қайтқан құстарды бақылау. Олардың атын ататқызып, дауыстарын тыңдату. Олардың топ болып ұшуына назар аударту. **Еңбек:** сынған ағаш қалдықтарын аула сыпырушының арбасына салып жинау **Мақсаты:** құстарды қамқорлауға қызығушылықтарын арттыру.	**Картотека № 9** **Қоңыр күзді бақылау, салыстыру** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау, алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы

Мектепалды 0 «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі **4-апта** 22 -26 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы

«Адал азамат» біртұтас тәрбиесі «Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік» айы

Апта дәйексөздері- «Еңбек - жай ғана қызмет емес, адам болмысының айнасы»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.09	Сейсенбі 23.09	Сәрсенбі 24.09	Бейсенбі 25.09	Жұма 26.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Адалдық әліппесі **«Сыпайы кездесу»** *Ойынның мақсаты*: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету. Педагог балаларды жұптарға бөледі. Әр жұп екі бірдей ойыншық алады (екі робот, екі қуыршақ). Балаларға екі қойылым ойнау ұсынылады – біріншісі әдепсіз ойыншықтардың, екіншісі әдепті ойыншықтардың кездесуін бейнелеу. Тапсырманың соңында әдептіліктің мағынасын талқылайды	**Адалдық әліппесі** **«Көңіл-күйді анықтау»** *Ойынның мақсаты:* мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды	**Адалдық әліппесі** **«Көңіл - күйдің кездесуі»** *Ойынның мақсаты:* мейірімділікке, өзгенің көңіл-күйін түсінуге тәрбиелеу. Педагог эмоциялар бейнеленген карточкалардың екі тобын (пиктограммалар) орналастырады және балалардан әртүрлі эмоциялар қалай кездесетінін, жағымды және жағымсыз эмоцияларды елестетуді сұрайды. Тәрбиеші «жағымды» эмоцияны, ал бала «жағымсыз» эмоцияны көрсетеді, содан 15 кейін карточкалардың орнын ауыстырады. Эмоцияларды қалай татуластыруға болатындығы туралы талқылайды	**Адалдық әліппесі** **«Эмоцияларды жаттықтырамыз»** *Ойынның мақсаты:* елгезектікке, көңіл-күйді көре білуге, өз эмоцияларын басқаруға тәрбиелеу. Тәрбиеші балалардан: - күзгі бұлт сиякты түнеруді; ашулы адамды; зұлым сиқыршыны; - күлімдеген күннің көзін; қу түлкіні; қуанышты баланы; - балмұздағын тартып алған ызалы баланы; көпірдегі екі қойды; итеріп жіберген адамды; - орманда адасып кетіп қорыққан баланы; қасқырды көрген қоянды; иттен қорыққан мысықты; - жұмыстан кейін шаршаған әкесін; ауыр жүк көтерген адамды; үлкен бұтақты сүйреп бара жатқан құмырсқаны; - көп жұмыс істеген, бірақ анасына көмектескен бала сиякты демалуды; ауыр жүк әкелген жылқыны; жұмыстан кейінгі анасының эмоцияларын көрсетуді сұрайды	**Адалдық әліппесі** **«Ата-аналарға қамқорлық жасау»** *Ойынның мақсаты:* елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады.
Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.

Балалардың дербес іс- әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Бөрік жасырмақ** Ойынға қатысушылар араларынан бір ойыншы шығарып, алыстау жерге таман барып, бөркін немесе басқа бір бір белгілі затын жасыруға жібереді және өзі де сол маңайына жасырынуы керек. Қалған ойыншылар тығылған ойыншылардың тыққан затын іздеуге кіріседі. Кімде-кім тығылған бөрікті көріп қойып алуға қам жасаса онда иесі бермеуге тырысады. Бермеудің жаңдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады. Ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорып, бөрікке жібермеуге тырысады. Бермеудің жағдайы – екеуі бірдей бас салып бөрікке таласу емес, қай бұрын алғаны алады, ал көрген ойыншы ала алмай қалса, онда иесі қорқып, бөрікке жібермеуге тырысады. Ал басқалардың қай-қайсысы болмасын бөріктің иесіне қол тигізіп, күш жұмсауына болмайды. Қайткенде алдап жүріп алып, оны жүргізушіге ертіп келулері керек.Келесі жолы бөрікті әкелген ойыншы барады да, ойынаушының уақыттары жеткенше ойын жалғаса береді.	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Асау көк** Кешкі астан кейін мейманға ән салғызу, әңгіме-ертегі, жұмбақ, немесе жаңылтпаш айтқызу мақсатында ұйымдастырылады. Әуелі үй иелері «ауылдың алты ауызын» айтады да, онан соң «қонақ кәдесі» деп мейманның өнер көрсетуін сұрайды. Түк білмейтін қонақты айып ретінде мінгізетін керме арқан «Асау көк» деп аталады. Кермеге мінген қонақ әрі-бері сүрінбей жүруі керек	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Орын тап** Екі жұп арқасын түйістіріп қойған екі орындыққа айналып музыканың сүйемелдеуімен билейді. Музыка кілт тоқтағанда, тұрған екі орындыққа отырып үлгеруі керек,орын алмай бос калған екі адам айып төлейді, ән салу, би билеу, жұмбақ, жаңылтпаштар кайту	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Тұтқын алу** Ойнаушылар екі топқа тең бөлінеді. Екі жақтан бір –бір ойыншы ортаға шығады да, теріс қарап тұрып, қолдарын айқастырып көпір жасайды. Тізбекте тұрған бірінші топтың ойыншылары бір-бірлеп көпірдің астынан өте бастайды. Осы кезде екінші топтың ойыншылары бірінші топтың ойыншыларын өткіздеуге тырысады. Өте алмаған ойыншылар тұтқын есебінде сол топта қалып қояды. Ойын кайталанған кезде көпірдің астынан екінші топ өтеді де, бірінші топ тұтқындарды ұстайды	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Күзетші** Ойынға қатысушылардың санына шек қойылмайды. Ойыншылылардың арасынан екі бала шығарылып, көздері орамалмен байланады да, қолдарынан ұстап, араларын ашып, карама-қарсы тұрады. Олар күзетшілер. Қалғант ойыншылар білдіртпей олардың қолдарының астынан еңбектеп өтуге тырысады. Ал күзетшілер өтіп бара жатқан ұрыны сезіп калса, қолдарымен баса қоюлары керек. Ұсталған ұры күзетші болады. Ойын осылайша жалғаса береді
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 4**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	**«Менің Қазақстаным»** **Ән ұран орындау** **Мақсаты**: рухани-патриоттық сезімге тәрбиелеу	Пікір алмасу сұрақтары: Өзіңнің мектебіңнің ауласында қандай өсімдіктер өседі?	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғаның дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұрақтары. Суреттегі оқу құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай калды?	Мектеп сендерге ұнай ма? Мектептен не үйрендіңдер?
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту	**Сауат ашу негіздері**	**Сауат ашу негіздері**	**Сауат ашу негіздері**	**Көркем әдебиет**

	Менің сүйікті ойыншығым **Міндеті:** -Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; **Түсінеді:** ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; **Қолданады:** дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды Сылдырмақпен би Қолымызда сылдырмақ Сылдыр, сылдыр етеді. Аяғымыз тыпырлап, Өзі билеп кетеді. Тып, тып, тып, тып. Тыпылдатып биге шық. Қолымызда сылдырмақ, Сыңғырлата қағамыз. Сол аяқ пен оң аяқ Басуын тез табамыз. Тып, тып, тып, тып	Дауыссыз дыбыстардың жасалуы **Міндеті:** -Суреттен дауыссыз дыбыстардан басталатын суреттерді таба білу қабілеттерін дамыту **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауыссыз,дауысты дыбыстарды ажыратады,сөз ішіндетүсіп қалған дыбыстарды табады **Түсінеді:** дауссыз дыбыстар көк түспен белгіленетінін **Қолданады:** дауыссыз, дауысты дыбыстарды анықтау, сөз ойлайды **Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар:** № 1 жұмыс дәптері, қызыл – көк фишкалар **«Қайтала» (доппен) дидактикалық ойыны** – алалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: ттгиін(т), ккқаскыр(к), бббаққа(б), ввагон(в), ғғарыш(г), ддлоп(д), жжжалбыз(ж), зззәкір(з), ккккітап(к), ллпак(л(, ммматта(м), ннинан(н), сссағыз(с), т.б. – Балалар, осы дыбыстарды айтқанда не байқадыңдар? Дыбыстарды айту оңай болды ма? – Ауыздан шығатын ауаға кедергілер жасалады екен. – Ал ол кедергілер нелер? (Ерін, тіл, тіс т.б.) – Айтылу кезінде ауаның еркін шықпай, кедергіге ұшырап шығуынан жасалған дыбыстарды дауыссыз дыбыстар дейміз. Олар	Біз нені үйрендік? **Міндеті:** -Жаңылтпаштарды жаңылмай жылдам айтуға дағдыландыру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауысты, дауыссыз дыбыстарды атайды, сөздерді қосады **Түсінеді:** дауысты, дауыссыз дыбыстардың қалай белгіленетінің **Қолданады:** дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратады **Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар:** № 1 жұмыс дәптері. **«Күрекше», «Ин», «Төбешік», «Түтікше», «Сөзге сөз қос» дидактикалық ойыны** – Балалар, мен сендерге сөз айтып, сурет көрсетемін, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын суреттегі сөзді қосуларың керек. Мысалы: қызыл ... (алма), ыстық ... (от), әдемі ... (әтеш), темір ... (ыдыс)т.б. – Балалар, бүгін мен сендерге жаңылтпаштар туралы айтып беремін. Жаңылтпашты жаңылмай айта білген бала шешен де, ұтымды сөйлеуді меңгереді. Логикалық ойлау қабілеттері жетіледі. Сонымен қатар жаңылтпаш айта білген баланың тіл байлығы дамып, күрделі сөздерді қиналмай айта білуге дағдыланады. Ал жаңылтпаш табиғат, жан-жануарлар, құстар мен жәндіктер туралы әртүрлі тақырыптарда болады. «Қай дыбыс қайталанды?» дидактикалық жаттығуы Асан бақша жақтан Ақ сабақты асқабақ әкелді. Басқа жақтан Басқарақ	Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** -Берілген дыбысқа сөз ойлап айта білу қабілеттерін жетілдіру **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дауысты, дауыссыз дыбыстарды атайды **Түсінеді:** сөздің дыбыстардан тұратынын **Қолданады:** сөз ішінен берілген дыбыстарды табады,ажыратады **Қолданылатын көрнекі құрал-жабдықтар:** № 1 жұмыс дәптері, мазмұнды суреттер. 1-тапсырма. **«Берілген дыбысқа сөз ойла» дидактикалық жаттығуы** Дұрыс жауапқа фишка беріледі. Педагог балаларға «е» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді. – Етік, ешкі, елгезек. – Емізік, ел, есік, есеп, елек, елпілдеп, Елжас, Ернар, Елдана, Ернұр. Педагог балаларға «ы» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді. – Ыдыс, ырыс, ымырт, Ыбырай, ылғал, ық ықылық, ырым т.б. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. 2-тапсырма. «Дыбыстар тізбегі» дидактикалық ойыны – Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бір сөз айтамын. Сендер сол сөз қай дыбыспен аяқталса, сол дыбыстан басталатын сөз айтып, допты келесі балаға лақтырасыңдар. Мысалы: ана арман-нар-ракат-тағам-мандарин-нан-нәтиже-елгезер-рамазан-нәзік т.б.).	Мақтақыз бен мысық **Міндеті:** -Таныс кейіпкердің бейнесін сомдауға ынталандыру. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Жанашырлыққа тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ертегіні сахналайды; **Түсінеді:** ертегінің мазмұнын түсінеді; **Қолданады**: сюжет бойынша ертегіні сахналайды **Қолданылатын көрнекі құралдар:** Мақтақыз, мысық, сиыр, ағаш, су, дүкенші, тауық, жұмыртқа, қыздар, тышқанның суреттері. Ертегі кейіпкерлерінің бетпердесі, слайд, үлестірмелі материалдар. Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды. (Мысық) – Мысық қалай дыбыстайды? Ол нені жақсы көреді? – Бүгін мысықтың басынан өткен оқиға туралы «Мақтақыз бен мысық» атты қазақ халқының ертегісімен танысамыз. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ертегі ойдан, қиялдан құрастырылады. Педагог ертегіні оқып беріп, мазмұнын түсіндіреді (мазмұнын соңындағы қосымшадан қараңыз). – Балалар, суреттен нені көріп тұрсыңдар? (Слайд көрсету) Ертегідегі мысық пен Мақтақыздың әрекеті туралы сурет. Ертегінің мазмұны бойынша сұрақ-жауап: – Ертегі не туралы? Мақтақыз не тауып алды? – Мақтақыз мысықты не үшін жазалады? – Мысық қатық алу үшін қайда барды? – Жапырақ қайда өседі? – Мысық дәнді қайдан алды?

		сөйлеу мүшелерінің (ерін, тіл, тіс, т.б.) бір-бірімен жанасуы немесе толық қабысуы арқылы пайда болады. Дауыссыз дыбыстардың жасалатын орны – ауыз және көмей қуыстары. Кәне, барлықтарың айнаны алып қараңдар да, менің артымнан қайталаңдар: «Қ», «Т», «М». Осы дыбыстарды әндетіп айтып көрейік. Айтылады ма екен әндетіп? Неге? Өйткені бұлар дауыссыз дыбыстар, дауыссыз дыбыстар созып, әндетіп айтылуға келмейді, олар қысқа да нақты айтылады. Дауыссыз дыбыстар тек салдыр немесе салдыр мен үн қатысуы арқылы жасалады. Дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз.	асқабақ әкелді. – Балалар, осы жаңылтпашта қай дыбыс жиі естіліп тұр? – А дыбысы. – А дыбысы дауысты ма, дауыссыз ба? – Дауысты дыбыс		

Үзіліс: «Үнемді тұтыну» Суды тұтыну, Біртұтас тәрбие

Мақсаты: Білімділік: Судың табиғаттағы және адам өміріндегі маңызы туралы түсінік беру. Құрлықта және суда тіршілік ететін жануарлардың айырмашылығын үйрету. Судың ерекшелігіне, қажеттілігіне және қасиеттерімен таныстыру. Дамытушылығы: Балаларды сөйлету арқылы тілін дамыту. Ойындар ойнатып, қызығушылығын арттыру. Жануарлардың аттарын, олардың тіршілігі туралы түсіндіру арқылы зейіндерін дамыту. Тәрбиелігі: Табиғатқа қамқорлықпен қарауға, суды таза сақтауға, лас қоқыс тастамауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу.			Су және суда тіршілік ететін жануарларды таныстыру. - Адамға, өсімдікке, жануарларға тіршілік ету үшін не қажет екен? - Дұрыс айтасыңдар, балалар. Су - түссіз, дәмсіз, иіссіз, сұйық, мөлдір болады. Жер бетіндегі тіршілік үшін судың мәні зор. Су болмаса, өсімдік өспейді. Жануарлар да, адам да сусыз тіршілік ете алмайды. Фабрикалар мен зауыттардың жұмысына да су қажет. Сусыз ас дайындау да мүмкін емес. Суды ішеміз, сумен жуынамыз, кір жуамыз. Суды үнемді пайдалану керек. Суды ретсіз шашып, ысырап етуге болмайды. Адамға ауа қандай қажет болса, су да сондай қажет. Суды тамақ пісіруге, ішуге, кір жууға, бояуларға қосуға, тіпті судан электр қуатын өндіреді. Суда тіршілік ететін жануарлар да бар. Су олар үшін мекені. Жануарлар да суда шомылады. Өсімдікпен қоректенеді. Ал өсімдік сусыз өспейді

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қоршаған ортамен таныстыру Жабайы жануарлардың тіршілігіндегі күзгі және қысқы өзгерістер **Міндеті:** Жануарлардың	**Математика негіздері** 4 саны және цифры **Міндеті:** 4 саны және цифрымен таныстыру; цифрды заттардың санымен сәйкестендіруге; 1-ден 4-ке	**Математика негіздері** 5 саны және цифры **Міндеті:** 5 саны және цифрымен таныстыру; цифрды заттардың санымен сәйкестендіруге; 1-ден 5-ке	**Математика негіздері** Мен 5-ке дейін санаймын **Міндеті:** 1-ден 5-ке дейінгі цифрды заттардың санымен сәйкестендіруге үйрету **Күтілетін нәтижелер:**	**Қоршаған ортамен таныстыру** Заттар әлеміне саяхат **Міндеті:** Заттар әлемі туралы түсініктерін бекіту, заттардың адам өміріндегі маңызы туралы көзқарастарын кеңейту

	тіршілігіндегі күзгі, қысқы өзгерістері және тіршілігімен таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:**жануарлардың тіршілік етуіне қажеттіжағдайларды атап береді. **Түсінеді**: жануарлардың бәрінің тірі ағзаға жататынын түсінеді. **Қолданады:** коммуникативтік машық, топпен бірігіп жұмыс істеу дағдысы. **Қолданылатын көрнекі құралдар:** үлестірмелі материал, интербелсенді тақта, жануарлар мен аңдар бейнеленген ашықхаттар, жаңғақтар, жемістер, тиін, қоян, ақ, түлкі муляждары. Педагог балаларға орманға саяхат жасауды ұсынады, интербелсенді тақтадан «Кәне, кімнің бойы ұзын, паровозы пойыздың» әні шырқалады. 1-аялдама: «Жұмбақтар аялдамасы». Ер Төстіктің жұмбақтарын шешеді. Бұтақтан бұтаққа шапқылап Мамық жүнді тоны бар, Ұлпа құйрық тұр қарап. Кішкентай орман тұрғыны, Ауыстырғанға ол құмар. Қыста кисе ақ тонын, Қызғылт сары, төсі ақ. (Тиін) Жазда сұры табылар. (Қоян) Тал шыбықтай бұралып, Ат койсақ оған «Қорбаңбай» Кербез, сұлу құ бикеш. Ұнай ма саған, балақай? Алдыннан шықса қуланып, Қойнында оның таңқурай, Аңтарылып қалма еш. (Түлкі) Жинайды жидек жай тұрмай. (Аю) Балалар жұмбақтарды шешіп, үстелде тұрған орман макетіне тиін, қоян, аю, түлкіні орналастырады. 2-аялдама: Жануарлар мен аңдардың	дейінгі цифрды тануға және бейнелеуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** 3 және 4 сандары мен цифрларын; **Түсінеді:** заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** 3, 4 заттан құрылған топтарды таба алады, 3 және 4 цифрларын, заттар тобынан «артық» затты ерекшелеуді. **Құрал-жабдықтар мен материалдар:** №1 жұмыс дәптері, үлестірмелі материалдар: №1, паровоз және вагондар № 16 парақ, цифр-жолақтар, цифр-пазлдар (№ 4, № 5, № 8 парақтар), цифрлар, ермексаз, цифрларды орналастыруға арналған көмекші материал. Үлестірмелі материалдармен жұмыс (№ 16 парақ). Педагог вагондармен ойналатын ойындық жағдаяттарды жалғастыруын ұсынады. Бұл тәсіл сандар қатарында келесі санның пайда болуын түсінуге ықпал жасайды. Педагог паровоз және үш вагонды көрсетіп қояды. Оған төртінші вагонды жақындатады. Үлестірмелі материалдың № 16 парағын пайдаланады. – Паровозда қанша вагон бар? (Үш). Оған тағы біреуін жалғайық! Вагондар саны қанша болды? (Балалар дауыстап санайды: бір, екі, үш, төрт.) 4 цифрымен танысу. 4 цифрын 4 санының таңбасы ретінде белгілейміз. Цифрды көрсету. Педагог 4 цифры туралы өлең шумақтарын оқиды. Ұқсастығын табады, зер	дейінгі цифрды тануға және бейнелеуге үйрету . **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** 5 санды мен цифрын; **Түсінеді:** заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** көрсетілген заттар санының топтарын табуды, логикалық ойлауды. **Құрал-жабдықтар мен материалдар:** №1 жұмыс дәптері, санау материалы, үлестірмелі материалдар (№1, №4, №6, №10,16-парақтар), цифрлар, ермексаз, цифрларды орналастыруға арналған көмекші материал. Үлестірмелі материалдармен жұмыс (№16 парақ). Педагог вагондармен ойналатын ойындық жағдаяттар сериясын жалғастыруына болады. Бұл тәсіл сандар қатарында келесі санның пайда болуын түсінуге ықпал жасайды. №16 парақтағы үлестірмелі материалды пайдаланады. – Паровозда қанша вагон бар? Оған тағы біреуін жалға! Вагондар саны қанша болды? Педагог 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Вагондар саны -5. Цифрмен танысу. 5 цифрын 5 санының таңбасы ретінде белгілейміз. Цифрды көрсету. Педагог 5 цифр туралы өлең шумақтарын оқиды. Педагог цифр бейнеленген карточканы көрсетеді. Бас бармағым – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортақ тірек – ағам, Шылдыр шүмек апам, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз	**Меңгереді:** 5 санды мен цифрын; **Түсінеді:** заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** көрсетілген заттар санының топтарын табуды, логикалық ойлауды **Құрал-жабдықтар мен материалдар:** №1 жұмыс дәптері, санау материалы, үлестірмелі материалдар (№1, №4, № 5, № 6, № 8 парақтар). Педагог ақ парақ бетіне өз алақанын жиектеп сызып, әр саусаққа бет бейне салуды ұсынады. Сурет салынған соң саусақтарды санауға болады. Бірінші саусақ – ата, Екінші саусақ – әже, Үшінші саусақ – әке, Төртінші саусақ – ана, Бесінші саусақ – бұл мен! Таныстық отбасыммен! Педагог 1-тапсырманы жұмыс дәптерінде орындауды сұрайды. Суретте қандай және қанша зат бейнеленгенін сана. Сонша нүкте сал. Нүктелерді сәйкес цифрмен сызып қос. Жолды өту кезінде, жол жүру ережесін сақтау керектігі туралы әңгіме жүргізеді. Суретте не бейнеленген? Әртүрлі заттардың әркайсысын санайды. Педагог дәптер ұяшықтарына сонша нүкте салуды және карточкаларды цифрлардың суретімен сызып қосуды сұрайды.	**Күтілетін нәтиже**: **Жасайды:** заттардың неден жасалғанын анықтайтын тапсырмаларды орындайды/ **Түсінеді:** қоршаған ортадағы күнделікті көріп жүрген заттарының қандай материалдан жасалғандығын **Қолданады:** материалды тиімді пайдалану тәсілі туралы білімдерін күнделікті өмірде **Қолданылатын көрнекі құралдар**: үлестірмелі материал, интербелсенді тақта, қарындаштар, пластик ыдыстар, су, жұмыс дәптері **Педагог балаларды жанына шақырып, заттарды көрсетеді, балаларға «Менің...» деген тіркесті қосып атауды өтінеді.** Орамал – менің орамалым. Қалам – менің қаламым т.б. Бұлардың ортақ атауы заттар және олардың күнделікті өмірде қажет заттар екенін айтады. Жаңа заттардың күн санап көптеп пайда болатындығы, олар адам қолымен тұрмыстық қажеттіліктерді жеңілдету үшін жасалатындығы да айтылады. – Біз қазір заттардың шығу тарихын білу үшін Қырағымен бірге әлем музейлеріне саяхаттаймыз. (Шыққан суреттердің барлығы ежелгі және қазіргі баламасымен бейнеленген). Интербелсенді тақтадан сіріңкенің суреттері шығады. – Сіріңке – шамамен екі ғасыр бұрын ойлап табылған зат, ол тұтандырғышты ауыстырды.1826 жылы британдық дәріханашы Джон Уокер алғашқы үйкеліспен тұтанатын сіріңкелерді ойлап тапты. Сіріңке болмаса, отты қалай тұтандырамыз? Балалардың пайымдаулары тыңдалады. Интербелсенді

	қыска дайындығы туралы әңгімелейді. Бейнебаян: «Қаһарлы қысты қарсы алу үшін орман жануарлары күздің басында дайындық жұмыстарын бастайды. Өздері ін қазады, азық қорларын дайындайды. Тиіндер мен қояндар түлейді. Олар жазғы тондарын қысқы тондарға ауыстырады. Аю жаз бойы орманды аралап, піскен жидектерді, жаңғақтарды жейді, қыска дайындалып, семіреді. Алғашқы қар жауғанда, апанына кіріп алып, ұйқыға кетеді. Қасқыр мен түлкі қыста ұйықтамайды, күзде қор дайындамайды, аң аулайды. Күздің аяғында орманда тыныштық орнайды. Неліктен? Құстардың дауыстары естілмейді, олар жылы жаққа ұшып кеткен. Отырықшы құстар ғана қалған	салғандар мынаған: Тура «Төрт» боп қалады. Орындықтар құлаған. Елубай Отаруды			тақтадан қаламның суреттері шығады. – Жазатын қаламдардың көне тарихы бар. Қытайда қолданылған қылқалам алғашқы қалам деуге болады. Қалам болмаса жазуды қалай жазамыз?

Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» «Келіншек » күйі
Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру,

https://zvyki.com/song/86523669/-_kel_nshek/

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі Іні, қарындас және жеті ата **Міндеті:** Тілдің грамматикалық құрылымы -Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы,	**Қазақ тілі** Іні, қарындас және жеті ата **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу. -Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға,	**Сөйлеуді дамыту** Күз бояуы **Міндеті:** Сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен	**Көркем әдебиет** Жемістер жыры **Міндеті** Жемістер туралы түсінігін кеңейту. Басқалардың пікірін тыңдай білуге баулу. Бақылағыштыққа тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды**: әдеби жанрды	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Жаңбырлы күн **Міндеті:** Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару

	лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді **Түсінеді:** Отбасы мүшелері жайлы түсініктерін , ата-әже, әке-ана, аға-әпке, іні-қарындас сөздерін білді **Қолданады:** Жеті атасын үйінде ата-анасының көмегімен оларды жаттап алды Ал балалар мен сендерге бір жұмбақ жасырайын. Кім мықты, кім ширақ екен анықтайық. 1.2. **ЖҰМБАҚ** Маған да, саған да, Жақын, туыс адамдар. Бәрі де өз жұртың, Айтыңдар, олар, кім? **-Отбасы.** 1.3. Дұрыс айтасыңдар, балалар! Бізге ең жақын, ең қымбат жандар отбасында тұрады. Ата, әже, әке, ана, аға, іні, бауыр, әпке, сіңлі, қарындас – отбасы болып есептелетінін сендер білесіңдер. Олар бір-бірін жақсы көреді, сыйлайды және қамқорлық жасап жүреді. Отбасы тақырыбында білімдеріңді кеңейту мақсатында бүгінгі оқу іс-әрекетіміздің тақырыбын «Іні-қарындас» деп атап отырмыз. Іні мен қарындас отбасы мүшесі. Қане балалар сендер санамақ айта аласыңдар ма? Отбасы туралы санамақты айтып көрейікші. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық, екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балаң үйрек — анам, Ортан терек – ағам Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен.	сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді **Түсінеді:** Отбасы мүшелері жайлы түсініктерін , ата-әже, әке-ана, аға-әпке, іні-қарындас сөздерін білді **Қолданады:** Жеті атасын үйінде ата-анасының көмегімен оларды жаттап алды - Іні, қарындастарың болса, есімін атап, кішігірім сипаттап берейік, балалар! Өзіңнен кішкентай ініңе немесе қарындасына қандай қамқорлық жасайсыңдар балалар? Сол сияқты, кітапшада көрсетілген суретке қарап бірге әңгімелесейік. - Мынау кім? - Мынау - қыз Қыз - ана, әпке, қарындас, сіңлі. «*Гүл өссе жердің көркі, қыз өссе елдің көркі*»- дей отырып, қарындас деген қастерлі екен, өзі-бауыр, өзі-отан, өзі-тілек, өзі-көз екенін ұмытпауымыз қажет. - Қанекеи, балалар мына суреттегі енді ұл бала жайында әңгімелеп беріңдерші (әр бала өз түсінігін айтады). - Сендерге мен көмектесейін, тоқталып өтейін. Ұл бала - қазақта шаңырақ иесі, ер-азамат – ата-ананың отын тұтатушы болып	үстеулерді қолдану **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды :** өлең жолындағы сөзді педагогпен бірге және өздері жіктейді; **Түсінеді:** күзде жемістер мен көгөністер мол болып, дәруменге бай болатынын; **Қолданады:** өлеңді мазмұнын түсініп, жаттап алады Күз бояуы (жаттау) Самал қозғап қалғанда, Үзіледі сары алма, Шолып едім ақшаны, Қауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тоғайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған, Сары бояу айналам.	ажыратады. **Түсінеді**: өлең мазмұнын түсінеді; **Қолданады**: өленді мәнерлеп жатқа оқиды. **Қолданылатын көрнекі құралдар**: күз туралы суреттер, жеміс түрлері, муляждар, слайд, үлестірмелі материалдар Аспай піскен Қайнамай түскен. Ол не? – Жемістің қандай түрлерін білесіңдер? (Жеміс) – Жемістер қайда өседі? Алманың, өріктің дәмі қандай? – Сен қай жеміс түрінің дәмін білесің? – Бүгін ақын Рза Құнақованың «Жемістер жыры» өленімен танысамыз. Педагог өленді мәнерлеп оқиды (мазмұнын соңындағы қосымшадан қараңыз). Сөздік жұмысы: нарттай – піскен қызыл өріктің түсі уылжыған – әбден піскен жеміс Өлең мазмұны бойынша сұрақ-жауап: – Өленде қандай жеміс туралы айтылған? – Алманың, өріктің түсі, дәмі қандай? Пішіні неге ұқсайды? – Саған қандай жеміс ұнайды? – Неліктен жемістерді жақсы көресің? – Алма қатты ма, жұмсақ па? Түсі қандай болады? – Ал өрік қандай, үлкен бе, кіші ме, түсі қандай? – Осы жемістерді күтіп-баптасақ, мол өнім аламыз. «Еңбек – бәрін де жеңбек» деген мақал бар. Еңбектің арқасында мол өнім, жақсылық та, қуаныш та, байлық та – бәрі болады. Дидактикалық ойын: «Дәмін тат» (баланың ойлау қабілетін дамыту). Шарты: ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала қандай жемістің дәмі екенін айтады.	-Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу -Жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару - Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** жаңбырдың түрлері және оны қағаз бетінде түсіру ерекшеліктерін игере отырып, губкамен немесе қылқаламмен қағаз бетіне жаңбыр тамшыларын салады; **Түсінеді:** табиғат құбылыстары жайлы түсініктері кеңейіп, жаңбырлы күннің ерекшеліктерін біледі; **Қолданады:** қағаз бетінде атаулы суретті дұрыс орналастырып қолдана алады, жұмысты орындау барысында қойылған талаптарды дұрыс сақтайды **Топтық жұмыстар**

	Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. Әр бала өз отбасында нешеу екенін айтып, жарысады. 3.4. Кітапшадағы 8, 9 беттермен жұмыс жасайды. І-ні, Қа-рын-дас сөздерін буындап, і, к дыбыстарының орнын ажыратады. -Боялмаған жерлерді бояйды	саналады. Қазақ отбасының ерекшелігі, жасы кішісінің үлкеніне «сен» деп сөйлемеуі, алдын кесіп өтпеуі, үлкен тұрып кішінің, әке тұрып ұлдың, шеше тұрып қыздың орынсыз сөйлемеуінде. Отбасындағы ер баланың өз орны бар. Енді Жеті атаға қысқаша тоқталайық. Өз ұрпағына жеті атасын үйрету – атадан балаға жалғасып келе жатқан қазақтың тәрбиелік дәстүрі. Бала өзінен бастап әкесі, атасы, бабасы және т.б. жеті атасының есімдерін жаттап өседі. Осылай тараған ұрпақтар бір атаның балалары болып саналады. Бір баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Бір атадан тараған туыстар бір-бірімен туыстық, бауырмалдылық, сыйластықта болады. «Жеті ата» - бір кісіден тараған аталас қауым: Баладан басталған жағы жеті атасына дейін барады. Әкеден басталған жағы төмен туажатына дейін барады Жеті ата ---------- Жеті ұрпақ 1. Бала ---------- 1. Әке 2. Әке ---------- 2. Бала 3. Ата ---------- 3. Немере4. Арғы ата ---------- 4. Шөбере 5. Тек ата ---------- 5. Шөпшек 6. Түп ата ---------- 6. Немене 7. Жеті ата (Баба) ---------- 8. Туажат			

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Мектепалды 0 «а» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 2-апта 06 - 10 қазан 2025-2026 оқу жылы
«Адал азамат» біртұтас тәрбие
«Тәуелсіздік және отаншылдық» айы
«Апта дәйексөздері» - «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас!»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 06.10	Сейсенбі 07.10	Сәрсенбі 8.10	Бейсенбі 09.10	Жұма 10.10
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
	«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы» **Шертпек.** Ойнаушыларды орындыққа отырғызып болғаннан кейін, ойын жүргізушісі орамалды иығына салып алып ойнаушылардың артында жүреді де, кез-келген ойыншының екі көзін екі қолмен баса қояды. Сол кезде білдірмей келіп, жолдастарының бірі маңдайынан шертіп кетеді. Ойын жүргізуші көзін қоя бере салып, иығындағы орамалмен «шертпегімді тап» - деп, арқасынан тартып қалады.Таба алмай қалса, көпшіліктің ұйғаруы мен ортаға шығып өнер көрсетеді, ал егер тауып алса, жаңағы шерткен адам айыбын тартады. Осындай тәртіппен ойын жалғаса береді.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен әңгіме:Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**«Ұлттық ойын- ұлт қазынасы»** «Соқыр теке» **Ойын барысы:** Соқыртеке кең бөлмеде,	**«ҰЛТТЫҚ ОЙЫН-ҰЛТ ҚАЗЫНАСЫ»:** «Аттамақ» Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшаңдыққа, ептілікке баулу.			

(қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	аулада ойнауға болатын қызықты ойын. Шеңбер сызылып, оның ортасына көзі байланған «соқыртеке» жіберіледі. Қалғандары оны «соқыртеке бақ-бақ »,- деп мазақтап түртіп қашады. Бірақ олар шеңберден шығып кетпеуі тиіс. Егер соқыртеке ойыншылардың бірін ұстап алса, даусына қарап оның атын айтады. Дәл тапса ұсталған адамның көзі байланып «соқыртеке» болады. Ойыншылардың көзі байлаулы адамды әдейі сөзбен жетектеп отырып, алдап, шұңқырға, бағанаға қарай бағыттайды. Бұл ойынды көңілді, күлкілі етеді	**Ойын барысы:** Бұл ойында үш жіпті керіп ұстап тұрады. Бріншісі-төмен, оны аттап өту керек, екінші-биік, оны еңкейіп, үшіншісінен тағы да аттап өту керек. Әуелі ойыншыны алып келіп, осы жіптерден өткізіп, содан соң көзін байлап, бір айналдырып қоя беру керек. Ойын басқарушының белгісімен жіпті керіп ұстап тұрған адамдар жіпті жинап, алады, ал ойыншы өзінше әрекеттеніп аттап жүреді.
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 3**	
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	**«Менің Қазақстаным»** **ҚР гимні** *«Біз бақытты баламыз»* Кел, шеңберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	**Адалдық әліппесі** **«Барлығы сабаққа дайын болуы керек»** **Мақсаты:** өзара көмекке, досына қол ұшын беруге тәрбиелеу. Бейнелеу студиясында кезекшілер үстелдің үстіне жапсыру ұйымдастырылған оқу қызметіне арналған құралдарды қойып жатыр. Баланың қолындағы подностан қайшылар, қылқалам, қарындаштар жерге түсіп кетеді. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: «Не болды? Бала неліктен подносты түсіріп алды?» Балалар оны нашар кезекші, ол жұмысын кеш бастағандықтан асықты деп жауап беруі мүмкін. «Бұл жағдайда басқа балалар не істеуі керек?» - деп сұрайды тәрбиеші. Балалардың болжамды жауабы: «Кезекшілердің өздері бәрін дайындауы керек». Педагог балалардың жауаптарын тыңдап, «дұрыс айтасыңдар, кезекшілер әрқашан бәрін өздері дайындайды; бірақ осындай жағдай болғандықтан, оларға көмектесудің қажеті жоқ па? Себебі сабақты тоқтатуға болмайды» дейді. Сюжеттің дамуы: А) кезекші қыз бала өз подносын үстелге қойып, досына көмектеседі; б) басқа бала (кезекші емес) кезекшіге шашылған заттарды жинауға көмектеседі.

						
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**					
	Сөйлеуді дамыту Менің атам **Міндеті:** Адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту **Қолданылатын көрнекі құралдары:** Отбасы жайлы суреттер **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** саусақты бүгу арқылы, өлең жолдарындағы отбасы мүшелерін санайды, берілген тақырыпқа әңгіме құрайды; **Түсінеді:** сәлем беруді, амандасуды; **Қолданады:** отбасы мүшелерін буынға бөледі.	**Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар **Міндеті:** Дауыссыз дыбыстарды басқа дыбыстардан ажыратуға үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дауыссыз дыбыстарды басқа дыбыстардан ажырату **Түсінеді:** дауыссыздар-ды қайталату арқылы естерінде	**Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Дауыссыз дыбыстарды есте сақтауға жаттығулар жасату, дауыссыздарды қайталату арқылы естерінде сақтату. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дауыссыз дыбыстарға жаттығулар жасау. **Түсінеді:** дауыссыз дыбыстардың айтылу барысындағы ерекшелікті ұғыну **Қолданады:** ұжым болып жұмыс істеу. Балалар, біз өткен іс-әрекетімізде дауысты, дауыссыз	**Сауат ашу негіздері** Дыбыстар әлемі **Міндеті:** дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуды үйретуді жалғастыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дауысты, дауыссыз дыбыстарды атайды, сөздерді айтылған дыбыспен айтады. **Түсінеді:** дауысты, дауыссыз дыбыстардың жасалу жолдарын. **Қолданады:** дауысты, дауыссыз дыбыстардың түрлерін ажыратады. Тыйым сөздерді сөз барысында қолданады Құстардын суреттерін тақтаға іледі.	**Көркем әдебиет** Шаруа мен аю **Міндеті:** Сюжет желісінің реттілігін сақтауға баулу. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ертегінің мазмұнын эмоциямен қабылдай алады; **Түсінеді:** ертегіні сюжет бойынша мазмұндайды; **Қолданады:** ертегі мазмұнының жүйесін сақтап айтып береді

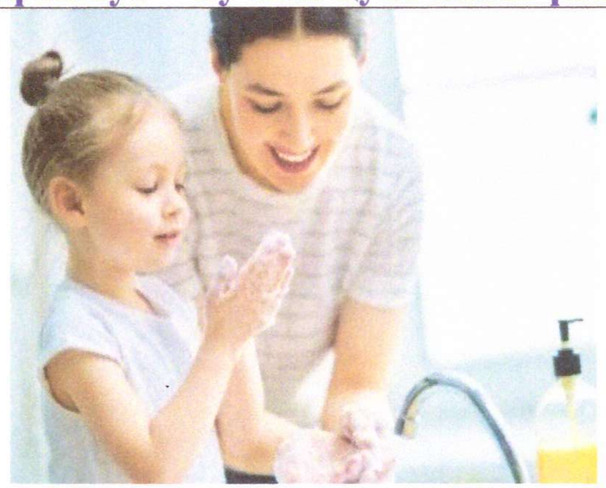
	Е.Өтетілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды. Басбармағым – атам, үйдің данасы, Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы. Ортан терек – әкем, отау панасы, Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары, Титтей бөбек – мен, бәрінің базары. Өлеңнің атадан басталуы бекер емес. Өйткені ата беделі әкеден де жоғары. Өйткені атаның өмірлік тәжірибесі мол, ол – әулеттің тірегі. Кімнің үйінде атасы, әжесі бар? Қазақ отбасында ата мен әженің маңызы зор. Әрқашанда отбасындағы шешуші сөз – атанікі. Үйлеріңде әкелеріңнің өздері аталарыңның айтқанын екі етпей орындайды. Солай емес пе? Аталарымыз өз отбасы мен әулетінің ғана емес, ағайын-	сақтату. **Қолданады:** Бастаған істі тиянақты аяқтау «Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны – Балалар, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Педагог балаларға көмек ретінде тақтаға дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды.	дыбыстар болып, бөлінетінін білдік. Сол дауысты, дауыссыз дыбыстарға жаттығулар жасайық. Артикуляциялық жаттығу жасау. «Сағат», «Саңырауқұлақ», «Алтыбақан», «Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны. Педагог балаларға дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз дауысты дыбыстан басталса, қызыл түсті дөңгелекті, дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті көрсетеді. «Белгі бер» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға (б) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (б) дыбысын	– Балалар, қандай құстарды білесіңдер? – Қарға, тоқылдақ т.б. – Мен сендерге құстарға байланысты тақпақ үзінділерін оқимын. Ал сендер не туралы айтылғанын және қандай дыбыстан басталып, қай дыбыстың қайталанып тұрғанын табуларың керек. Қайталанып тұрған дыбыстың дауысты ма, дауыссыз ба дыбыстардың қайсысына жататынын анықтау. Аққу – құстың төресі, Ақ мамықтай денесі. – Өлең не туралы және қай дыбыс көп қайталанып тұр? – Дұрыс, [а] дыбысы. – [А] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта. – Дауысты дыбыс. – Дауысты дыбысты қалай белгілейміз? – Қызыл түспен	Балаларға жұмбақ жасырады. Балпаң-балпаң басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірді, тасаны. (Аю) – Балалар, мен сендерге аю туралы қызықты ертегі оқып берейін. Ертегі «Шаруа мен аю» деп аталады. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Балаларға ертегіні толық оқып беру (мазмұнын соңындағы қосымшадан қараңыз). – Қызылша жер астында жатады, жапырағы жердің бетіне шығады. Ал бидайдың дәні масақта болады. Сабағын жемейді. Бидайдан нан түрлері дайындалады. Сөздік жұмысы:

	туыстың да мәселелерін шешіп, ақыл-кеңесін беріп отырады. *Әулет* ағайын екенін түсіндіреді. Педагог тақтаға атаның суретін іліп, әркім өз аталарына ұқсайтын жерлерін айтып немесе атасының ерекшелігін, ерекше қасиетін айтып әңгіме құрауларын сұрайды.	Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй. Мысалы: «л»– Ләззат, лақ, лаула, люк, лақтыр, лағыл, Ләйлә; «м» – мақта, малта, маймыл, малақай; «н»– нар, Нариман, Нартай, Назгүл, наз, нақышына келтір; «р» – рауғаш, Рауан, Раушан, риза; «у» – уылдырық, уақ. «Дыбыс бер» дидактикалық ойыны – Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің басында дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді естісеңдер, менің	естігенде, қол шапалақтап дыбыс береулері керек. Сол сияқты басқа в, г, ғ, д, ж, з дыбыстарымен ойнатылады.		шаруа – жерді баптап, күтіп, егін өсіретін еңбекқор адам соқа – жер қазатын құрал орман маңы – орманға жақын жер Ертегінің мазмұны бойынша сұрақ-жауап: – Ертегі қалай аталады? Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Шаруаға не келді? Аю шаруаны қалай қорқытты? – Олар қалай келісті? Шаруа не екті? – Аюға қай жағын берді? Келесі жылы шаруа не екті? – Аю не нәрсені білмеді?

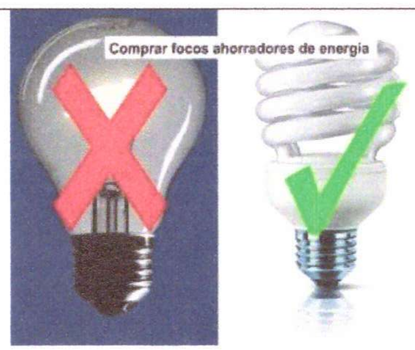
		соңымнан сол дыбысты қайталайсыңда р. – Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат, арқан, тарақ, жаңғақ, нан, доп, тор, ми, сый, тый, аң, оң, шаш, тас, ата, әже, тәте, пысық, тышқан, ат т.б. «Сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы:			

		сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан) т.б			

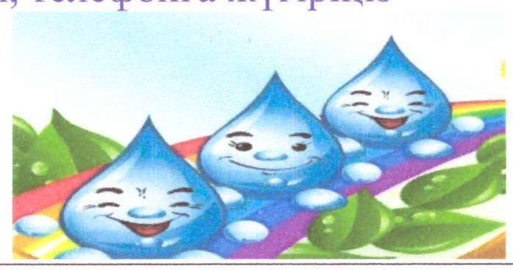
«Үнемді тұтыну» - Су мен қуат көзін үнемдеңіз. Мақсаты: балалардың үнем туралы түсініктерін кеңейту.

Жуынуға кем дегенде 3 минут кетеді. Осы уақыт ішінде крандағы қанша су бостан - босқа ағып кететініне назар салыңыз. Тіс шайғанда, кранды тыйып қойыңыз. Керек кезде ғана, кранды ағытып тұруға үйреніңіз. Краныңыз бұзыла бастаса, дереу жөндетуге асығыңыз. Себебі, кран бұзылғанда, көп су текке ағып кетеді. Түнде жатарда бөлмелерді аралап, жарықтың сөнгенін қадағалаңыз. Жарықты жағып қойып, ұйықтап кететін кездер әлбетте, аз емес. Міне, дәл осы сәттер қалтаңызды жаймен жұқарта береді. Сондай-ақ, қуат көзін керек ететін заттарды пайдаланғанда да, мұқият болыңыз. Мысалы, үтіктеп отырғанда, телефон шырылдаса, үтікті суырып барып, телефонға жүгіріңіз

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қоршаған әлеммен таныстыру Ең жақын адамдар **Міндеті:** Отбасы және отбасы	**Математика негіздері** 7 саны және цифры **Міндеті:** 7 саны және цифрымен	**Математика негіздері:** 7 саны және цифры **Міндеті:** 1-ден 7-ге дейінгі цифрды	**Математика негіздері:** 8 саны және цифры **Міндеті:** 8 саны және цифрымен таныстыру.	**Қоршаған әлеммен таныстыру:** Дәрілік өсімдіктер **Міндеті:** Өз

	мүшелері туралы ұғымдарын кеңейту. Отбасы мүшелері – бірге тұратын адамдар екені туралы түсінік беру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** отбасы және отбасы мүшелері туралы ұғымдары кеңейеді. **Түсінеді:** отбасы мүшелері – бірге тұратын адамдар екені туралы түсіну. **Қолданады:** жақын адамдарға қамқорлық жасау Ең жақын адамдар деген кімдер? Балалардың жауабы тыңдалады. Педагог «Бақытты балалар» деген сөздің мағынасын ашуды ұсынады. – Бақытты бала өз отбасында, ең жақын адамдарымен бірге тұратын бала, қамқорлық пен	таныстыру. 1-ден 7-ге дейінгі цифрды заттардың санымен сәйкестендіруге; 1-ден 7-ге дейінгі цифрды тануға және бейнелеуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** 7 санын айтуды; **Түсінеді:** заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** заттарды топқа бөлуді, 7 санын тануды. 6-ға дейін санау, берілген заттар санына қарай тобын табуды Ойындық жағдаят. Әлия мен Сырым (№1 парақ) топқа өзімен бірге сиқырлы гүл – «жеті күлтелі гүлдер» әкелгенін	заттардың санымен сәйкестендіруге үйрету; санау дағдыларын жетілдіру **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** 7 санын айтуды; **Түсінеді:** заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** заттарды топқа бөлуді, 7 санын тануды. 6-ға дейін санау, берілген заттар саңына қарай тобын табуды. Суретте қанша жануар мен қандай заттар бейнеленгенін сана. Сонша нүкте сал. Цифрмен сызып қос. Балалар суретпен танысады. Педагог суретте не болып жатқанын	1-ден 8-ге дейінгі цифрды заттардың санымен сәйкестендіруге; 1-ден 8-ге дейінгі цифрды тануға және бейнелеуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** 8 санын айтуды; **Түсінеді:** заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; **Қолданады:** заттарды топқа бөлуді, 8 санын тануды. 6-ға дейін санау, берілген заттар санына қарай тобын табуды. Алма сатып аламыз. Себетте олардың саны қанша? (Жеті). Тағы біреуін қос, олардың саны қанша болды? (Сегіз). Цифр салынған карточканы іздеумен отырады. Әрі	жерінде өсетін дәрілік өсімдіктермен таныстыру. Дәрілік өсімдіктерді емдеуге қолданудың қарапайым тәсілдерімен таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дәрілік өсімдіктер жайлы түсінік қалыптастырған; өз өлкесінде өсетін өсімдіктердің кейбір түрлерінің аттарын атап береді. **Түсінеді:** олардың емдік қасиеттерін. **Қолданады:**дәрілік шөптерді жинау дағдысын Проблемалық жағдаят. – Өсімдіктер болмаса, жерде тіршілік бола ма? (Балалардың жауаптары). – Табиғатта дәрілік өсімдіктер көп

	махаббатқа толы ортада өскен бала. Отбасы дегеніміз – бір шаңырақта тұратын туыс адамдар. Отбасында атасы, апасы, анасы, әкесі және балалар болады. Отбасы мүшелері бір біріне қамқорлық жасайды, түсінеді, бір-бірін сыйлайды, жақсы көреді, жылы сөйлеседі. Отбасы қандай болу керек? – Отбасы тату болу керек. Әр отбасы мүшесі кішіпейіл, ізетті болу керек. Бір-біріне көмектесу керек. Сонда бәрі бақытты болады. – Балалар, бүгін тобымызда Ер Төстік досымыз «Менің отбасым» атты фотокөрме ұйымдастырыпты. Әр бала фотосурет бойынша өз отбасы	хабарлайды. – Қалай ойлайсыңдар, неліктен гүлді бұлай атаймыз? Гүлдің күлтелерін санаймыз! Балалар оны хормен санап шығады. Оның әрбір күлтесіне 1-ден 7-ге дейінгі цифрды жазуға болады. Педагог 7 цифрды бейнеленген карточканы көрсетеді. Бұл цифр туралы өлең шумақтарын оқиды: Жалғыз аяқ көсеу де, Ұқсас екен жетеуге. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Боялған неше тәтті нан болса, сонша дөңгелек пен пирамиданың сақинасын боя. Тәтті нан бәріне жете ме? Тағы біреуін боя. Қанша болды? Тағы бір дөңгелек пен	сұрайды. Содан кейін сұрақтарға жауап беруді ұсынады. – Суретте не бейнеленген? Өрісте қанша жануар жайылып жүр? Далада қандай гүлдер өседі? Олардың саны қанша? Енді өрістегі жылқыларды (қойларды) сана. Аспанда қанша бұлт бар? Қанша көбелек ұшып жүр? Содан кейін балалар ұяшықтарға сонша нүкте салады және карточкаларды цифрмен сызып қосады. Көжекке 7 цифры және жеті нүктесі бар торкөздермен жетуге көмектес. Торкөздерді боя. «Ең мұқият кім?» ойыны түрінде ұйымдастырылады. Педагог ойын шартын айтып	қарай, балаларға, мысалы, 8 алмұртты санау ұсынылады. 8 цифрмен танысу. 8 цифрын 8 санының таңбасы ретінде белгілейміз. Цифрларды көрсету. Педагог 8 цифрын көрсетіп, өлең оқиды. Мынау жатқан қайшы, Ал «сегіз» цифр қайсы? Оның екі көзі, «Сегізіңнің» өзі. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Сөреде қанша өнім болса, себеттерге сонша таяқшаның суретін сал. Балалар суретпен танысады. Педагог суретте не болып жатқанын айтып беруді сұрайды. Содан кейін сұрақтарға жауап беруді ұсынады: – Сөреде қанша қорап айран бар? Оларды себетке «сал» – сонша таяқшалардың суретін сал. Сол сияқты ойын	өседі. Тек оларды танып, пайдалана білу керек. Ерте заманда адамдар барлық жануарлардың өздерін өсімдіктермен емдейтінін байқады. Соларға еліктеп, адамдар да өсімдіктердің қасиетін біліп, зерттей бастады. Ертеден халық емшілері дәрілік өсімдіктермен адамдарды түрлі аурулардан емдеді. Олар «Шөптер», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғи дәрумендер» деген кітаптар жазып қалдырды. Бұл кітаптардың атауларына қарап олардың мазмұнын болжауға болады. Заманауи дәріханаларда

	әңгімелеу керек	пирамиданың сақинасын боя. Балалар суреттерді анықтап қарайды. – Суретте бейнеленген отбасында қанша адам бар? (Жеті). Отбасы мерекеге дайындалуда. – Тәрелкеде қанша түрлі түсті дәмді тәтті нан бар, сана. (Алты) Барлығына тәтті нан жеткілікті ме? Педагог ең алдымен дөңгелектерді боялған дәмді тәттілердің санына (6) сәйкес бояуды ұсынады. 7-еу болу үшін тағы неше дөңгелек боялуы керек? (Бір). Одан кейін балалар жетінші тәтті нанды бояйды. 2-тапсырма. Цифрлардың үстінен саусағыңмен жүргіз.	түсіндіреді: қоян сәбізге жетуі керек. Бірақ ол тек 7 цифры мен 7 нүктесі бар ұяшықтармен ғана қозғала алады. Мұқият болу керек және тек осы ұяшықтарды бояу керек. Сәбізге кім бірінші жетеді?	басқа тауарлармен де жүзеге асырылады. 2-тапсырма. Цифрлардың үстінен саусағыңмен жүргіз. Ермексаздан жаса. Педагог тапсырманың мұқият орындауына, балалардың отыру қалпына, қарындашты дұрыс ұстауына назар аударады. Ауада 8 санын «жаз»: қолымызды ажыратпай ірек жасаймыз, содан кейін жұмыс дәптерде орындалады. Цифрдың үстінен саусағымен жүргізіп, оны ермексаздан жасайды. Қозғалмалы доп ойыны «Атап көр, құр қалма!». Балалардың үстелдерінде 1-ден 8-ге дейінгі цифлары бар карточкалар қойылады. Әр бала екі карточкадан бөліп алады. Педагог 1-ден 8-ге дейінгі	әртүрлі кептірілген өсімдік, тұнба, дәрі және шөптен жасалған сусындарды сатып алуға болады. Дәріханадағы дәрілік өсімдіктерді көрдіңдер ме? Қайсыларыңды аналарың дәрілік шөптермен емдеді? Қандай аурулардан? (Балалардың жауаптары). – Біздің жерімізде дәрілік өсімдіктер көп өседі. Бүгін солардың біразымен танысамыз. Біздің достарымыз Желаяқ пен Саққұлақ дәрілік өсімдіктер өсетін жерлерді көрсетеді. 1-слайд. Жолжелкен. Біздің жерімізде көп өседі. Ол қан тоқтатады, микробтарды өлтіреді. 2-слайд. Жалбыз. Оның жапырақтарын

		Ермексаздан жаса		цифрларды еркін тәртіпте көрсетеді. Мұндай цифрдың суреті салынған карточкасы бар балалар тұрып, цифрды атайды	қайнатып, суық тиген кезде ішеді. Бақбақ. Оны ұйқысыздық ауруын емдеуге қолданады. 3-слайд. Итмұрын. Оның жемістерін суық тигенде қайнатып ішуге болады. Адамдар итмұрынды «өмір жемісі» деп атаған, құрамында аскорбин қышқылы, Е, В, К дәрумендері бар.
Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» Сарыарқа Құрманғазы **Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын дамыту,**					
					
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қазақ тілі Шәйнек **Міндеті:** Тілдік дамытушы орта. -Ауызекі сөйлеуді	**Қазақ тілі** Шәйнек **Міндеті:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.	**Сөйлеуді дамыту** Қорыққанға қос көрінеді (ертегі) **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе	**Көркем әдебиет** Еріншек егінші мен еңбекқор құмырсқа **Міндеті:** Шығарма	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (суретсалу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)** Автобус

	қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** шәйнек ас үй затына жататынын білді; **Түсінеді:** атауын айтады, дыбыстық талдау жасап, қанша екендігін білді; **Қолданады:** қауіпсіздік ережесін	Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** шәйнек ас үй затына жататынын білді; **Түсінеді:** атауын айтады, дыбыстық талдау жасап, қанша екендігін білді; **Қолданады:** қауіпсіздік ережесін сақтауды біледі;	білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту **Қолданылатын көрнекі құралдар:** қолайна, демонстрациялық құрал **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** "г" "к" дыбыстарына сөз ойлап айтады, ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, әр кейіпкерлердің өз шелегін өз орынына қояды; **Түсінеді:** ертегі мазмұнын түсінеді; **Қолданады:** өз ойларыннан ертегіге тақырып қояды Балалар, орыс халқының «Қорыққанға қос көрінеді» ертегісін тыңдаңдар. Ертегіні оқып, мазмұнын айтып беремін.	мазмұнын қайталап айтуға дағдыландыру. Кейіпкердің іс-әрекетін бағалауға үйрету. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** **Түсінеді:** **Қолданады:** Педагог жұмбақ жасырады. Екі басы, жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай. Ол не? (Құмырсқа) – Құмырсқа кіп-кішкентай жәндік, үйір болып, бірігіп тіршілік етеді, тынбай жұмыс жасайды – Бүгін біз осы құмырсқа туралы Өтебай Тұрманжановтың «Еріншек егінші мен еңбекқор	**Міндеті:** Балаларға кеңістік туралы, кеңістікте бағдарлау туралы білім беру заттың пішіні туралы білімдерін жетілдіру, мүсіндету шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан шығармашылықпен құрастыруға баулу **Топтық жұмыс.**

	білесіңдер: Кесе, тәрелке, қасық, шанышқы, пышақ, шәйнек (суреттерін көрсетеді. Кесе, бөлек ою – кесенің оюы, Тәрелке – тәрелкенің сызығы, қасық – қасықтың басы, пышақ – пышақтың сабы, шанышқы – шанышқының қолы, шәнек – шәйнектің шүмегі). 	үй заттарының атауы: қанша буыннан, дыбыстық талдау жасаймыз, «Ә» дыбысының орнын табады. (*танымдық дағды*) 	болатын. Оның астында қоян отыратын. Бір жолы суға барып қайтып келе жатқанда жел соғып, алма ағашының бұтағынан бір алма түсіп, қоянның басына тиеді.Қоян атқып жөнеліп, су әкеле жатқандардың аяғына оралды. Сушылар үрейлері ұшып, үйлеріне қашады. Әжесі сәкіге құлай кетеді, немересі әжесіне тығылады, Тауық пештің үстіне қонақтайды, Тышқан пеш астындағы інге тығылады. Әжесі: «Ойпырмай! Аюдың мені таптап кете жаздағаны-ай!» – деп сарнайды. Немересі: «Әже, бір құбыжықтай қасқыр маған тап берді!» – деп жылайды. Тауық: «Қыт-қыт-қыт! Түлкі	екенін табады	

	сақтауды біледі; 1. Шәйнектен неге бу шығады? Суретті көрсете отырып, балаларға сұрақ қоямыз. Шәйнек отта тұрып ыситынын, одан барып қайнап, одан бу шығатынын балалар суретке қарап тұрып топшалап айтады. шәйнек қайнағанда қандай болады? Қайнағанда ыстық, қорқынышты болатынын, оны байқап, орамалмен ұстау керектігін, немесе таянбау керектігін айтады. Қауіпсіздік ережесі айталады. ***2. Шағын тақпақ:*** *Қайнап тұрған шәйнек, терлейді кеп терлеп, ысқырады ептеп.* **Тағы қандай ас үй заттарын**	Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада қандай заттар бейнеленген? ***Ас үй заттары***. Барлығына ортақ қандай белгі бар? ***Ою.*** Шәйнек – не үшін қажет? Оны қай кезде пайдаланамыз? Қандай қауіпсіздік шараларын еске сақтау керек? *(коммуникациялық дағды қалыптасады)* 1.Кітапшадағы “от”, “газ пеші” , “тоқ пеші” суреттеріне назар аударылады. Балалар, күнделікті тұрмыста біз қайсысын қолданамыз? Аналарың ас үйде тамақ әзірлегенде қайсысын қолданып жүр? 2.Кітаптағы буынға бөлініп жазылған ас	**Қорыққанға қос көрінеді** Баяғыда қартайған әже, күлегеш немере, қыт-қыттай беретін Тауық және пештің астын мекендейтін Тышқан болыпты. Олар күнде су тасиды екен. Әжесінің қолында үлкен шелек, немересінің қолында кішірек шелек, Тауықта қиярдың үлкендігіндей, Тышқанда оймақтай шелек бар. Әжесі суды құдықтан, немересі астаудан, Тауық шалшықтан, Тышқан Торайдың тұяғы кірген жерден алады екен. Олар кейін қайтқанда су шолп-шолп етеді екен. Жол бойындағы бақшада самсап алмаағашы өсіп тұратын. Бұтақтарында самсаған алма	құмырсқа» әңгімесімен танысамыз. Сөздік жұмысы: қауыз – бидай дәнінің босап қалған сырты илеу – құмырсқаның баспанасы Сұрақ-жауап: – Әңгіме қалай аталады? Авторы кім? – Жалқау егінші егінді қайда егіпті? Содан кейін не істеп жүріпті? – Еңбекқор құмырсқалар жерге түскен дәндерді қайда әкетті? – Жалқау егінші оларға не айтты? Дидактикалық ойын: «Суреттер сөйлейді» Тақтаға дақылдардың суреттері ілінеді. Балалар көзін жұмған кезде бір суретті алып тастайды. Қай суреттің жоқ	

			мені аңдып жүр екен, жеп қоя жаздады!» – дейді. Тышқан: «Әлгі мұрты едірейген дәу Мысықтың үрейімді ұшырғаны, жаным шығып кете жаздады!» – дейді. Ал бұл кезде зытып орманға келген Қоян: «Басыма мұндай қауіп төнбес! Төрт бірдей аңшы соңыма түсті, бәрінің де Иті бар, зорға қашып құтылып кеттім-ау!» – деп ентігіп отырды. «Қорыққанға қос көрінеді» деген осы.Ертегі сендерге ұнады ма?		
Қауіпсіздік сабағы: «ҮЙДЕГІ ҚАУІПТІ ЗАТТАР» **Мақсаты: балаларды үйдегі қауіпті заттарды тануға және жазатайым оқиғалар мен улануды болдырмау үшін дұрыс әрекет етуге үйрету.**					
  		Пайдалы сілтемелер: **https://youtu.be/topPwzQFQlE?si=3xsiXpAbNDcb8zRp** **https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-linij**	Үйде қауіпсіздік ережелерін сақтаудың маңыздылығы туралы түсінік беру. **Үйдегі қауіпті заттар туралы әңгіме:** **Дәрі-дәрмектер:** Дәрі-дәрмектерді тек ересектердің нұсқауымен қабылдау керек екенін түсіндіру. Дәрілерді ешқашан өздігінен алмау және тіпті олар кәмпитке ұқсаса дадәмін көрмеу. **Тұрмыстық химия:** Жуу құралдары, ағартқыштар, тазалау		

		құралдары және басқа тұрмыстық химикаттар өте қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру. Ешқашан тұрмыстық химияны ересек адамдарсыз ашып, қолданбау. **Газ баллондары:** Газ баллондары (мысалы, аэрозольдер) дұрыс қолданылмаса, қауіпті болуы мүмкін екенін түсіндіру. Баллондармен ойнамау және оларды әсіресе жабық орындардашашпау. **Сюжеттік-рольдік ойындар:** Балаларды топтарға бөліп, қуыршақтар немесе ойыншықтар тарату. Жағдайларды сахналау: бала дәрілерді, тұрмыстық химияны немесе газ баллонын тауып алады. Әр жағдайдағы тәртіп, қауіпсіздік ережесін талқылау

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Дене тәрбиесі Біздің стадион **Міндеті:** Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** жүргізуші мен бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруді; қысқа секіртпемен секіруді; гимнастикалық орындық үстінде белгі бойынша көзді жұмып, бір аяқты көтеріп тұруды.	**Музыка** Күз жомарт **Міндеті:** Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипаты туралы пікірін айтуға үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** күйді тыңдайды, ажыратады, әндерді орындайды, музыкалық тіркестерге сәйкес қозғалыстарды өзгертеді.	**Дене тәрбиесі** Менің үйім **Міндеті:** **Секіру:** бір орында тұрып,қос аяқпен секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** қысқа секіртпемен секіруді, бастан асыра ұстап, екі қолмен бір-біріне допты лақтыруды, екі жаққа тартылған жіптің астымен қолды еденге тигізбей бір бүйірмен өтуді, «Ғажайып кемпірқосақ» жаттығуын	**Дене тәрбиесі** Менің отбасым **Міндеті:** Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** белгіленген жерден шұңқырға секіруді; бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруді; допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алуды.	**Музыка** Күз жомарт **Міндеті**: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға дамыту **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** күйді тыңдайды, ажыратады, әндерді орындайды, музыкалық тіркестерге

	Түсінеді: биік заттың үстінде статикалық тепе-теңдіктерін сақтай білу шеберліктерін (машықтарын) жетілдіру және шапшаңдық, ептілік, тәртіптілік, жинақылық секілді дене сапаларын дамыту керектігін. **Қолданады:** қолды еркін қозғап, бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруді және достық, сыйластық секілді адамгершілік қасиеттерді. «Секіргіштер». Екі тізбекке қайта сап құрады. Бірінші ойыншы бір орыннан ұзындыққа секіреді. Екінші ойыншы сол жерден әрі қарай дәл солай секіреді. Сөйтіп барлық ойыншылар	**Түсінеді:** күй жанрының ерекшеліктерін. **Қолданады:** музыкаға сәйкес қимылдар және би қимылдарының элементтерін орындайды. Музыка тыңдау: «Саржайлау» (Тәттімбет) Ән айту: «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер: «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Қандай ырғақ» (К. Қуатбаев)	**Түсінеді:** екі жаққа тартылған жіптің астымен қолды еденге тигізбей бір бүйірмен қалай өту, допты бастан асыра ұстап, екі қолмен бір-біріне қалай лақтыру және допты ашылған саусақтарымен қалай қағып алу керектігін. **Қолданады:** күнделікті өмірде кеңістікті бағдарлай алу, екі жаққа тартылған жіптің астымен қолды еденге тигізбей бір бүйірмен өту машықтарын «**Жолақтарға аттап секіру» (3 рет**). Ені 50 см жолақтардың үстінде секіріп басып жүру. Жерден екі аяқпен бірдей екпіндеп итерілу керектігіне назар аудару. Белгі бойынша ойыншылар бір-бірден жолақтан-	**Түсінеді:** допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қалай қағып алу керектігін және жаттығуларды педагогтің нұсқауы бойынша орындау қажеттігін. **Қолданады:** зал кеңістігін бағдарлап, сапқа қайта тұру. Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу, биік заттың үстінде статикалық тепе-теңдіктерін сақтай білу шеберліктерін «Айдаһар» (3рет). Балалар бір тізбекке тұра қалады. Бұл – «айдаһар». Балалар арқасымен, кеудесімен допты қысып тұрады. Белгі бойынша «айдаһарлар» мәреге қарай бет алады. Ешбір добынан айырылмай бірінші болып мәреге келген	сәйкес қозғалыстарды өзгертеді. **Түсінеді:** күй жанрының ерекшеліктерін. **Қолданады:** музыкаға сәйкес қимылдар және би қимылдарының элементтерін орындайды. Музыка тыңдау: «Саржайлау» (Тәттімбет) Ән айту: «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер: «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар,

	секіріп болған соң, қашықтықтарын салыстырады. Команданың барлық ойыншылары бір орыннан ұзындыққа секіреді. Барлығы секірген соң жүргізуші әр команданың секіру қашықтықтарын қосып, ұзаққа секірген команданы анықтайды. Сөйтіп, олар жеңіске жетеді		жолаққа секіре бастайды. Дұрыс орындаған ойыншылар ұпай жинайды	команда жеңіске жетеді	хороводтар: «Қандай ырғақ» (К. Қуатбаев)
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **Өз-өзіне қызмет ету**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **Өз-өзіне қызмет ету**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **Өз-өзіне қызмет ету**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **Өз-өзіне қызмет ету**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **Өз-өзіне қызмет ету**
Серуен	**Бақылау:** Жаңбырды бақылау. **Мақсаты:** Жаңбырды бақылай отырып, оның бұлттан жауатындығы және түрлерін айтып түсіндіру. Мысалы: Жай жаңбыр,	**Бақылау:** Бұлтты бақылау. **Мақсаты:** Бұлттың түзілуі және олардың түрлерін: шарпы, будақ, қабатты бұлииарды ажырату. **Еңбек:** Ауладағы гүлдерді суару.	**Бақылау:** Жылы жаққа қайтқан тырналарды бақылау. **Мақсаты:** Күзде тырналардың жылы жаққа кететіндігін, қыс мезгілінде тамақтың тапшылығы, аяздың қаттылығы оларға	**Бақылау:** Желді бақылау. **Мақсаты:** Желдің түрлерімен таныстыру; салқын жел, жылы жел, ұйытқып соққан жел. Желдің күштілігі ауа-райының салқындығын	**Бақылау:** Көшедегі машиналарды бақылау. **Мақсаты:** Көшедегі машиналардың жүрісін бақылау. Олардың түрлерімен таныстыру. Машина адам үшін, уақытын

	өткінші жаңбыр, нөсер жаңбыр. **Еңбек:** Ағаш түптерін қопсыту. **Мақсаты:** Балаларды еңбек сүйгештікке тәрбиелеу, өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауын қадағалау. **Балалармен жеке жұмыс:** Ал керемет бұл қандай? Төгіледі төбеден. Көк теңізден құйғандай Көл-көсір су не деген? (Жаңбыр) **Мақсаты:** Жұмбақ жаттата отырып, балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, сөздік қорларын дамыту, сөзді мәнерлі айтуға дағдыландыру. **Ойын:** «Айгөлек-ау айгөлек». **Мақсаты:**	**Мақсаты:** Балаларды қоршаған әлемге қамқорлықпен қарауға, табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбелеу. **Балалармен жеке жұмыс:** Аспанға ұшар бу болып Жерге қайтар су болып. (Бұлт) **Мақсаты:** Жұмбақ жаттата отырып, балалардың тіл байлығын байыту, дыбыстардың дұрыс айтуын қадағалау. Ойлау қабілетін арттыру. **Ойын:** «Кімге қандай құрал керек?» **Мақсаты:** Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату. Шапшаңдыққа баулу. **Қимылдық ойын:** «Соқыр теке»	қиынға соғатындығын түсіндіру. **Еңбек:** Құстарға жем сауыт жасау. **Мақсаты:** Құстарға қамқорлық қарауға, аяушылық сезімдерін оятуға тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** Сап-сары боп келе жатқан, Сезді мекен күзді олар. Қарлығаштар ұшып кетті, Ұшып кетті тырналар. **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорларын молайтып, тілдің грамматикасы дұрыс сақтау дағдысын қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Күзде не киеміз?» **Мақсаты:** Күз мезгіліне байланысты адамдардың киімкию үлгісін көрсете	үдететіндігін түсіндіру . **Еңбек:** «Әдемі гүлдер» **Мақсаты:** Гүлзардағы гүлдерді суару. Өсімдіктерге қамқор болу, аялау, күту. **Жеке жұмыс:** Тақпақ. «Жел» **Мақсаты:** Балаларға жел туралы өлең жаттату арқылы тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезіне білуге мүмкіндік туғызу. Жел улейді у-у-у. Құйын келіп билейді зу-зу-зу Қатты-қатты жел соқтыгу-гу-гу, Жапырақтар қол соқты ду-ду-ду. **Қимылдық ойын:** «Айгөлек-ау, айгөлек» **Мақсаты:** Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату. Шапшаңдыққа баулу.	үнемдейтіндігімен түсіндіру. Машинаға қарсы жүгірмеу, көше тәртібін құрыс сақтап жүруге үйрету. **Еңбек:** Ағаш түптерін қопсыту, су құю. **Мақсаты:** Табиғатты аялай білуге, өсімдіктерге қамқор болуға үйрету. **Жеке жұмыс:** «Алтын күз» тақырыбына сурет бойынша әңгімелесу **Мақсаты:** Балаларды сурет бойынша әңгіме құрауға дағдыландыру; тілдің грамматикалық құралуын одан әрі дамыту және сөздік қоыр молайту. Қимылдық ойын: «Ақ қояным» **Мақсаты:**

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Мектепалды 0 «а» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі **3-апта** 13 - 17 қазан 2025-2026 оқу жылы
«Адал азамат» біртұтас тәрбие «Тәуелсіздік және Отаншылдық» айы
«Апта дәйексөздері»- «Отанды сүю - отбасынан басталады!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 13.10**	**Сейсенбі 14.10**	**Сәрсенбі 15.10**	**Бейсенбі 16.10**	**Жұма 17.10**
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
	Ойын: «Кім көп сөз айтады?» Шарты: Педагогтың артынан бірнеше сөзді қайталап айтады				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-	**«Менің Қазақстаным»** **ҚР гимні** Шығармашылық ойыны: Фотосуреттер қарастыру Жәндіктер мен қосмекенділер	**«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы»** **Ойын: «Тығылыспақ»** **Мақсаты:** кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту Ойын барысы: барлық балалар екі топқа бөлініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы қай топтың жасырынып, қай топтың іздейтіні анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық	**«Ұлттық ойын - ұлт қазынасы»** **Тақия тастамақ** **Мақсаты:** Балаларды жалықтырмай ойын ережесін сақтап, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды.	

әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	әлемі» Фотосуретте балалар қандай көмек көрсеткендерің айтып беру.	ойыншылар жиналатын жер (ағаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі қайтадан бұрынғы орнына оралады да, қарсылас топтың қай бағытта қозғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынған топ болса осы көмекті пайдалана отырып, жасырынған жерде отырады, ыңғайлы сәт туғанда «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынушы топтың бір қатысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстап айтады да, барлығы «қалаға» қарай жүгіреді. «Қалаға» бірінші жеткен топқа ұпай беріледі. Жасырынған топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастан бұрын «қалаға» бірінші жетіп, ұпай ала алады. 	Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 4		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Адалдық әліппесі** **«Сиқырлы таяқша»** *Ойынның мақсаты:* балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек- кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды,	**Адалдық әліппесі** **«Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер»** *Ойынның мақсаты:* адамның жақсы жақтарын көре білуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады және басқа балалар өзіне осы баланың қандай қасиеттері ұнайтының айтады. Педагог балаларға	

	біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады т.б. Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін, педагог «сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша, досыңа көмектес!». Досына қалай көмектесуге болатынын білетін бала қолын көтереді, ал педагог оған таяқшаны береді. Таяқшаны алған қатысушы оны екінші қатысушының қолына тигізеді және оған қалай көмектесуге болатынын айтады. Қиындық туындаған жағдайда педагог баланың қолына таяқшаны тигізіп, оған қалай көмектесу керектігін өзі айтады.	жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады.

Кестеге сәйке ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту Қорыққанға қос көрінеді (ертегі) **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** "г" "к" дыбыстарына сөз	**Сауат ашу негіздері** Буын **Міндеті:** Сөздерді буынға түрлі әдістермен бөлуді үйрету. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сөздерді буынға бөледі. **Түсінеді:** сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын.	**Сауат ашу негіздері** Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз **Міндеті:** Суреттерді өз сызбасымен дұрыс сәйкестендіру арқылы ойлау қабілеттерін, қиялын дамыту. **Күтілетін нәтижелер:**	**Сауат ашу негіздері** Буынға бөлейік **Міндеті:** Басталған буынға буын қосып, сөз құрауға үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сөздерді буынға бөледі. Буындарды бөліп жеке айтады. **Түсінеді:** бір буында бір	**Көркем әдебиет** Түлкі мен қоян **Міндеті:** Кейіпкерлердің іс-әрекетін салыстыруға үйрету. Тілдік ойлау қабілетін дамыту. Жануарларға қамқорлық сезімін тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ертегіні сахналайды; **Түсінеді:** ертегі

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі **3-апта** 17 - 21 қараша 2025-2026 оқу жылы
Адал азамат біртұтас тәрбие «Әділдік және жауапкершілік» айы
«Апта дәйексөздері» - «Жауапкершілік - адамгершілік қасиеттің көрінісі»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 17.11	Сейсенбі 18.11	Сәрсенбі 19.11	Бейсенбі 20.11	Жұма 21.11
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Адалдық әліппесі Демалыс күнін қалай өткізгенін сұрау Сыйластық туралы өз ойларын сұрау Ойын: «Мен қандаймын?» (Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады. Көршісіне «Мен сені сыйлаймын, сенімен достасқым келеді» деп, оның қолын қысады.)	**Адалдық әліппесі** Мейірімділік туралы әңгімелесу. Күлімдеген күн мейірімді! Кіршіксіз ақ қар мейірімді! Таза мөлдір су мейірімді! Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді! Аяулы анам мейірімді! Қамқоршы апам мейірімді! Еңбек тапсырмасы:Балықтарға жем беру Ойын: «Мейірімділік жібі» (Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақырғы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады)	**Адалдық әліппесі** «Өз отбасындағы қуанышты кездесулер» туралы айтып беру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу,сөреге жинау Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айтып гүл күлтелерін құрастырады)	

Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен кеңес: «Балалар агрессиясы» Агрессивтіліктің алдын алу Балада шамадан тыс агрессивтіліктен аулақ болудың ең жақсы жолы-оған сүйіспеншілік таныту. Өзін жақсы көретін бала жоқ, ол агрессивті болар еді. - Ата-аналар баланың агрессивті мінез-құлқының себептерін түсінуге және оларды жоюға тырысуы керек. - Балаңызға өз энергиясын төгуге мүмкіндік беріңіз. Ол жалғыз немесе досымен көңіл көтерсін. Шамадан тыс белсенді баланың отыруына жол бермеңіз. Оның энергиясы «бейбіт» мақсаттарға жұмсалсын: спорт, ғылыми үйірмелер, «шеберлер» және т. б. - Зорлық-зомбылық пен қатыгездік көріністері бар фильмдер мен телешоуларды көруді болдырмаңыз. - Балаға достар табуға көмектесіңіз, оны құрдастарымен қарым-қатынас жасауға үйретіңіз. Бірлескен сабақтарда балалар жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларын тезірек үйренеді. - Физикалық жазаға жүгінбеңіз. - Балаңызға тиімді мейірімді мінез-құлықтың жеке мысалын көрсетіңіз. Оған ашуланшақтық пен ашуланшақтықты, әріптестеріңізді қорлауды, жоспар құруды,кек алуды болдырмаңыз.		
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Тақиятастамақ** **Мақсаты:** Балаларды жалықтырмай ойын ережесін сақтап, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Омпы** **Мақсаты:** Шеберлікке, мергендікке, батылдыққа, шешімдікке, ырымға ырысқа-тәрбиелейді. Шарты: Ойын тегі саланда, жазық жерде, тіпті үлкен бөлмеішінде де ойнала береді. Ойыншы саны неғұрлым көп болса, ойын соғұрлым қызықты өтеді. Мақсат – көп асық ұтып алу. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көмбе сызады да көмбенің тең ортасына сызық бойына әрқайсысы екі асықтан тігеді. Тігілген асықтардың тап ортасына бір асықты омпысынан тұрғызады. Балалар кезек-кезек сақаларымен он қадам жердегі омпыны атып түсіріп, асық ұтып алуға	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Түйілген орамал** **Мақсаты:** Ойын ойнау барысында балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Шарты: Ойын жүргізу үшін ақ орамал керек. Орамалды ортасынан түйеді. Ойынға қатынасушылар алаңға жиналады да шеңбер жасап айнала тұрады. Ойынды басқарушы тағайындалады. Басқарушы ортаға

басқалар)		кіріседі. Егер атушы омпыға бірден тигізсе, ондатігілген бар асықты сол алады, ал омпыға тигізе алмай, тұрған асықтардың біреуіне тигізсе, сол асықты ғана алады. Асық жаңартыла тігіліп, ойын жалғаса береді.	шығады да, қолындағы орамалды кез келген бір ойыншыға тастайды, сонан соң оны өзі қуады. Орамалды алған ойыншы дереу оны басқарушының қолына тигізбей басқа ойыншыға беріп үлгеруі керек. Сөйтіп, ойыншылар орамалды біріне-бірі өткізе береді. Орамалдан айырылып, қалған ойыншы басқарушының орнына шығады. Немесе орамалды ұстап алған басқарушы өз орнына басқа біреуді тағайындап, өзі ойыншылардың қатарына қосылады. Ойын соңында орамалды ұстатпаған тез, тапқыр ойыншы атап өтіледі. Қолына орамал тиген ойыншы оны басқа ойыншыға жоғарыдан ғана лақтырып бере алады

	кездессе, тыныш отырады	(Дауысты дыбыстан басталатын). – Оны қайдан білдік? – Өкпеден шыққан ауа еш кедергісіз шықты. Бұлай дауысты дыбыстар жасалады. Балалар, мен тағы суреттер көрсетем айтып, бірінші дыбысына мән беріңдер. Мысалы: пияз(п), ферма(ф), пима(п), түн(т), күй(к), хат(х), щетка(щ), күрек(к), шана(ш), сырмақ(с), таға(т), халық(х). Келесі суреттердегізаттар дыңатынатап, бірінші дыбысын қайталайық. Мысалы: бала (б), доп(д), зер(з), бақа(б), би(б), вагон(в), бұрыш(б), ғалым(ғ), бұлт(б), домбыра(д), дақ	На..., та..., қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. Жұмыс дәптерімен жұмыс 1. Суретте бейненленген заттарды ата. Сөзде қанша дыбыс болса, сонша дөңгелек сал. 2. Сөздерді буынға бөл. Бір буынды сөзді бір терезелі, екі буынды сөзді екі терезелі, үш буынды сөзді үш терезелі үймен сәйкестендір.	таутеке, тазы, тамызық, таға, тақылдақ, таң т.б -ба буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақ-бақ, банка, бақыр, Бағжан, байғазы, бай, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б. -са буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.	сыпыртқы – үй сыпыратын зат шыбық – сыпыртқының жеке талы Сұрақ-жауап: – Әңгіменің авторы кім? Әкесі балаларына қандай ақыл айтты? – Сыпыртқы неге сынбады? – Жеке-жеке сындырғанда, шыбықтар неге оңай сынды? – Әкесі балаларына «Әрдайым тату, бірге болсаңдар, сендерді ешкім ренжіте алмайды» деген ойды қалай білдірді? – Балалар, әрқашан бірлікте болсаңдар, сендерді де ешкім ренжіте алмайды.

		(д), вагон(в), жидек(ж), гүл(г), ғарыш(ғ),бидон(б), жалау(ж). рауғаш(р), уыз(у), лақ(л), мысық(м), нан(н), мылтық(м), моншақ(м), нар(н). Бұлдыбыстарқалай айтылды? Қалайаталады?			
«Үнемді тұтыну» - Мақсаты: Оқушылардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу					
«Біртұтас тербие» бағдарламасы күнделікті, апта сайын және ай сайын атқарылатын маңызды шаралардан тұрады. Сол шаралардың бірі «Үнемді тұтыну». Үнемшілдік - әрбіріміздің күнделікті өмірімізде, қоғамымызда және мемлекетімізде даму мен жетістіктің бастауы.		**https://www.instagram.com/p/DA6DHq2tCRL/?utm_source=ig_web_copy_link** 			
2 - ұйымдастырылғаніс-әрекет					
	Қоршаған әлеммен таныстыру Көлік **Міндеті:** Балаларға көлік туралы түсінік	**Математика негіздері** Заттарды өлшемі бойынша салыстыру **Міндеті:** Балаларды	**Математика негіздері** Заттарды өлшемі бойынша салыстыру **Міндеті:** Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру	**Математика негіздері** Ұзындық. Заттарды ұзындығы бойынша салыстыру	**Қоршаған әлеммен таныстыру** Жеті ата **Міндеті:** «Жеті ата» туралы түсінік беру **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** Өз ұрпағына

	беру. Көліктерді топтастыра білуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** Көлік түрлерін ажыратуға, олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелеуге арналған тапсырмаларды орындайды. **Түсінеді:** өрт сөндіргіш мәшине, жедел жәрдем, құтқарушы мәшинелердің арнайы көлік түріне жататынын; **Қолданады:** Көліктердің қызмет сапасы туралы алған білімдерін күнделікті өмірде тақтада түйеге, атқа мінген адамдар, ат жегілген арба, жүктеген өгіздер	ұзындығы (5 және одан да артық), биіктігі, ені немесе қалыңдығы әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастар орнату **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** заттарды салыстырады, заттардың өлшемін сипаттайтын сөздерді айтады: үлкен, кішкентай, орташа, негізгі түстерді атауды; сипаттамаларына сәйкес жіктеуді; **Түсінеді:** заттарды өлшемі бойынша қалай салыстыруға болатынын; **Қолданады:** заттарды көзбен көру арқылы салыстыруды, заттардың белгілерін анықтауды.	тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** заттарды салыстырады, заттардың өлшемін сипаттайтын сөздерді айтады: үлкен, кішкентай, орташа, негізгі түстерді атауды; сипаттамаларына сәйкес жіктеуді; **Түсінеді:** заттарды өлшемі бойынша қалай салыстыруға болатынын; **Қолданады:** заттарды көзбен көру арқылы салыстыруды, заттардыңбелгілерін анықтауды. Ойындық жағдаят. Әлия (қуыршақ) түрлі түсті 3 шарф әкелді. Педагог ленталарды немесе түрлі түсті кесінділерді	**Міндеті:** Заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу, ұзындығы, биіктігі әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастар орнатуға үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** «ұзын – қысқа» сөздерін айтуды, ұзындық бойынша салыстыру тәсілдерін атауды: бір-бірінің үстіне салу, бір-біріне жақындату арқылы өлшеуді; «ұзынырақ қысқарырақ», «ұзындығы бірдей», «жоғары – төмен», «биіктігі бірдей», «тар – кең», ені бірдей; жуан, жіңішке,	жеті атасын үйрету **Қолданады:** жеті атасының есімдерін жатқа біледі. Қазақ халқында туған-туыстардың жалғасуын ерекше атаумен сақтаған. Ол «Жеті ата» деп аталады. Қазақ халқы туыстық жалғасу естелігін болашақ ұрпақ үшін сақтауға тырысты. Ол не үшін қажет болды? Өйткені кейінірек бұл ақпаратты балаларына, немерелеріне, шөберелеріне жеткізу үшін олардың атын, тегін арнайы дәптерге жазуды шешті. Бұл жазбалар «Тектік шежіре» деп аталды. Сөйтіп, көп жылдар, тіпті ғасырлар бойы ұрпақ жадында көптеген туыстар туралы мәліметтер сақталды. Әр адам жеті атасын білуі шарт. – Сонымен, «жеті ата» деген не? Кім біледі? –

	суреттері көрсетіледі. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы ертедегі көлік түрлері туралы әңгіме жүргізіледі. Арба мен мәшинеңің ұқсастығы мен айырмашылығына йтады. Ертеде адамдар алыс жерлерге көзді ашып-жұмғанша жеткізетін көліктерді аңсаған, оны қай ертегіден байқауғаболады? Интербелсенді тақтадан «Ер Төстік» ертегісіндегі кейіпкер – Желаяқтың бейнесі шығады. Мәшиненің әр бөлшегінің қызметін әңгімелейді, мысалы, мәшине	**Ғажайып сәт**. – Балалар, бізге қонаққа гномдар келді (№11 парақ). Күрделі сұрақ: – Барлық гномдар бірдей ме? – Олардың қайда орналасқанын айтайық. (Алдыңғы жақта, артқы жақта, оң жақта, сол жақта т.б.). – Олармен танысайық. Педагог балаларға суреттегі әр гномды «үлкен – кішкентай», киімнің түсі, «алдыңғы – артқы», «алдында», «арасында», «жанында» сөздерін қолданып сипаттауға көмектеседі. Балалар ойынға қатысады. Гномдар суретін анықтап қарап шығады,	көрсетеді. Кіші топтың қыздары қай шарфтың ұзынырақ екенін біле алмады: қызыл, ақ немесе жасыл. Оларға көмектесейік. Балалар салыстыру тәсілдерін ұсынады. Ең алдымен оны «көзбен» салыстырады, бірінші екеуден, одан соң үшеуін бірге салыстырады. Олар: қызыл шарф ақ шарфқа қарағанда ұзынырақ, жасыл шарф ақ шарфқа қарағанда қысқалау. Педагог көзбен салыстырудан шыққан нәтижелерді тексеруді ұсынады. Балалар шарф ұзындықтарын салыстыру бойынша жасалған тәжірибелік жұмыстарға қатысады. – Оларды салыстыру үшін	қалыңдығы бірдей, сөздерін сөйлеу барысында қолдана білуге үйрету; **Түсінеді:** ұзындықты шартты өлшемнің көмегімен қалай өлшеуге болатынын; **Қолданады:** заттарды бір-бірінің үстіне қоюды, бір-біріне жақындату арқылы, шартты өлшемнің көмегімен өлшеуді, салыстыруды. **«Ретке келтір» ойын жаттығуы** Педагог «Түрлі түсті Кюизенер есептейтін таяқшалар» жиынтығынан таяқшаларды таратады және оларды ұзындығы бойынша (содан	«Жеті ата» дегеніміз – біздің ата-бабаларымыз, біз олардан тараған ұрпақпыз. – Бала өзінен бастап әкесі, атасы, бабасы т.б. жеті атасының нақтылы есімдерін кішкентайынан жаттап өседі. Бұлардан тараған ұрпақтар бір атаның балалары саналады. Ал екінші жағынан баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Біздің кім кімнен тарайтынымызды білу үшін, досымыз Ер Төстік ойын алып келіпті. «Жеті атаны жинау» ойыны. Сергіту сәті.1-ойын-тапсырма. «Киіз үй құрастыру» ойыны. 2-ойын-тапсырма. «Цифрларды тиісті жеті ата атаулары жазылған сурет-кестемен сәйкестендір» ойыны (QR-код арқылы қосымшаны жүктеу). 1.

	шамы жолды көрсетеді, мәшинеңің дөңгелегі айналып, мәшине жүреді, айнадан артқы жол қозғалысын көреді, руль мәшинені керекті бағытқа бұру үшін, орындық жүргізушінің жайлы отырып, мәшинені басқаруға қажет, тепкішек тоқтату үшін не қозғалту үшін, автомобиль корпусы, жүк салғыш т.б. – Балалар, сендер қала көшелерінен қандай көлік түрлерін көрдіңдер? Интербелсенді тақтадан автобус, трамвай, троллейбус, метро пойыздары көрсетіледі. – Бұл	санайды, олардың өлшемін, түсін, кеңістіктегі орнын көрсетеді. Педагог балаларға түсіндіреді: – Біз гномдарды көлемі бойынша: үлкен және кішкентай деп, және оларды киімдерінің түсі бойынша салыстырдық. Енді біз оларды бойына және көлеміне қарап салыстыруды үйренеміз. Гномдарды өсу ретімен орналастыруды ұсынады: алдымен ең аласа гном, содан кейін сәл биіктеу т.с.с. – Мұны қалай жасаймыз? Педагог алдымен гномдарды көзбен қарап салыстыруды ұсынады, содан	осылай қоюға бола ма? (Беттестірудің қате үлгісін көрсетеді). Балалар тыңдайды және жауап береді, оларды бір-біріне беттестіру керек екенін айтады. – Олардың бір жақ ұштары бір-біріне сәйкес келуі керек. – Заттардың ұзындығын өлшеудің, оларды салыстырудың басқа қандай тәсілдері бар? Беттестіру тәсілі қолданылады. Педагог шарфтардың бір жақ ұштарының сәйкес келуін бақылайды. Педагог заттардың ұзындығын шартты өлшеуіш көмегімен өлшеуге болатынын хабарлайды. Шартты өлшеуіш ретінде қағаз кесінділерін ұсынады. Балалар шарфтың	кейін ені бойынша) өсу ретімен орналастыруды сұрайды. Оларды кесінділермен ауыстыруға болады. Балалар тапсырманы орындайды. Педагог балалардан таяқшаларды қалай қойғандарын, ұзын немесе қысқа таяқшаларды қалай анықтап білгендерін сұрайды. Балалар таяқшаларды бір-біріне тұстастырғандарын айтып түсіндіреді. Педагог қай заттың ұзын немесе қысқа екенін білу үшін беттестіру әдісін де қолдануға болатынын айтып толықтырады. Оны жасап көрсетеді. Тәжірибелік	Жеті ата 2. Түп ата 3. Тек ата 4. Баба 5. Арғы ата 6. Ата 7. Әке Бала өзінен бастап әкесі, атасы, арғы атасы, бабасы, тек атасы, түп атасы және жетінші атасының нақтылы есімдерін кішкентайынан жаттап өседі. Бұлардан тараған ұрпақтар бір атаның балалары саналады. Ал екінші жағынан баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Ер Төстіктің пайымдауы: «Жеті атадан тараған ұрпақ жеті рулы елге айналады»

	көліктердің ортақ атауы қандай? – Тасымалдаушы, жолаушы көліктері. Педагог балаларды жол белгілері орналасқан үстелдің жанын аша қырып, әр көлікке арналған аялдама белгілерін әңгімелейді. – «Велосипед» белгісі нені білдіреді? – «Велосипедке арналған жол» белгісін білдіреді. – Велосипед жолымен тағы қандай көліктер жүре алады? – Гидроскутер, электрсамокат, сигвей көліктері жүре алады. «Автомобиль құрастыр» ойыны	кейін оларды бір-бірінің жанына қойып, тексеру керектігін айтады: ұзын немесе қысқа. Ең ұзыны қай гном, қайсысы ең қысқасы (аласасы) екенін айтып беруді сұрайды. Әр гном өзінің бойына қарай кілемше алғысы келеді. Педагог ені әртүрлі, бірақ ұзындығы бірдей гномдар санына қарай тіктөртбұрыштар таратады – 7 дана. – Кілемшелер қалың немесе жұқа деп айтылмайды, олар: тар – кеңірек. – Кілемшелерді ені бойынша қалай орналастырамыз? Балаларды алдымен көзбен салыстырып қарауға, содан кейін беттестіру	ұзындығын шартты өлшеуіштің көмегімен өлшеп, нәтижелерін айтады: қызыл шарф ақ шарфқа қарағанда ұзындау, жасыл шарф ақ шарфқа қарағанда қысқа.	жұмыс. 1. Педагог балалардан үстелдің ұзындығын алақанмен өлшеуді сұрайды. Балалар үстелді алақанмен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. – Қалайша, үстел біреу, ал жауаптар әртүрлі? (Өйкені әр баланың алақанының өлшемі әртүрлі.) 2. Үстелдің ұзындығын шынтақпен өлше. Балалар үстелді шынтақпен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. Балалардың шынтақ ұзындығы әртүрлі, сондықтан әртүрлі жауаптар шықты деген қорытынды жасалады. 3. Педагог екі баланы	

		тәсілін қолданады.		шақырады және ойын бұрышындағы кілемнің ұзындығын қадаммен өлшеуді сұрайды. Екі бала кілемді қадаммен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. Педагогпен бірлесе отырып, балалардың қадам өлшемі әртүрлі деген нәтиже шығарады, сондықтан өлшеуден әртүрлі нәтижелері алынды деген қорытынды жасалады	
Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» «Әке толғауы» Асылбек Енсепов **Мақсаты:Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру**					

3-ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі Қасқыр **Міндеті:** Тілдің грамматикалық құрылымы -Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Қасқыр – жыртқыш аңдарға жататын	**Қазақ тілі** Түлкі **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** түлкі – жыртқыш аңдарға жататынын білді, қу, айла керек енін	**Сөйлеуді дамыту** Әжесін қайсысы жақсы көреді? (Әңгіме) **Міндеті:** әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** әңгіме мазмұнын бірін-бірі жалғастыру арқылы айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, мақал-мәтелдің мағынасын,	**Көркем әдебиет** Әдептілік әлемі **Міндеті:** Өлеңді мәнерлеп жатқа айтуға үйрету. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Әдептілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** өлеңді мәнерлеп жатқа оқиды; **Түсінеді:** өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсінеді; **Қолданады:** ересектермен,	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)** Ертегідегі құс **Міндеті:** ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету - Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау - Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру

	білді. **Түсінеді:** Ертегіні тыңдап ойын қосты; **Қолданады:** Бояған кезде қандай түстер керек екенін ажыратты; Сәлем балалар, көңіл күйлерің қалай...? **Қасқыр -** жыртқышаң. Басқаатаулары да белгілі: бөрі, ит-құс. Қасқырдың өзге хайуандардан дара, олардың ешқайсысына ұқсамайтын қасиеттері көп. Оның бойындағы осындай ерекшеліктерге негізделіп айтылатын аңыздар да жетерлік.	білді; **Түсінеді:** Ертегінің әрбір кейіпкерлерін сомдады; **Қолданады:** Ертегіні тыңдап ойын қосты, мақал-мәтелді жаттады, жұмбақты шешті; **1. Амандасу.** Сәлем балалар, көңіл күйлерің қалай...? Сіздерге қазір жұмбақ жасырамын. Жауабын тапсаңыздар бүгінгі біздің аңдар саяхатын жалғастырамыз әрі қарай қандай аңмен танысатынымызды табасыздар. *Өзіширақ, өзіқу, Жүрген жері айғай-шу.* Ол не? (ТҮЛКІ). Түлкі - ең ажарлы жыртқыш	алғашқы көмектің қажеттілігін; **Қолданады:** дәрігердің айтқан ақыл кеңесін, дауысты – дауыссыз дыбыстарды ажыратады. **Мақал-мәтелдерді қайталау**. 1. Анаға бала алтыннан да қымбат. 2. Жаны саудың – тәні сау. 3. Ата – балаға сыншы. 4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ	достары мен өзара қарым-қатынас жасай алады Балаларға көңілді амандасуды ұсынады. – Әдемі күліп, әркім өзінің атын айтып амандасыңдар. Өзін таныстырған бала ерекше амандасып, әртістерше басын иеді. Балалар қол шапалақтап, бір-бірін құрметтейді. – Балалар, амандасудың өзі де әдептілікке жататынын ұмытпайық. – «Әдептілік» деген сөзді қалай түсінесіңдер? – «Әдептілік» деп үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, тазалықты сүю, достарын ренжітпей ойнау, қиын кезде көмектесуді	- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару **Топтық жұмыс**

	Қасқырлардың ішіндегі көк аспан түстес келетіндері мен ақ қасқырлар аса киелі хайуан болып есептеледі. Олардың адамдарға көрінуі де сирек. Қасқырлар да үй иттері секілді үреді, арсылдайды, қыңқылдайды, қынсылайды, ырылдайды жәнеыңырсиды. Әсіресе, олар қатты ұлиды. Қасқырлар бір-бірімен байланысу үшін дауыс шығарудан бөлек әртүрлі дене қимылдарын да жасайды. Қасқырлар етпен қатар жеміс-жидектерді де жейді. Сонымен қатар олар	аңдардың бірі. Терісінің реңі қызғылт сары, құйрығы ұзын әрі жүндес, тұмсығы ұзын әрі жіңішке, ал көздерінен ақыл әрі айлакерлік аңғарылады. Түлкі кішкентай ит шамалас. Жирен аңның реңі шіп-шикіл түстен сұр түске дейін кездеседі. Солтүстік жақта мекендейтін түлкілердің терісі қызғылт түсті, қыр далада мекендейтін түлкілердің терісі сұр және сары түстес. Терісі қара түсті түлкілер де болады. Қара сұр түлкі Терісі ең әдемі болып саналады. Сол себептен қара сұр түсті түлкілерді		айтамыз. – Бүгін біз ақын Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Педагог «Әдептілік әлемі» өлеңін оқып береді	

	кішкене жәндіктермен, шұбалшаңдармен және өлекселермен қоректенеді. Аңшылардың ұйымдаса аулайтыны – қасқыр. Мал шаруашылығымен шұғылданатын елдің Олай етпеуі мүмкін емес. Кейбіреулер оның атын «қас» (дұшпан) және «қыр» (дала), яғни «дала дұшпаны» деген екі сөздің мағынасын береді деп жорамалдайды. Қасқырдың баласын *бөлтірік* дейді. Олар апанда өмір сүреді. Жорытып дала кезіп дала тышқандарын аулап жейді.	бұрыннан бері фермаларда өсіреді. Түлкі – тамаша аңшы. Байқампаздық пен зеректілікпен қатар, түлкінің есте сақтау, иіс сезу қабілеті күшті және ол сақ құлақ. Ата-бабаларымыз көшпелі мал шаруашылығымен өте ерте заманнан бері айналысып келген. Сол баязы замандардан бері халық шеберлері мал мен аңның терісін, жүнін, мүйізін, сүйегін, тұяғын, құйрық-жалынын үлкенше берлікпен ұқсатып, олардан киім-кешек, қару-жарақ, ат әбзелдерін, ыдыс-аяқ, тағы басқа толып жатқан тұрмысқа			

	«Қасқыр мен жеті лақ» ертегісін айту	қажетті бұйымдар жасаған. Әрбір іске әртүрлі терілер пайдаланылған. Түлкінің күшігін ЖӘУДІР деп атайды. Әуелде олардың терісінің түсі қоңыр және күшіктерге ұқсайды, бірақ бір ерекшелігі – құйрығының ұшы ақ түсті болып келеді. Терісі бағалы аң, әсіресе, қарабурыл. Түлкінің терісі жоғары бағаланады: Оның терісінен бас киім, тон тігеді. **2. Көлеңке театры. Сахналау.** Рөлдерге бөліп, кейіпкерлердің мінез-құлқын сомдау. Алдымен, тәрбиеші немесе маман ертегіні			

		интонациямен, дауыс ырғағымен балаларға оқып береді.			
Қауіпсіздік сабағы: «ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ КЕЗІНДЕГІ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ»					
Педагог ережелердің иллюстрацияларын пайдаланып, негізгі ережелерді түсіндіреді: Педагогті тыңдау және тапсырмаларды орындау: педагог сөйлеген кезде, оны тыңдау және оның нұсқауларын орындаудың маңыздылығы. Сыныпта жүгірмеу: тек сыртта немесе спорт алаңында жүгіруге болады. Басқалардың заттарын рұқсатсыз алмау: достарыңның жеке заттарына құрметпен қарау. Ұйымдастырылған іс-әрекет кезінде айқайламау: басқа балаларға кедергі келтірмеу үшін жай және сабырлы сөйлеу. Мейірімді және құрметті болу. Үстел үстіндегі тәртіпті сақтау: заттарды/құралдарды өз орнына қою және тазалықты сақтау. Ұйымдастырылған іс-әрекет қорытындыларын шығару.	**Пайдалы сілтемелер: https://youtu.be/UMVKB4sqULE?si=eXG4pVrj6lVX9uBh https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-linij** 				

		(Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) «Астана» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» («Билеп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)	(4 рет) Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады	баспайды. (3 рет)	**Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) **Билер:** «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Күзгі желді бақылау** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстары, желдің соғуын, желдің бағытын, жылдамдығын бақылауға ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балалармен қай жақтан жел соғып тұрғаның бақылайды. Күндіз аспанда қалықтап бара жатқан бұлттарды бақылау. Жапырақтардын желден сыбдырлағаның тыңдау. Қағаздан жасаған таспа(лента), неге сыбдырлайды?	**Гүлзарларды бақылау** **Мақсаты:** Гүлдер туралы білімдерін бекіту, гүлдерді ажырата білуге. Олардың өсетіні, қурайтыны туралы түсінік қалыптастыру. Бақылау: Күн жылы болып, кун сәулесі көп жылуын шашып және су құйылып тұрғанда гулзарларда өсімдіктер жақсы өсіп, гүлдейді. Күзде күн суып, күн қысқарып, жер дымқыл тартып, бірақ жылу аз болып гүлдер солып, олардың орнына ұрықтар пайда болады, ол	**Күзгі жәндіктерді бақылау** **Мақсаты:** күздегі жәндіктедің жүріс-тұрыстарын жүйелі түрде бақылауды қалыптастыру. Бақылау: шөп үстінде секіріп жүрген шегіртке қайда кетті? Қанқыз неге көрінбейді Неге қоңыздар мен көбелектер көрінбейді? (олар тығылып қалды). Кімнен немесе неден тығылып қалды? (оларға суық болды) Олар қайда тығылды? (ағаштардың діңгектер жырығына, үйлердің тесіктеріне) Онда олар не істейді?(ұйықтайды). Жәндіктер тығылған	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертең күн салқын болып, түсте ыстық болады. Адамдар қысқа дайындалады. Құстар жылы жаққа ұшады. **Жеке жұмыс:** Тақпақ: Күзде жауын. Бұлт. Тұман Сары жапырақ жауады. Сары құйын ұйтқыған Сапырады ауаны Тапталады табанға Судыр- судыр жапырақ	**Жаңбырды бақылау** **Мақсаты**: Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді бақылауды жалғастыру. Жазда жаңбыр қатты жауады бірақ қысқа және жылы болады. Ал күзде жаңбыр жиі жауып, суық боп келеді. Бұл кезде адамдар қолшатырдың астында тығылса, құстар ұяларына, ағаштың жапырағының астына жасырынады. Жаңбырлы күнді терезеден бақылау. Жаңбырдың терезені тарсылдатқаның тыңдап, тамшылардың терезе келіп түсіп аққаның тамашалау. Жолдарда кандай шалшық сулар пайда болғаның көру. Бүгін ауа-райы қандай?

	(соққан желден қозғалып сылдырлайды). Жерге түскен жапырақтарды, жоғары қарай лақтырып бақылау. Балалармен желді күні бұлттардың қозғалысын бақылауға болады Желдің қатты соғуын анықтау үшін олармен ойын ойнатамыз айналма, желбіреуішпен. **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: - Бұлт-ау көктен төнесің, Қайдан көшіп келесің, - Мухит үрлесе, желемін! Жел үрлесе желемін! Қимыл – қозғалыс ойын «Ұшақтар». Мақсаты: әр – түрлі бағытта	ұрықтардан көктемде жаңа өсімдік шығады. **Жеке жұмыс** Тақпақ: Гүл өсірем үйде Су құямын күнде Гүл күткенді біледі Бойын сылап сүйеді Күнде гүлін ашады Жұпарын маған шашады Ө.Тұрманжанов Қимыл – қозғалыс ойын «Мысық пен торғайлар». Мақсаты: жүруге, жүгіруге, шапшаңдыққа үйрету, Еңбек алаңында жұмыс істеу: Гүл ұрықтарын сіріңке қорапшасына жинау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	жерлерді табу және олар қыстың қатты суығында өліп қалмас үшін не істеуге болады? (ағаштың қабығына, түскен жапырақтарды астынан). Жерден құрғақ жапырақтарды жинап және оны себу **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: «Көбелек» Көбелек –ау, көбелек! Әдемісің керемет Гүлге келіп қона ғой Өзің де гүл бола ғой. Қозғалмалы ойын: «Иненіктің әні» Мақсаты: сөздерді байланыстыра сөйлеуге, ырғақты, қимыл-қозғалыс үйлесімділігін жетілдіру. **Еңбек алаңында жұмыс істе Еркін ойындар**	Өрттей сары бояуға Малынғандай атырап. М. Әлімбаев Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Аландағы еңбек: құстарға жемсалғыш жасау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	(Жаңбырлы, күн бұлыңғыр), Жаңбыр жиі жауып, күн суып, сіркіреп, жерде шалшық сулар пайда болды. Жаңбырлы күнде жерді бақылау: ол қап қара, жабысқақ, сулы. Адамдардың киімдеріне көңіл бөлейік: (жауын өткізбейтін плащ, резенке етік, қолдарына қол шатыр ұстаған) . Адамдар неге осылай киінген? **Жеке жұмыс** Тақпақ Жаңбыр, жаңбыр, жауа бер! Сенен бақша, бауөнер Жадырасын туған жер Күміс моншақтама бер Қозғалмалы ойын: «Соқыр теке қоңырауымен» Мақсаты: балалардың көңіл күйін көтеру. **Аландағы еңбек:** құстарға жемсалғыш жасау.

	жүгіріп жүруге үйрету, бір – бірін қағып соқпай жүруге үйрету. Белгі бойынша жүріп тоқтауға жатықтыру. **Алаңдағы еңбек:** Екі топқан бөлініп ұшқан жапырақтарды шелек жинау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету		**Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету		**Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету
Серуеннен оралу	Киімдерін ретімен шешу. Өз-өзіне қызмет ету.				
Балалармен жеке жұмыс	**Ақылбек Ислам Абайұлы** Ертегі оқу. Суретпен жұмыс	**Бақыт Сабыр Азаматұлы** Суретке қарап отырып әңгіме құрастыру	**Жетпісбай Айсултан Өтегенұлы** Қылқаламмен жұмыс. Қылқаламды ұстап суретті бояуға үйрету	**Серикбай Амина Қуандыққызы** Сиқырлы қарындаштар. Түрлі түсті қарындаштармен сурет бояту, түстердің атауын	**Ерболат Асылым Арманқызы** Үш бөліктен тұратын суреттерді құрастыру.
Балалардың іс- әрекеті (ойын, танымдық, коммуникати	**Қимылды ойын: «Күн мен түн» Мақсаты:** Балаларды ептілікке,	**Қимылды ойын: «Көги-гөк» Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.	**Қаржылық сауаттылық «Дүкен» дидактикалық ойын**	**Қимылды ойын: «Шарлармен алмасу» Мақсаты:** Балаларды	**Қимылды ойын: «Кішкене өзен арқылы» Мақсаты:** Балаларды

втік, шығармашылық, эксперимент алдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.	Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көги көк, Гөк, гөк, көги гөк. Гөк, гөк, көги гөк,- деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпаңдар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді. «Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп	**Мақсаты:** балаларда өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу, айналасындағы адамдармен қарым-қатынас жасауға ынталандыру. Еңбекті Құрметтеуге тәрбиелеу. **Материал:** дүкенге арналған атрибуттар: ақша, тауарлардың бағалары, чектер, көкөністер мен жемістердің муляждары, ойыншықтар. Барысы: 1-нұсқа. Балаларға дүкеннің атауын ойлап табу, дүкенде не сатылатыны және дүкеннің ашылуы туралы жарнама ойластыру ұсынылады. Балалар жарнамалардың суретін салады және	ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар «Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: «Жүгірдік, жүгірдік...,» деп	қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу Ойының шарты: Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге

		сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп « кемпір» бала ларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін « кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.	ұсынады. 2-нұсқа. Балаларға белгілі бір купюра беріледі және осы ақшаға дүкеннен қандай да бір тауар сатып алу тапсырылады. Балалар тауарларды Таңдайды және бағасын есептейді.	дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: «Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады	кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен кеңес: «Балалар агрессиясы» **Агрессивтілікті емдеу** Агрессивтілікті емдеу үшін алдын-алу сияқты әдістер қолайлы. Мұндай типтегі бала үшін тек мейірімді сөздер оның ашуын жоя алады. Мұндай баланы бүлінген деп санамаңыз. Егер сіз осылай ойлай бастасаңыз, сізде иеліктен кету, баланы қабылдамау сезімі болуы мүмкін. Ол мұны міндетті түрде сезінеді, ал ең жақын адамдар арасында жалғыздық сезімі баланың өте қиын болуына әкелуі мүмкін. Баланың өзі агрессивтіліктен көп зардап шегеді: ол ата-анасымен жанжалда, достарынан айырылады, үнемі тітіркенуде және жиі қорқынышта өмір сүреді. Мұның бәрі баланы бақытсыз етеді. Ол әр сәтте ата-анасының оны жақсы көретінін, бағалайтынын және қабылдайтынын сезінсін. Бала сізге қажет және маңызды екенін көрсін.			

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі **3-апта** 17 - 21 қараша 2025-2026 оқу жылы
Адал азамат біртұтас тәрбие «Әділдік және жауапкершілік» айы
«Апта дәйексөздері» - «Жауапкершілік - адамгершілік қасиеттің көрінісі»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 17.11	Сейсенбі 18.11	Сәрсенбі 19.11	Бейсенбі 20.11	Жұма 21.11
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Адалдық әліппесі Демалыс күнін қалай өткізгенін сұрау Сыйластық туралы өз ойларын сұрау Ойын: «Мен қандаймын?» (Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады. Көршісіне «Мен сені сыйлаймын, сенімен достасқым келеді» деп, оның қолын қысады.)	**Адалдық әліппесі** Мейірімділік туралы әңгімелесу. Күлімдеген күн мейірімді! Кіршіксіз ақ қар мейірімді! Таза мөлдір су мейірімді! Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді! Аяулы анам мейірімді! Қамқоршы апам мейірімді! Еңбек тапсырмасы:Балықтарға жем беру Ойын: «Мейірімділік жібі» (Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақырғы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады)	**Адалдық әліппесі** «Өз отбасындағы қуанышты кездесулер» туралы айтып беру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу,сөреге жинау Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айтып гүл күлтелерін құрастырады)		

Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен кеңес: «Балалар агрессиясы» Агрессивтіліктің алдын алу Балада шамадан тыс агрессивтіліктен аулақ болудың ең жақсы жолы-оған сүйіспеншілік таныту. Өзін жақсы көретін бала жоқ, ол агрессивті болар еді. - Ата-аналар баланың агрессивті мінез-құлқының себептерін түсінуге және оларды жоюға тырысуы керек. - Балаңызға өз энергиясын төгуге мүмкіндік беріңіз. Ол жалғыз немесе досымен көңіл көтерсін. Шамадан тыс белсенді баланың отыруына жол бермеңіз. Оның энергиясы «бейбіт» мақсаттарға жұмсалсын: спорт, ғылыми үйірмелер, «шеберлер» және т. б. - Зорлық-зомбылық пен қатыгездік көріністері бар фильмдер мен телешоуларды көруді болдырмаңыз. - Балаға достар табуға көмектесіңіз, оны құрдастарымен қарым-қатынас жасауға үйретіңіз. Бірлескен сабақтарда балалар жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларын тезірек үйренеді. - Физикалық жазаға жүгінбеңіз. - Балаңызға тиімді мейірімді мінез-құлықтың жеке мысалын көрсетіңіз. Оған ашуланшақтық пен ашуланшақтықты, әріптестеріңізді қорлауды, жоспар құруды,кек алуды болдырмаңыз.		
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Тақиятастамақ** **Мақсаты:** Балаларды жалықтырмай ойын ережесін сақтап, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Омпы** **Мақсаты:** Шеберлікке, мергендікке, батылдыққа, шешімдікке, ырымға ырысқа-тәрбиелейді. Шарты: Ойын тегі салаңда, жазық жерде, тіпті үлкен бөлмеішінде де ойнала береді. Ойыншы саны неғұрлым көп болса, ойын соғұрлым қызықты өтеді. Мақсат – көп асық ұтып алу. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көмбе сызады да көмбенің тең ортасына сызық бойына әрқайсысы екі асықтан тігеді. Тігілген асықтардың тап ортасына бір асықты омпысынан тұрғызады. Балалар кезек-кезек сақаларымен он қадам жердегі омпыны атып түсіріп, асық ұтып алуға	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Түйілген орамал** **Мақсаты:** Ойын ойнау барысында балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Шарты: Ойын жүргізу үшін ақ орамал керек. Орамалды ортасынан түйеді. Ойынға қатынасушылар алаңға жиналады да шеңбер жасап айнала тұрады. Ойынды басқарушы тағайындалады. Басқарушы ортаға

басқалар)		кіріседі. Егер атушы омпыға бірден тигізсе, ондатігілген бар асықты сол алады, ал омпыға тигізе алмай, тұрған асықтардың біреуіне тигізсе, сол асықты ғана алады. Асық жаңартыла тігіліп, ойын жалғаса береді.	шығады да, қолындағы орамалды кез келген бір ойыншыға тастайды, сонан соң оны өзі қуады. Орамалды алған ойыншы дереу оны басқарушының қолына тигізбей басқа ойыншыға беріп үлгеруі керек. Сөйтіп, ойыншылар орамалды біріне-бірі өткізе береді. Орамалдан айырылып, қалған ойыншы басқарушының орнына шығады. Немесе орамалды ұстап алған басқарушы өз орнына басқа біреуді тағайындап, өзі ойыншылардың қатарына қосылады. Ойын соңында орамалды ұстатпаған тез, тапқыр ойыншы атап өтіледі. Қолына орамал тиген ойыншы оны басқа ойыншыға жоғарыдан ғана лақтырып бере алады

Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	**Менің Қазақстаным ҚР гимні** «Жылы сөздер ойыны» Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады.	**Адалдық әліппесі** Сыпайы болу үшін қандай бала болу керек? Әңгімелесу, өз ойларымен бөлісу	**Адалдық әліппесі** **«Менің досым» Ойыны** Шарты: допты лақтырып, қағып алған баладан педагок досының қандай жақсы қылықтары барын сұрау, мақал-мәтел, тақпақ сұрайды.	**Адалдық әліппесі** «Менің айтуым бойынша». Шарты: педагог бір баланы айтып сипаттайды. Соның қай бала екенін балалар айтады.	**Адалдық әліппесі** -Мейірімділікті қалай көрсетуге болады? -Жақсы көретін жан-жануарларың бар ма? Сұрақ-жауап
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту Әжесін қайсысы жақсы көреді? (Әңгіме) **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** әңгіме мазмұнын бірін-бірі жалғастыру арқылы айтады;	**Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Берілген дыбысқа сөз ойлап айта білуге жаттықтыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дыбыстық талдау жасайды. **Түсінеді:** сөздердің әртүрлі дыбыстардантұратынының. **Қолданады:**	**Сауат ашу негіздері** Сөздерді буынға бөлеміз **Міндеті:** Сөздерді буынға бөлуді жалғастыру, берілген буынға сөз құрауды үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сөздегі дыбыс санын анықтайды, сөздерді буынға бөледі. **Түсінеді:** сөздерді қалай буынға бөлуді. **Қолданады:**	**Сауат ашу негіздері** Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу **Міндеті:** Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын жетілдіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** буын санына қарай сөздерді ажыратады **Түсінеді:** буында бір ғана дауысты	**Көркем әдебиет** Әкесі мен балалары **Міндеті:** Әңгіме мазмұнын қайталап айтуға үйрету. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** әдеби жанрларды ажыратады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын түсінеді; **Қолданады:** әңгіме мазмұнының жүйесін сақтай отырып, айтып

	Түсінеді: әңгіменің мазмұнын, мақал-мәтелдің мағынасын, алғашқы көмектің қажеттілігін; **Қолданады:** дәрігердің айтқан ақыл кеңесін, дауысты – дауыссыз дыбыстарды ажыратады. Әжесі қайсысы жақсы көреді әңгімесін мәнерлеп оқу. **Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата». Ойын шарты:** Педагог дыбыстарды айтып отырады, балалар дауысты дыбыс кездессе, қолдарын шапалақтайды. Дауыссыз дыбыс	дыбыстарды ажыратады. **Сөздермен жаттығулар. «Бірінші дыбысты анықта» дидактикалық ойыны** – Балалар, мен суреттерді көрсетемін, сендер суретте бейнеленгендердің атындағы бірінші дыбысты айтасыңдар. Мысалы: ана(а), әке(ә), етік(е), нан(н), гүл(г), ыдыс(ы), алма(а), есек(е), ұшақ(ұ), аң(а), омыртқа(о), ине(и), алмұрт(а), от(о), орындық(о), елгезек(е), ешкі(е), өмір,(ө), ұлу(ұ), ұршық(ұ), ірімшік(і), ін(і). – Қандай дыбыстан басталатын сөздерді айттыңдар?	дыбыстарды ажыратады. «Жұп құр» ойын-жаттығуы. Педагог тақтаға шеңбер бойымен бір дыбыстан басталатын екі суреттен тақтаға іліп шығады, балаларға екі бірдей дыбыстан басталатын суреттерді қосуға тапсырма беріледі. Педагог тапсырманы орындау үшін, балаларды кезекпен тақтаға шығарады. Мысалы: алма-алмұрт, қызанақ-қызылша, етік-емізік, тақия-тарақ, от-орындық, керует күрек, сағат-сағыз, қоян-қоңыз, ит-ине. **«Буынды айтып сөз құра» дидакикалық ойыны Ойын шарты:** педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы:	дыбыс болатынын. **Қолданады:** сөздерді буынға бөледі. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ т.б. «Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға фишка беріп отырады) – Айсұлу бізге -та буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, тау, тауық,	бере алады Сиқырлы сандықшаны ашып көрейік. – Суреттен кімді көріп тұрсыңдар? – Әкесі мен балаларына ат қояйық. (алақандарын шапалақтау) (қолдарымен Күнді салу) (мұрнымен тыныс алу) (екі алақанды алға созу) (бір-біріне үрлеу) – Үйде сендерді әкелерің қандай жақсы сөздермен еркелетеді? – Бүгін біз әкенің балаларына айтқан ақылы туралы «Әкесі мен балалары» әңгімесімен танысамыз. Авторы – орыс жазушысы Лев Толстой. Әңгіменің басқа жанрдан ерекшелігі – оқиғаны қысқа баяндайды. Педагог әңгімені мәнерлеп оқиды (мазмұнын соңындағы қосымшадан қараңыз). Сөздік жұмысы:

	кездессе, тыныш отырады	(Дауысты дыбыстан басталатын). – Оны қайдан білдік? – Өкпеден шыққан ауа еш кедергісіз шықты. Бұлай дауысты дыбыстар жасалады. Балалар, мен тағы суреттер көрсетем айтып, бірінші дыбысына мән беріңдер. Мысалы: пияз(п), ферма(ф), пима(п), түн(т), күй(к), хат(х), щетка(щ), күрек(к), шана(ш), сырмақ(с), таға(т), халық(х). Келесі суреттердегізаттар дыңатынатап, бірінші дыбысын қайталайық. Мысалы: бала (б), доп(д), зер(з), бақа(б), би(б), вагон(в), бұрыш(б), ғалым(ғ), бұлт(б), домбыра(д), дақ	На..., та..., қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. Жұмыс дәптерімен жұмыс 1. Суретте бейнеленген заттарды ата. Сөзде қанша дыбыс болса, сонша дөңгелек сал. 2. Сөздерді буынға бөл. Бір буынды сөзді бір терезелі, екі буынды сөзді екі терезелі, үш буынды сөзді үш терезелі үймен сәйкестендір.	таутеке, тазы, тамызық, таға, тақылдақ, таң т.б -ба буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақ-бақ, банка, бақыр, Бағжан, байғазы, бай, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б. -са буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.	сыпыртқы – үй сыпыратын зат шыбық – сыпыртқының жеке талы Сұрақ-жауап: – Әңгіменің авторы кім? Әкесі балаларына қандай ақыл айтты? – Сыпыртқы неге сынбады? – Жеке-жеке сындырғанда, шыбықтар неге оңай сынды? – Әкесі балаларына «Әрдайым тату, бірге болсаңдар, сендерді ешкім ренжіте алмайды» деген ойды қалай білдірді? – Балалар, әрқашан бірлікте болсаңдар, сендерді де ешкім ренжіте алмайды.

		(д), вагон(в), жидек(ж), гүл(г), ғарыш(ғ),бидон(б), жалау(ж). рауғаш(р), уыз(у), лақ(л), мысық(м), нан(н), мылтық(м), моншақ(м), нар(н). Бұлдыбыстарқалай айтылды? Қалайаталады?			
«Үнемді тұтыну» - Мақсаты: Оқушылардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу					
«Біртұтас тербие» бағдарламасы күнделікті, апта сайын және ай сайын атқарылатын маңызды шаралардан тұрады. Сол шаралардың бірі «Үнемді тұтыну». Үнемшілдік - әрбіріміздің күнделікті өмірімізде, қоғамымызда және мемлекетімізде даму мен жетістіктің бастауы.		**https://www.instagram.com/p/DA6DHq2tCRL/?utm_source=ig_web_copy_link** 			
2 - ұйымдастырылғаніс-әрекет					
	Қоршаған әлеммен таныстыру Көлік **Міндеті:** Балаларға көлік туралы түсінік	**Математика негіздері** Заттарды өлшемі бойынша салыстыру **Міндеті:** Балаларды	**Математика негіздері** Заттарды өлшемі бойынша салыстыру **Міндеті:** Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру	**Математика негіздері** Ұзындық. Заттарды ұзындығы бойынша салыстыру	**Қоршаған әлеммен таныстыру** Жеті ата **Міндеті:** «Жеті ата» туралы түсінік беру **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** Өз ұрпағына

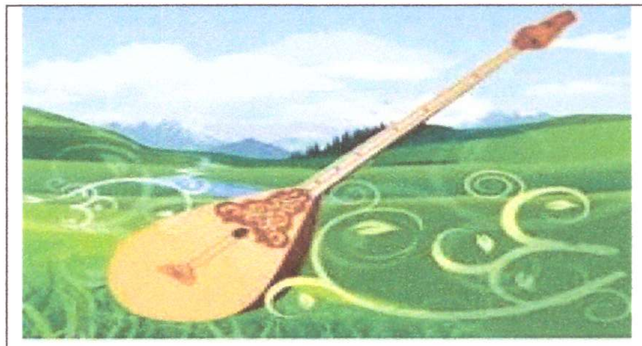
	беру. Көліктерді топтастыра білуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** Көлік түрлерін ажыратуға, олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелеуге арналған тапсырмаларды орындайды. **Түсінеді:** өрт сөндіргіш мәшине, жедел жәрдем, құтқарушы мәшинелердің арнайы көлік түріне жататынын; **Қолданады:** Көліктердің қызмет сапасы туралы алған білімдерін күнделікті өмірде тақтада түйеге, атқа мінген адамдар, ат жегілген арба, жүктеген өгіздер	ұзындығы (5 және одан да артық), биіктігі, ені немесе қалыңдығы әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастар орнату **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** заттарды салыстырады, заттардың өлшемін сипаттайтын сөздерді айтады: үлкен, кішкентай, орташа, негізгі түстерді атауды; сипаттамаларына сәйкес жіктеуді; **Түсінеді:** заттарды өлшемі бойынша қалай салыстыруға болатынын; **Қолданады:** заттарды көзбен көру арқылы салыстыруды, заттардың белгілерін анықтауды.	тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** заттарды салыстырады, заттардың өлшемін сипаттайтын сөздерді айтады: үлкен, кішкентай, орташа, негізгі түстерді атауды; сипаттамаларына сәйкес жіктеуді; **Түсінеді:** заттарды өлшемі бойынша қалай салыстыруға болатынын; **Қолданады:** заттарды көзбен көру арқылы салыстыруды, заттардыңбелгілерін анықтауды. Ойындық жағдаят. Әлия (қуыршақ) түрлі түсті 3 шарф әкелді. Педагог ленталарды немесе түрлі түсті кесінділерді	**Міндеті:** Заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу, ұзындығы, биіктігі әртүрлі заттар арасындағы өлшемдік қатынастар орнатуға үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** «ұзын – қысқа» сөздерін айтуды, ұзындық бойынша салыстыру тәсілдерін атауды: бір-бірінің үстіне салу, бір-біріне жақындату арқылы өлшеуді; «ұзынырақ қысқарырақ», «ұзындығы бірдей», «жоғары – төмен», «биіктігі бірдей», «тар – кең», ені бірдей; жуан, жіңішке,	жеті атасын үйрету **Қолданады:** жеті атасының есімдерін жатқа біледі. Қазақ халқында туған-туыстардың жалғасуын ерекше атаумен сақтаған. Ол «Жеті ата» деп аталады. Қазақ халқы туыстық жалғасу естелігін болашақ ұрпақ үшін сақтауға тырысты. Ол не үшін қажет болды? Өйткені кейінірек бұл ақпаратты балаларына, немерелеріне, шөберелеріне жеткізу үшін олардың атын, тегін арнайы дәптерге жазуды шешті. Бұл жазбалар «Тектік шежіре» деп аталды. Сөйтіп, көп жылдар, тіпті ғасырлар бойы ұрпақ жадында көптеген туыстар туралы мәліметтер сақталды. Әр адам жеті атасын білуі шарт. – Сонымен, «жеті ата» деген не? Кім біледі? –

	суреттері көрсетіледі. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы ертедегі көлік түрлері туралы әңгіме жүргізіледі. Арба мен мәшинеңің ұқсастығы мен айырмашылығына йтады. Ертеде адамдар алыс жерлерге көзді ашып-жұмғанша жеткізетін көліктерді аңсаған, оны қай ертегіден байқауғаболады? Интербелсенді тақтадан «Ер Төстік» ертегісіндегі кейіпкер – Желаяқтың бейнесі шығады. Мәшиненің әр бөлшегінің қызметін әңгімелейді, мысалы, мәшине	**Ғажайып сәт**. – Балалар, бізге қонаққа гномдар келді (№11 парақ). Күрделі сұрақ: – Барлық гномдар бірдей ме? – Олардың қайда орналасқанын айтайық. (Алдыңғы жақта, артқы жақта, оң жақта, сол жақта т.б.). – Олармен танысайық. Педагог балаларға суреттегі әр гномды «үлкен – кішкентай», киімнің түсі, «алдыңғы – артқы», «алдында», «арасында», «жанында» сөздерін қолданып сипаттауға көмектеседі. Балалар ойынға қатысады. Гномдар суретін анықтап қарап шығады,	көрсетеді. Кіші топтың қыздары қай шарфтың ұзынырақ екенін біле алмады: қызыл, ақ немесе жасыл. Оларға көмектесейік. Балалар салыстыру тәсілдерін ұсынады. Ең алдымен оны «көзбен» салыстырады, бірінші екеуден, одан соң үшеуін бірге салыстырады. Олар: қызыл шарф ақ шарфқа қарағанда ұзынырақ, жасыл шарф ақ шарфқа қарағанда қысқалау. Педагог көзбен салыстырудан шыққан нәтижелерді тексеруді ұсынады. Балалар шарф ұзындықтарын салыстыру бойынша жасалған тәжірибелік жұмыстарға қатысады. – Оларды салыстыру үшін	қалыңдығы бірдей, сөздерін сөйлеу барысында қолдана білуге үйрету; **Түсінеді:** ұзындықты шартты өлшемнің көмегімен қалай өлшеуге болатынын; **Қолданады:** заттарды бір-бірінің үстіне қоюды, бір-біріне жақындату арқылы, шартты өлшемнің көмегімен өлшеуді, салыстыруды. **«Ретке келтір» ойын жаттығуы** Педагог «Түрлі түсті Кюизенер есептейтін таяқшалар» жиынтығынан таяқшаларды таратады және оларды ұзындығы бойынша (содан	«Жеті ата» дегеніміз – біздің ата-бабаларымыз, біз олардан тараған ұрпақпыз. – Бала өзінен бастап әкесі, атасы, бабасы т.б. жеті атасының нақтылы есімдерін кішкентайынан жаттап өседі. Бұлардан тараған ұрпақтар бір атаның балалары саналады. Ал екінші жағынан баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Біздің кім кімнен тарайтынымызды білу үшін, досымыз Ер Төстік ойын алып келіпті. «Жеті атаны жинау» ойыны. Сергіту сәті.1-ойын-тапсырма. «Киіз үй құрастыру» ойыны. 2-ойын-тапсырма. «Цифрларды тиісті жеті ата атаулары жазылған сурет-кестемен сәйкестендір» ойыны (QR-код арқылы қосымшаны жүктеу). 1.

	шамы жолды көрсетеді, мәшиненің дөңгелегі айналып, мәшине жүреді, айнадан артқы жол қозғалысын көреді, руль мәшинені керекті бағытқа бұру үшін, орындық жүргізушінің жайлы отырып, мәшинені басқаруға қажет, тепкішек тоқтату үшін не қозғалту үшін, автомобиль корпусы, жүк салғыш т.б. – Балалар, сендер қала көшелерінен қандай көлік түрлерін көрдіңдер? Интербелсенді тақтадан автобус, трамвай, троллейбус, метро пойыздары көрсетіледі. – Бұл	санайды, олардың өлшемін, түсін, кеңістіктегі орнын көрсетеді. Педагог балаларға түсіндіреді: – Біз гномдарды көлемі бойынша: үлкен және кішкентай деп, және оларды киімдерінің түсі бойынша салыстырдық. Енді біз оларды бойына және көлеміне қарап салыстыруды үйренеміз. Гномдарды өсу ретімен орналастыруды ұсынады: алдымен ең аласа гном, содан кейін сәл биіктеу т.с.с. – Мұны қалай жасаймыз? Педагог алдымен гномдарды көзбен қарап салыстыруды ұсынады, содан	осылай қоюға бола ма? (Беттестірудің қате үлгісін көрсетеді). Балалар тыңдайды және жауап береді, оларды бір-біріне беттестіру керек екенін айтады. – Олардың бір жақ ұштары бір-біріне сәйкес келуі керек. – Заттардың ұзындығын өлшеудің, оларды салыстырудың басқа қандай тәсілдері бар? Беттестіру тәсілі қолданылады. Педагог шарфтардың бір жақ ұштарының сәйкес келуін бақылайды. Педагог заттардың ұзындығын шартты өлшеуіш көмегімен өлшеуге болатынын хабарлайды. Шартты өлшеуіш ретінде қағаз кесінділерін ұсынады. Балалар шарфтың	кейін ені бойынша) өсу ретімен орналастыруды сұрайды. Оларды кесінділермен ауыстыруға болады. Балалар тапсырманы орындайды. Педагог балалардан таяқшаларды қалай қойғандарын, ұзын немесе қысқа таяқшаларды қалай анықтап білгендерін сұрайды. Балалар таяқшаларды бір-біріне тұстастырғандарын айтып түсіндіреді. Педагог қай заттың ұзын немесе қысқа екенін білу үшін беттестіру әдісін де қолдануға болатынын айтып толықтырады. Оны жасап көрсетеді. Тәжірибелік	Жеті ата 2. Түп ата 3. Тек ата 4. Баба 5. Арғы ата 6. Ата 7. Әке Бала өзінен бастап әкесі, атасы, арғы атасы, бабасы, тек атасы, түп атасы және жетінші атасының нақтылы есімдерін кішкентайынан жаттап өседі. Бұлардан тараған ұрпақтар бір атаның балалары саналады. Ал екінші жағынан баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Ер Төстіктің пайымдауы: «Жеті атадан тараған ұрпақ жеті рулы елге айналады»

	көліктердің ортақ атауы қандай? – Тасымалдаушы, жолаушы көліктері. Педагог балаларды жол белгілері орналасқан үстелдің жанын аша қырып, әр көлікке арналған аялдама белгілерін әңгімелейді. – «Велосипед» белгісі нені білдіреді? – «Велосипедке арналған жол» белгісін білдіреді. – Велосипед жолымен тағы қандай көліктер жүре алады? – Гидроскутер, электрсамокат, сигвей көліктері жүре алады. «Автомобиль құрастыр» ойыны	кейін оларды бір-бірінің жанына қойып, тексеру керектігін айтады: ұзын немесе қысқа. Ең ұзыны қай гном, қайсысы ең қысқасы (аласасы) екенін айтып беруді сұрайды. Әр гном өзінің бойына қарай кілемше алғысы келеді. Педагог ені әртүрлі, бірақ ұзындығы бірдей гномдар санына қарай тіктөртбұрыштар таратады – 7 дана. – Кілемшелер қалың немесе жұқа деп айтылмайды, олар: тар – кеңірек. – Кілемшелерді ені бойынша қалай орналастырамыз? Балаларды алдымен көзбен салыстырып қарауға, содан кейін беттестіру	ұзындығын шартты өлшеуіштің көмегімен өлшеп, нәтижелерін айтады: қызыл шарф ақ шарфқа қарағанда ұзындау, жасыл шарф ақ шарфқа қарағанда қысқа.	жұмыс. 1. Педагог балалардан үстелдің ұзындығын алақанмен өлшеуді сұрайды. Балалар үстелді алақанмен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. – Қалайша, үстел біреу, ал жауаптар әртүрлі? (Өйкені әр баланың алақанының өлшемі әртүрлі.) 2. Үстелдің ұзындығын шынтақпен өлше. Балалар үстелді шынтақпен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. Балалардың шынтақ ұзындығы әртүрлі, сондықтан әртүрлі жауаптар шықты деген қорытынды жасалады. 3. Педагог екі баланы	

		тәсілін қолданады.		шақырады және ойын бұрышындағы кілемнің ұзындығын қадаммен өлшеуді сұрайды. Екі бала кілемді қадаммен өлшейді. Алынған жауаптар салыстырылады. Педагогпен бірлесе отырып, балалардың қадам өлшемі әртүрлі деген нәтиже шығарады, сондықтан өлшеуден әртүрлі нәтижелері алынды деген қорытынды жасалады	
Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» «Әке толғауы» Асылбек Енсепов **Мақсаты:Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру**					

					
3-ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қазақ тілі Қасқыр **Міндеті:** Тілдің грамматикалық құрылымы -Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Қасқыр – жыртқыш аңдарға жататын	**Қазақ тілі** Түлкі **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** түлкі – жыртқыш аңдарға жататынын білді, қу, айла керек енін	**Сөйлеуді дамыту** Әжесін қайсысы жақсы көреді? (Әңгіме) **Міндеті:** әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** әңгіме мазмұнын бірін-бірі жалғастыру арқылы айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, мақал-мәтелдің мағынасын,	**Көркем әдебиет** Әдептілік әлемі **Міндеті:** Өлеңді мәнерлеп жатқа айтуға үйрету. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру. Әдептілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** өлеңді мәнерлеп жатқа оқиды; **Түсінеді:** өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсінеді; **Қолданады:** ересектермен,	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)** Ертегідегі құс **Міндеті:** ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету - Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау - Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру

	білді. **Түсінеді:** Ертегіні тыңдап ойын қосты; **Қолданады:** Бояған кезде қандай түстер керек екенін ажыратты; Сәлем балалар, көңіл күйлерің қалай...? **Қасқыр -** жыртқышаң. Басқаатаулары да белгілі: бөрі, ит-құс. Қасқырдың өзге хайуандардан дара, олардың ешқайсысына ұқсамайтын қасиеттері көп. Оның бойындағы осындай ерекшеліктерге негізделіп айтылатын аңыздар да жетерлік.	білді; **Түсінеді:** Ертегінің әрбір кейіпкерлерін сомдады; **Қолданады:** Ертегіні тыңдап ойын қосты, мақал-мәтелді жаттады, жұмбақты шешті; **1. Амандасу.** Сәлем балалар, көңіл күйлерің қалай...? Сіздерге қазір жұмбақ жасырамын. Жауабын тапсаңыздар бүгінгі біздің аңдар саяхатын жалғастырамыз әрі қарай қандай аңмен танысатынымызды табасыздар. *Өзіширақ, өзіқу, Жүрген жері айғай-шу.* Ол не? (ТҮЛКІ). Түлкі - ең ажарлы жыртқыш	алғашқы көмектің қажеттілігін; **Қолданады:** дәрігердің айтқан ақыл кеңесін, дауысты – дауыссыз дыбыстарды ажыратады. **Мақал-мәтелдерді қайталау**. 1. Анаға бала алтыннан да қымбат. 2. Жаны саудың – тәні сау. 3. Ата – балаға сыншы. 4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ	достары мен өзара қарым-қатынас жасай алады Балаларға көңілді амандасуды ұсынады. – Әдемі күліп, әркім өзінің атын айтып амандасыңдар. Өзін таныстырған бала ерекше амандасып, әртістерше басын иеді. Балалар қол шапалақтап, бір-бірін құрметтейді. – Балалар, амандасудың өзі де әдептілікке жататынын ұмытпайық. – «Әдептілік» деген сөзді қалай түсінесіңдер? – «Әдептілік» деп үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, тазалықты сүю, достарын ренжітпей ойнау, қиын кезде көмектесуді	- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару **Топтық жұмыс**

	Қасқырлардың ішіндегі көк аспан түстес келетіндері мен ақ қасқырлар аса киелі хайуан болып есептеледі. Олардың адамдарға көрінуі де сирек. Қасқырлар да үй иттері секілді үреді, арсылдайды, қыңқылдайды, қынсылайды, ырылдайды жәнеыңырсиды. Әсіресе, олар қатты ұлиды. Қасқырлар бір-бірімен байланысу үшін дауыс шығарудан бөлек әртүрлі дене қимылдарын да жасайды. Қасқырлар етпен қатар жеміс-жидектерді де жейді. Сонымен қатар олар	аңдардың бірі. Терісінің реңі қызғылт сары, құйрығы ұзын әрі жүндес, тұмсығы ұзын әрі жіңішке, ал көздерінен ақыл әрі айлакерлік аңғарылады. Түлкі кішкентай ит шамалас. Жирен аңның реңі шіп-шикіл түстен сұр түске дейін кездеседі. Солтүстік жақта мекендейтін түлкілердің терісі қызғылт түсті, қыр далада мекендейтін түлкілердің терісі сұр және сары түстес. Терісі қара түсті түлкілер де болады. Қара сұр түлкі Терісі ең әдемі болып саналады. Сол себептен қара сұр түсті түлкілерді		айтамыз. – Бүгін біз ақын Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Педагог «Әдептілік әлемі» өлеңін оқып береді	

	кішкене жәндіктермен, шұбалшаңдармен және өлекселермен қоректенеді. Аңшылардың ұйымдаса аулайтыны – қасқыр. Мал шаруашылығымен шұғылданатын елдің Олай етпеуі мүмкін емес. Кейбіреулер оның атын «қас» (дұшпан) және «қыр» (дала), яғни «дала дұшпаны» деген екі сөздің мағынасын береді деп жорамалдайды. Қасқырдың баласын *бөлтірік* дейді. Олар апанда өмір сүреді. Жорытып дала кезіп дала тышқандарын аулап жейді.	бұрыннан бері фермаларда өсіреді. Түлкі – тамаша аңшы. Байқампаздық пен зеректілікпен қатар, түлкінің есте сақтау, иіс сезу қабілеті күшті және ол саққұлақ. Ата-бабаларымыз көшпелі мал шаруашылығымен өте ерте заманнан бері айналысып келген. Сол баязы замандардан бері халық шеберлері мал мен аңның терісін, жүнін, мүйізін, сүйегін, тұяғын, құйрық-жалынын үлкенше берлікпен ұқсатып, олардан киім-кешек, қару-жарақ, ат әбзелдерін, ыдыс-аяқ, тағы басқа толып жатқан тұрмысқа			

	«Қасқыр мен жеті лақ» ертегісін айту	қажетті бұйымдар жасаған. Әрбір іске әртүрлі терілер пайдаланылған. Түлкінің күшігін ЖӘУДІР деп атайды. Әуелде олардың терісінің түсі қоңыр және күшіктерге ұқсайды, бірақ бір ерекшелігі – құйрығының ұшы ақ түсті болып келеді. Терісі бағалы аң, әсіресе, қарабурыл. Түлкінің терісі жоғары бағаланады: Оның терісінен бас киім, тон тігеді. **2. Көлеңке театры. Сахналау.** Рөлдерге бөліп, кейіпкерлердің мінез-құлқын сомдау. Алдымен, тәрбиеші немесе маман ертегіні			

		интонациямен, дауыс ырғағымен балаларға оқып береді.			
Қауіпсіздік сабағы: «ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ КЕЗІНДЕГІ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ»					
Педагог ережелердің иллюстрацияларын пайдаланып, негізгі ережелерді түсіндіреді: Педагогті тыңдау және тапсырмаларды орындау: педагог сөйлеген кезде, оны тыңдау және оның нұсқауларын орындаудың маңыздылығы. Сыныпта жүгірмеу: тек сыртта немесе спорт алаңында жүгіруге болады. Басқалардың заттарын рұқсатсыз алмау: достарыңның жеке заттарына құрметпен қарау. Ұйымдастырылған іс-әрекет кезінде айқайламау: басқа балаларға кедергі келтірмеу үшін жай және сабырлы сөйлеу. Мейірімді және құрметті болу. Үстел үстіндегі тәртіпті сақтау: заттарды/құралдарды өз орнына қою және тазалықты сақтау. Ұйымдастырылған іс-әрекет қорытындыларын шығару.	**Пайдалы сілтемелер: https://youtu.be/UMVKB4sqULE?si=eXG4pVrj6lVX9uBh https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-linij** 				

4 -ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Дене тәрбиесі Ғарышқа саяхат **Міндеті:** екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру **Түсінеді:** заттарды аттап жүруді **Қолданады:** доптарды заттар арасынан домалатады екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта қос аяқпен секіру	**Музыка** Жомарт өлкем **Міндеті:** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** шығарманы тыңдайды, сипаттайды; әннің дыбысталуын тембрі бойынша ажыратады, ән орындайды. **Түсінеді:** музыкаға сәйкес қимылдар орындау. **Қолданады:** музыкалық аспаптарда жеке және топпен ойнайды, ойынға катысады. **Музыка тыңдау:** «Туған ел»	**Дене тәрбиесі** Жігіттер сайысы **Міндеті:** оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секіру **Түсінеді:** заттарды аттап жүруді. **Қолданады:** доптарды заттар арасынан домалатады Арақашықтығы 70 см заттардың арасымен оң және сол аяқпен кезекпен секіруді жетілдіру. (3 рет) Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма».	**Дене тәрбиесі** Керуен **Міндеті:** бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секңру **Түсінеді:** заттарды аттап жүруді **Қолданады:** доптарды заттар арасынан домалатады «Классиктер»: бір құрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру. Нұсқау: аяқтарының ұшымен жұлқи серпілу; жерді табанымен толық	**Музыка** Біздің рәміздер **Міндеті:** Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** ән айту дағдыларын; дауысын дұрыс келтіріп орындайды. **Түсінеді:** кіріспе музыкадан кейін ән айтуды бастау. **Қолданады:** халық биін және мәнерлі қимылдарды орындайды, қазақтың ұлттық аспаптарында ойнайды. **Музыка тыңдау:** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) **Ән айту:** «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев)

		(Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) «Астана» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» («Билеп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)	(4 рет) Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады	баспайды. (3 рет)	**Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) **Билер:** «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Күзгі желді бақылау** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстары, желдің соғуын, желдің бағытын, жылдамдығын бақылауға ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балалармен қай жақтан жел соғып тұрғаның бақылайды. Күндіз аспанда қалықтап бара жатқан бұлттарды бақылау. Жапырақтардын желден сыбдырлағаның тыңдау. Қағаздан жасаған таспа(лента), неге сыбдырлайды?	**Гүлзарларды бақылау** **Мақсаты:** Гүлдер туралы білімдерін бекіту, гүлдерді ажырата білуге. Олардың өсетіні, қурайтыны туралы түсінік қалыптастыру. Бақылау: Күн жылы болып, кун сәулесі көп жылуын шашып және су құйылып тұрғанда гулзарларда өсімдіктер жақсы өсіп, гүлдейді. Күзде күн суып, күн қысқарып, жер дымқыл тартып, бірақ жылу аз болып гүлдер солып, олардың орнына ұрықтар пайда болады, ол	**Күзгі жәндіктерді бақылау** **Мақсаты:** күздегі жәндіктедің жүріс-тұрыстарын жүйелі түрде бақылауды қалыптастыру. Бақылау: шөп үстінде секіріп жүрген шегіртке қайда кетті? Қанқыз неге көрінбейді Неге қоңыздар мен көбелектер көрінбейді? (олар тығылып қалды). Кімнен немесе неден тығылып қалды? (оларға суық болды) Олар қайда тығылды? (ағаштардың діңгектер жырығына, үйлердің тесіктеріне) Онда олар не істейді?(ұйықтайды). Жәндіктер тығылған	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертең күн салқын болып, түсте ыстық болады. Адамдар қысқа дайындалады. Құстар жылы жаққа ұшады. **Жеке жұмыс:** Тақпақ: Күзде жауын. Бұлт. Тұман Сары жапырақ жауады. Сары құйын ұйтқыған Сапырады ауаны Тапталады табанға Судыр- судыр жапырақ	**Жаңбырды бақылау** **Мақсаты**: Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді бақылауды жалғастыру. Жазда жаңбыр қатты жауады бірақ қысқа және жылы болады. Ал күзде жаңбыр жиі жауып, суық боп келеді. Бұл кезде адамдар қолшатырдың астында тығылса, құстар ұяларына, ағаштың жапырағының астына жасырынады. Жаңбырлы күнді терезеден бақылау. Жаңбырдың терезені тарсылдатқаның тыңдап, тамшылардың терезе келіп түсіп аққаның тамашалау. Жолдарда кандай шалшық сулар пайда болғаның көру. Бүгін ауа-райы қандай?

	(соққан желден қозғалып сылдырлайды). Жерге түскен жапырақтарды, жоғары қарай лақтырып бақылау. Балалармен желді күні бұлттардың қозғалысын бақылауға болады Желдің қатты соғуын анықтау үшін олармен ойын ойнатамыз айналма, желбіреуішпен. **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: - Бұлт-ау көктен төнесің, Қайдан көшіп келесің, - Мухит үрлесе, желемін! Жел үрлесе желемін! Қимыл – қозғалыс ойын «Ұшақтар». Мақсаты: әр – түрлі бағытта	ұрықтардан көктемде жаңа өсімдік шығады. **Жеке жұмыс** Тақпақ: Гүл өсірем үйде Су құямын күнде Гүл күткенді біледі Бойын сылап сүйеді Күнде гүлін ашады Жұпарын маған шашады Ө.Тұрманжанов Қимыл – қозғалыс ойын «Мысық пен торғайлар». Мақсаты: жүруге, жүгіруге, шапшаңдыққа үйрету, Еңбек алаңында жұмыс істеу: Гүл ұрықтарын сіріңке қорапшасына жинау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	жерлерді табу және олар қыстың қатты суығында өліп қалмас үшін не істеуге болады? (ағаштың қабығына, түскен жапырақтарды астынан). Жерден құрғақ жапырақтарды жинап және оны себу **Жеке жұмыс:** Көркем сөз: «Көбелек» Көбелек –ау, көбелек! Әдемісің керемет Гүлге келіп қона ғой Өзің де гүл бола ғой. Қозғалмалы ойын: «Инеліктің әні» Мақсаты: сөздерді байланыстыра сөйлеуге, ырғақты, қимыл-қозғалыс үйлесімділігін жетілдіру. **Еңбек алаңында жұмыс істе Еркін ойындар**	Өрттей сары бояуға Малынғандай атырап. М. Әлімбаев Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Аландағы еңбек: құстарға жемсалғыш жасау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	(Жаңбырлы, күн бұлыңғыр), Жаңбыр жиі жауып, күн суып, сіркіреп, жерде шалшық сулар пайда болды. Жаңбырлы күнде жерді бақылау: ол қап қара, жабысқақ, сулы. Адамдардың киімдеріне көңіл бөлейік: (жауын өткізбейтін плащ, резенке етік, қолдарына қол шатыр ұстаған) . Адамдар неге осылай киінген? **Жеке жұмыс** Тақпақ Жаңбыр, жаңбыр, жауа бер! Сенен бақша, бауөнер Жадырасын туған жер Күміс моншақтама бер Қозғалмалы ойын: «Соқыр теке қоңырауымен» Мақсаты: балалардың көңіл күйін көтеру. **Аландағы еңбек:** құстарға жемсалғыш жасау.

	жүгіріп жүруге үйрету, бір – бірін қағып соқпай жүруге үйрету. Белгі бойынша жүріп тоқтауға жатықтыру. **Алаңдағы еңбек:** Екі топқан бөлініп ұшқан жапырақтарды шелек жинау. **Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету		**Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету		**Еркін ойындар Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету
Серуеннен оралу	Киімдерін ретімен шешу. Өз-өзіне қызмет ету.				
Балалармен жеке жұмыс	**Ақылбек Ислам Абайұлы** Ертегі оқу. Суретпен жұмыс	**Бақыт Сабыр Азаматұлы** Суретке қарап отырып әңгіме құрастыру	**Жетпісбай Айсултан Өтегенұлы** Қылқаламмен жұмыс. Қылқаламды ұстап суретті бояуға үйрету	**Серикбай Амина Қуандыққызы** Сиқырлы қарындаштар. Түрлі түсті қарындаштармен сурет бояту, түстердің атауын	**Ерболат Асылым Арманқызы** Үш бөліктен тұратын суреттерді құрастыру.
Балалардың іс- әрекеті (ойын, танымдық, коммуникати	**Қимылды ойын: «Күн мен түн» Мақсаты:** Балаларды ептілікке,	**Қимылды ойын: «Көги-гөк» Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу.	**Қаржылық сауаттылық «Дүкен» дидактикалық ойын**	**Қимылды ойын: «Шарлармен алмасу» Мақсаты:** Балаларды	**Қимылды ойын: «Кішкене өзен арқылы» Мақсаты:** Балаларды

втік, шығармашылық, эксперимент алдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.	Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды «кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. «Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көги көк, Гөк, гөк, көги гөк. Гөк, гөк, көги гөк,- деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, «кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: «Жоғалтпаңдар!»- деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп «кемпірге» келеді. «Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп	**Мақсаты:** балаларда өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу, айналасындағы адамдармен қарым-қатынас жасауға ынталандыру. Еңбекті Құрметтеуге тәрбиелеу. **Материал:** дүкенге арналған атрибуттар: ақша, тауарлардың бағалары, чектер, көкөністер мен жемістердің муляждары, ойыншықтар. Барысы: 1-нұсқа. Балаларға дүкеннің атауын ойлап табу, дүкенде не сатылатыны және дүкеннің ашылуы туралы жарнама ойластыру ұсынылады. Балалар жарнамалардың суретін салады және	ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар «Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: «Жүгірдік, жүгірдік...,» деп	қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу Ойынның шарты: Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен. Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны күнге кептіруге

		сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгің қайда? Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп « кемпір» бала ларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін « кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.	ұсынады. 2-нұсқа. Балаларға белгілі бір купюра беріледі және осы ақшаға дүкеннен қандай да бір тауар сатып алу тапсырылады. Балалар тауарларды Таңдайды және бағасын есептейді.	дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: «Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады	кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** Ата-аналармен кеңес: «Балалар агрессиясы» **Агрессивтілікті емдеу** Агрессивтілікті емдеу үшін алдын-алу сияқты әдістер қолайлы. Мұндай типтегі бала үшін тек мейірімді сөздер оның ашуын жоя алады. Мұндай баланы бүлінген деп санамаңыз. Егер сіз осылай ойлай бастасаңыз, сізде иеліктен кету, баланы қабылдамау сезімі болуы мүмкін. Ол мұны міндетті түрде сезінеді, ал ең жақын адамдар арасында жалғыздық сезімі баланың өте қиын болуына әкелуі мүмкін. Баланың өзі агрессивтіліктен көп зардап шегеді: ол ата-анасымен жанжалда, достарынан айырылады, үнемі тітіркенуде және жиі қорқынышта өмір сүреді. Мұның бәрі баланы бақытсыз етеді. Ол әр сәтте ата-анасының оны жақсы көретінін, бағалайтынын және қабылдайтынын сезінсін. Бала сізге қажет және маңызды екенін көрсін.			

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 4-апта 24 - 28 қараша 2025-2026 оқу жылы
Адал азамат біртұтас тәрбие «Әділдік және жауапкершілік» айы
«Апта дәйексөздері» - «Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!»

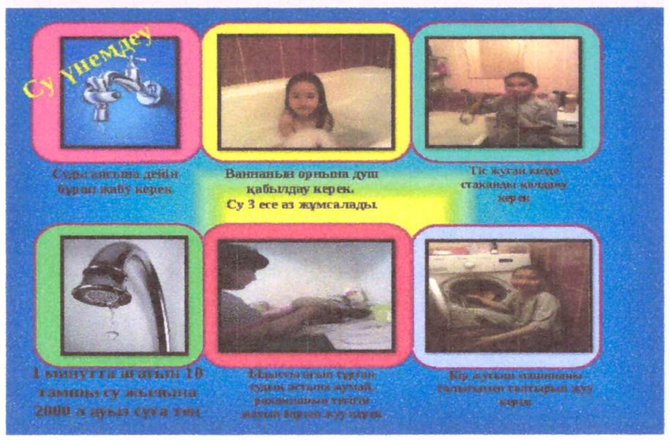
Күн тәртібі	Дүйсенбі 24.11	Сейсенбі 25.11	Сәрсенбі 26.11	Бейсенбі 27.11	Жұма 28.11
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	«Ойыншықтар бізге ренжімеу үшін не істеуіміз керек?» **Ойын шарты:** Балалар оларды лақтырмаймыз сындырмаймыз, жуамыз. Біздің топта ойыншықтардың өз орны бар. Біз ойнап болғаннан кейін, оларды жинап орнына апарамыз. Олар бізге ренжімейді. Еңбек тапсырмасы: Қуыршақтардың киімдерін жуу	**Адалдық әліппесі** **«Құрметтеудіүйренеміз»** *Ойынның мақсаты:* құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып, бір-біріне допты беріп, доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады.			
Ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут** **Ата-аналарға кеңес: «Балалар агрессиясы»** Агрессия дегеніміз не? Агрессия-бұл біреуге зиян келтіруге бағытталған физикалық немесе ауызша (ауызша) мінез-құлық. Агрессивтілік балаларда қалай көрінеді? - Баланың үмітсіз жылауындағы ашуланшақтық пен ашуланшақтық, оның себебі қарапайым: баланың физиологиялық қажеттіліктері қанағаттандырылмаған. Бұл жағдайда агрессивті реакция-бұл өмір сүру үшін күрес реакциясы. -5 жасар баланың «зерттеу инстинктінің» шектелуімен, тойымсыз қызығушылық пен ата-ананың «мүмкін емес» арасындағы қақтығыспен байланысты айқайлау, жылау, тістеу, аяғын басу.				

	- Ұлдың керісі, жылау, мектеп жасына дейінгі қыздардың айқайы. Бұл жастағы ұлдар қыздарға қарағанда агрессивті тенденцияларды көрсетеді, өйткені соңғысы жазадан қорқып, олардың көріністерінен қорқады. Ал қоршаған орта ер балалардың агрессиясына мейірімді және төзімді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті рөлдік, үстел үсті баспа және басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Көтермек** **Мақсаты:** Балалардың ойын, күшін дамыту. Қазақтардың салт-дәстүрі мен ұлттық ойыдары арқылы балаларға тәрбие беру. Шарты: Балалар шеңберге тұрады. Өзерігімен сайысам дегендер екі бала ортаға шығады, бір-біріне құрамалар бойынша қарама-қарсы тұрады және қарсыласты өзінің арқасына көтеріп алуға тырысады.		**«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»** **Түйілген орамал** **Мақсаты:** Ойын ойнау барысында балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Шарты: Ойын жүргізу үшін ақ орамал керек. Орамалды ортасынан түйеді. Ойынға қатынасушылар алаңға жиналады да шеңбер жасап айнала тұрады. Ойынды басқарушы тағайындалады. Басқарушы ортаға шығады да, қолындағы орамалды кез келген бір ойыншыға тастайды, сонан соң оны өзі қуады. Орамалды алған ойыншы дереу оны басқарушының қолына тигізбей басқа ойыншыға беріп үлгеруі керек. Сөйтіп, ойыншылар орамалды біріне-бірі өткізе береді. Орамалдан айырылып, қалған ойыншы басқарушының орнына шығады. Немесе орамалды ұстап алған басқарушы өз орнына басқа біреуді тағайындап, өзі ойыншылардың қатарына қосылады. Ойын соңында орамалды ұстатпаған тез, тапқыр ойыншы атап өтіледі. Қолына орамал тиген ойыншы оны тек басқа ойыншыға жоғарыдан ғана лақтырып бере алады		
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	**Менің Қазақстаным** **ҚР гимні** «Қуыршақ қонаққа дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзындығы бірдей өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	**«Ойыншықтар»** деген сөзге сөйлем құрастыру. Ойыншықтар сөзіне дыбыстық талдау жасау.	**«Ойыншықтар айтысы»** әңгімесін оқу.	**«Не жоқ?»** ойынын ойнайық. Ойын ұйымдастыру, балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.	**«Дидактикалық тапсырма» «Кім жылдам»** сурет құрастыру./машина, доп, қуыршақты киіндіру

Кестеге сәйкес ҰІӘ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Қысқа дайындық (ертегі) **Міндеті:** табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сұрақтарға жауап береді, әңгіме мазмұнын айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, еңбексіз зейнет жоқ екенін; **Қолданады:** бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды **«Қысқа дайындық» әңгімесімен таныс**	**Сауат ашу негіздері** Дыбыстың сөздегі орны **Міндеті:** Балаларды дыбыстың сөздегі орнын таба білуге үйрету **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** дыбыстың сөз ішіндегі орнын анықтайды. **Түсінеді:** дыбыстардың сөз ішінде өз орындары бар екенін түсінеді. **Қолданады:** дыбыстар туралы білімдерін. **Дыбыстармен жұмыс.** **Сызбаны тақтаға іледі**. Сөздер дыбыстардан тұратынын білесіңдер, дыбыстар жеке тұрғанда ештең ені	**Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз **Міндеті:** Сөздерді буынға бөлу, буындарды ретімен айту және сызбамен белгілей алу дағдыларын бекіту **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** буындардан сөз құрайды, буын, сөз, дыбысты есту арқылы ажыратады. **Түсінеді:** дыбыстан буын, буыннан сөз құралатынын түсінеді. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады **Буындармен жаттығулар.** **«Буынды қос» дидактикалық ойыны** (доппен) – Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір	**Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Сөздерді буынға бөлу дағдыларын жетілдіру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сөздің дыбыс санын анықтайды, дыбыстық талдау жасайды. **Түсінеді:** дыбыстардың жасалу жолын. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады, сөздерді буынға бөледі. **«Жалауша» дидактикалық ойыны:** Педагог қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк	**Көркем әдебиет** Алматы метросы **Міндеті:** Метро туралы түсінігін тиянақтау. Өлеңді дұрыс қабылдауға баулу. Басқаның пікіріне құрметпен қарауға тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Өлеңді дұрыс қабылдауды **Түсінеді:** Метро туралы түсінеді **Қолданады:** Басқаның пікіріне құрметпен қарауды Бүгін біз бір ғажайып көлік түрі туралы әңгімелесеміз. Слайдтан көлік түрлерін көрсетеді (жеңіл көлік, жүк көлігі, пойыз, кеме, ұшақ, метро). – Балалар, мен бір ғажайып көлік туралы жұмбақ айтамын, сендер қандай көлік

	Мақал-мәтел: 1.Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. 2.Еңбек түбі – береке, Көптің түбі – мереке. 3.Бейнетсіз рақат жоқ	білдірмейді. Мысалы: а, б, қ. Осылай айтсақ, ешкім ештеңе түсінбейді. Егер осы дыбыстарды қосып, «бақ», – деп айтсақ, онда бәріміз жеміс бағы туралы айтылғанын білеміз. Әр дыбыстың сөз ішінде өз орны бар. Мысалы «лақ» сөзінде: • «Л» дыбысы бірінші тұр; • «а» дыбысы екінші тұр; • «қ» дыбысы үшінші тұр. Әр айтылған дыбыстың өз орны бар. Егер дыбыстарды дұрыс айтпасақ, сөз дұрыс құралмайды. «Дұрыс тап» дидактикалық ойыны – Балалар, мен тақтаға сызба ілемін, сендер мен айтқан дыбыс сөздің қай жерінде	балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық ойыны Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызша беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-	жалаушаны желбіретеді. **«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны** – Н дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер, қанша буын айтасындар. – Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, нақ, неліктен. –Р дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады. –Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы** – Мен	екенін табыңдар. Жер асты даңғылы Көлігінің зулаған Естіледі саңқылы. (Метро) – Бұл қандай көлік түрі? – Бүгін біз ақын Әдібай Табылдының «Алматы метросы» өлеңін оқимыз. Метро – қаладағы жолаушыларды тасымалдайтын көлік. Тізбек-тізбек вагондары бар. Метро пойызын жүргізушіні машинист деп атайды. Метродан пойыздың, ұшақтың дыбысы естіледі. Алматы метросы – әлемдегі жаңа метролардың бірі, әзірге он бір бекеттен тұрады. Әр бекеттің өз тарихы бар. «Мәскеу» бекеті – екі елдің достық белгісі. Соңғы жаңа қосылған бекет батыр атамыздың атымен «Бауыржан

		тұрғанын, яғни басында, ортасында, соңында тұрғанын тауып, төртбұрышты бояйсыңдар. Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіңдер. п дыбысын орнын анықтаймыз. Мысалы: (п) піл, апа, қап. Есімізде сақтаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін. «Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы Педагог сөз сызбасын тақтаға іледі. – Балалар, піл, апа, қап сөздерінде «п» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық.	(геш), те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор-(та), ор-(ман), о-(рақ), (өр-) өр-(мек), өр-(кеш), өр-(ле), өр-(мек-ші), өр(т), (да-) да(мыл-да), да(был), да(қыл), да(уыс), Да(риға), Дә(рия).	сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап, сиыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-ты-құс, ұ-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б.	Момышұлы» бекеті деп аталады. Күту алаңдары кең, жарық, таза. Педагог өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді

		Сызбаларға белгілейік. Балалар піл сөзінде «п» дыбысының бірінші тұрғанын, апа сөзінде ортасында тұрғанын, қап сөзінде соңында тұрғанын айтады.			
«Үнемді тұтыну» - Суды үнемдеу. Мақсаты: Оқушылардың үнем туралы түсініктерін кеңейту, Ой - өрістерін, тілдік қорын дамыту, Үнемдей білуге ұқыптылыққа тәрбиелеу					
	Суды аяғына дейін бұрап жабу керек Ваннаның орнына душ қабылдау керек. Су 3 есе аз жұмсалады . Ыдысты ағып тұрған судың астына жумай, раквинаның тетігін жауып барып жуу керек. Тіс жуған кезде стаканды қолдану керек. Кір жуғыш машинаны толығымен толтырып жуу керек 1 минутта ағатын 10 тамшы су жылына 2000 л ауыз суға тең үнемдеу. Егерде отбасы күнделікті қолданатын су көлемін үнемдесе, онда бір жылда тереңдігі 2 метр көл пайда болар еді. Бұлаққа бұлақ қосылса — "егізбіз" дейді, Көлге көл қосылса — "теңізбіз" дейді.	 		

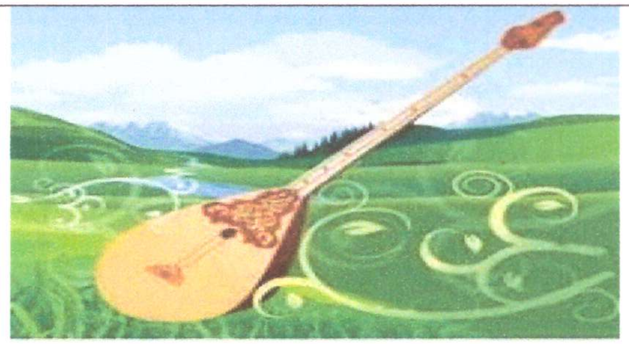
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қоршаған әлеммен таныстыру Қазақстанда мекендейтін жануарлар **Міндеті:** Қазақстан жерін мекендейтін жануарлармен таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** жануарлар әлемінің өкілдерін атап береді. **Түсінеді:** жәндіктер, құстар мен аңдардың бір-біріне тәуелділігін түсінеді. **Қолданады**: коммуникативтік дағды, талқылау, қорытынды жасау қабілеті қалыптасқан	**Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшеуішті ұзындықты өлшейтін құрал ретінде таныстыру **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** иінді таразымен өлшеуді; санауды, санды жазуды; **Түсінеді:** таразыны теңестіру үшін тағызат (заттар) салу керек немесе таразы Табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын; **Қолданады:** таразының қайта	**Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын өлшеу мен салыстыру. **Күтілетін нәтижелер:** **Меңгереді:** иінді таразымен өлшеуді; санауды, санды жазуды; **Түсінеді:** таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын; **Қолданады:** таразының қайта бағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен	**Математика негіздері** Мен не істей аламын? **Міндеті:** 10-ға дейін санауды, заттардың қасиеттерін атауды, берілген белгі бойынша жиындар құруды, заттарды ұзындығы бойынша салыстыру және өлшеуішпен өлшеу қабілетін бекіту **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** 10-ға дейін санауды, заттардың қасиеттерін атауды **Түсінеді:** заттарды ұзындығы бойынша салыстыру және өлшеуішпен өлшеу қабілеті **Қолданады:** қолдың ұсақ моторикасы дамыйды Ойындық жаттығуы «Цифрды жина».	**Қоршаған әлеммен таныстыру** Қызыл кітапқа енгізілген Қазақстан жануарлары **Міндеті:** Балалардың Қызыл кітап туралы түсініктерін қалыптастыру **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктердің кейбір түрлерін атап береді. **Түсінеді:** жануарлар мен өсімдіктердің сирек кездесетін түрлерін неліктен қорғау қажеттігін. **Қолданады:** коммуникативтік дағды қалыптасқан, тыңдай біледі, талдай алады Педагог өлең оқиды: Жанды, жансыз бұл

	Педагог қазақстанның табиғаты бейнеленген суретті көрсетіп, сұрақтар қояды. – Суретте не бейнеленген? – Туған еліміздің табиғаты. – Еліміздің табиғаты сұлу, жануарлардың алуан түрі мекендейді –Киік (ақбөкен) – ірі, қойға ұқсас, дөңес тұмсықты, күйіс қайыратын түз жануары. Ақбөкендер Бетпақдала, Арыс, Үстірт және Еділ-Жайық жазықтарын мекендейді. Ақбөкеннің төлі – құралай. Марал Қарқаралы, Көкшетау, Қатон-Қарағайда тіршілік етеді. Оның мүйіздерінің	бағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауға үйретуді. **Ойын жаттығуы. «Бақшада не өседі?» Сәбіз, қияр, асқабақ және баялды сияқты бірнеше көкөністерді** қағазға (немесе тақтаға) салады. Педагог балаларда нәр көкөністің тұсына көкөністің ұзындығындай сызықты салуды сұрайды Содан кейін балалардан сызықтар мен көкөністердің ұзындығын салыстыруды сұрайды:	табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауғ ауйретуді. **Проблемалық-іздеу тапсырмасы**: – Кәдінің ұзындығын қалай салыстырамыз? Балалар салыстыру тәсілдерін ұсынады. (Тұстастыру, беттестір.) – Кәдіні жиектен шығармай салыстыруға бола ма? Балалар оны шартты өлшеуішпен өлшеуге болатынын еске түсіреді. – Бүгін бізде шартты өлшеуіш құрал түрінде жасыл қағаз кесіндісі болады. Қалай өлшейтінімді мұқият қараңдар. Мен шартты өлшеуішті өлшем бұрышын – өлшенетін заттың басына сәйкес келтіріп қоямын.	Пазл-цифрлар кесілген материал жиынтығымен жеке жұмыс жасай алады, әр бала 1-2 цифрдан жинайды, №5, №6, №7 парақ беттері. «Ретімен қой» ойыны. (37-парақ) Жұптық жұмыс: «Ретімен қой» ұзындық, жуандық бойынша), балаларға түрлі түсті кесінділер жиынтығы беріледі, оларды ұзындық бойынша: ұзынынан бастап, қысқасына дейін немесе керісінше орналастыру ұсынылады. Педагог балалардан не үйренгендерін көрсетуді сұрайды. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Сана. Тиісті цифрмен сызып қос. 2-тапсырма. Сол жақтан оңға қарай бесінші және алтыншы балықты	табиғат – керегі бар дүние Неге құрып бара жатыр, қарап тұрмын күйіне, Қорғаймыз деп табиғатты адам заты адамнан Сол үшін де, шығарыпты «Қызыл кітап» бүгінде. – Өлең не туралы? – Қызыл кітап туралы. – Барлық елде сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктер заңмен қорғалады. Сирек кездесетін жануарларды қорғайтын қорықтар мен ұлттық табиғи саябақтар құрылған. Қорықта жұмыс істейтін адамды қорықшы, орманшы деп атайды, ол Қызыл кітапқа енгізілген жануарлар мен өсімдіктерді қаскерлерден қорғайды. Бірақ мейірімсіз адамдар бұл заңды жиі бұзады.

	ерекше емдік қасиеттері бар. Маралдың төлі – бұғышақ. Сілеусін – мысық тұқымдасына жататын жыртқыш жануар. Сілеусін таулы алқаптардың жапырақты орманында мекендейді. Көзі өте қырағы, есту қабілеті де жақсы дамыған. Ол ағаш басына және жартастарға жылдам өрмелеп шыға алады. Сілеусіндердің күшігі – мәшін. Ол еліміздің Қаратау, Ақсу-Жабағылы, Алматы, Марқакөл және Батыс Алтай табиғи қорықтарында қорғауға алынған. Ал осы жануарларды бір сөзбен қалай атауға болады? – Жабайы	көкөніс ең ұзыны? Ал қандай көкөніс ең қысқа? Көкөністерді ұзындық бойынша ең қысқасынан бастап, ең ұзынына дейін реттеуді сұрайды. Содан кейін балаларға қағаздар таратады. Қағазға бақша суретін салуды сұрайды. Балалар бақшада өсетін әртүрлі ұзындықтағы көкөністердің суретін салады. Көкөністердің шынайы көрінуі үшін, көкөністермен бірдей етіп сызық сызуды сұрайды. Бұл ойын балаларға ұзындықты салыстыруға үйретеді және кейде бір дей пішінде заттардың,	Шартты өлшеуіштің шетін белгілеймін. Сол жерден келесі өлшеу басталады. Балаларға кәдінің макеттері (муляждар, суреттер) таратылады. Балалар оларды ұзындық бойынша салыстырады. Педагог өлшем бұрышы кәдінің шетіне сәйкес келу керектігін еске салады. «Біз кәдінің қайсысы ұзын екенін білдік. Сондықтан Әлия мен Сырымның дауы шешілді». Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Әр жұлдызқұртта қанша дөңгелек бар? Сана. Цифрмен сызып қос. Қай жұлдызқұрт ұзынырақ? Белгіле. «Ұзындау/ұзынырақ – қысқа/қысқалау» жаңа ұғымдарды бекіту үшін	қызыл қарындашпен, бірінші және жетінші балықты сары, үшінші және төртінші балықты жасыл қарындашпен боя. 3-тапсырма. Жолақтарды ұзындығына қарай боя. Көзбен және шартты өлшеуіштің көмегімен салыстыру қабілетін тексереді. 4-тапсырма. Не өзгергенін қоршап сыз. Геометриялық фигуралардың белгілерін көрсету: түсі, пішіні, өлшемі.	–Балалар, мен Қызыл кітапқа енгізілген Қазақстан жануарлары жайлы айтайын. Балалар, «жұпар» деген не? – «Жұпар» деген – «хош иіс». Жұпар, хош иіс әтір, гүл, сабындарда т.с.с. болады. Ал мен сендерге Қызыл кітапқа енгізілген жұпартышқан туралы айтамын. (Интербелсенді тақтадан бейнебаян көрсетіледі). Жұпартышқан – тұрақты азайып бара жатқан түр. Қазақстанда жұпартышқан көбінесе Орал өзенінің алқабында, Жайық, Еділ мен Үй, Тобыл, Обаған және Тоғызақ өзендерінің жайылмаларында кездеседі. Жұпартышқан – жартылай суда

	жануарлар. – Олар қайда тіршілік етеді? – Орманда, тауда, далада. – Олардың ортақ қасиеттері қандай? «Көлеміне қарай орналастыр» ойыны. «Суретті жина» ойыны	ұзындығы әртүрлі болатындығын айтып, түсіндіреді. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Бет белгінің ұзындығын өлшеу үшін «Лего» конструктор бөлшектері пайдаланылды. Өлшеуіштерді сана. Ең қысқа бет белгіні ата. Қай бет белгілер ұзындықтары бойынша бірдей? Балалар өлшемдерді санайды, салыстырады. Ең қысқасы 1 нөмірлі белгі. Ұзындықтары бірдей белгілер 2 және 3, 4 және 5	орындалады. Педагог әр жұлдыз құрттың денесіндегі шеңберлерді санауды (шеңбер – шартты өлшеуіш) және цифрмен қосып сызуды ұсынады. – Жұлдыз құрттардың қайсысы ұзындау екенін белгілеп көрсет. Балалар әр жұлдызқұрттың шеңберлерін санайды, оларды ұзындықтарының ұлғаю ретімен байланыстырып, қосып сызады		тіршілік ететін аң, аяғы бес башпайлы, башпайларының арасы жүзу жарғағымен жалғасқан. Құйрығының ұзындығы 17– 20 см, оның астыңғы жағында тері безі орналасқан. Осы безден хош иісті зат бөлінеді. Аңның «жұпартышқан» аталуы да осыған байланысты. Жүні қалың, жылтыр, жұмсақ, қара қоңыр, бауыры ақшыл болады. Ол жәндіктермен, олардың дернәсілімен, құрттармен қоректенеді, сондай-ақ судағы өсімдіктің тамыр, сабақтарын да жейді. – Балалар, жұпартышқан аң ба, тышқан ба? –Ол – аң. «Қамбадағы тышқандар» ойыны

Үлкен үзіліс: «Күй күмбірі» - «Келіншек» халық күйі
Мақсаты: Түрліше сипаттағы музыканы сүйсіне тыңдап, тани білуге ынтасын арттыру

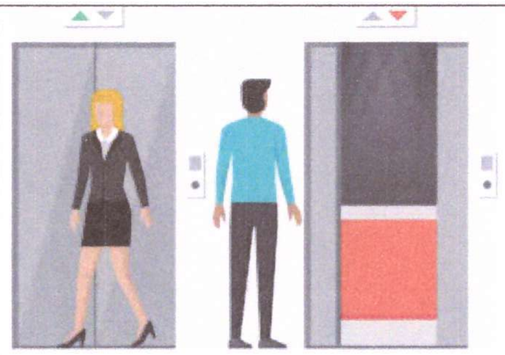
3 -ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі Түлкі **Міндеті:** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Түлкі – жыртқыш аңдарға жататынын білді,	**Қазақ тілі** Бұғы **Міндеті:** Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Бұғы туралы толық мәліметті білді **Түсінеді:** Атауын айтты, «Ғ»,«Ұ»“бұғы”дыб	**Сөйлеуді дамыту** Қысқа дайындық (ертегі) **Міндеті:** сын есімдер мен үстеулерді қолдану **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** сұрақтарға жауап береді, әңгіме мазмұнын айтады; **Түсінеді:** әңгіменің мазмұнын, еңбексіз зейнет жоқ екенін; **Қолданады:** бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды **Дидактикалық**	**Көркем әдебиет** Айтыс **Міндеті:** Сахналық қойылымға қатысуға ынталандыру. Тіл байлығын жетілдіру. Қоршаған ортаны қорғай білуге тәрбиелеу **Күтілетін нәтижелер:** **Жасайды:** Сахналық қойылымға қатысуға ынталанды **Түсінеді:** Тіл байлығын жетілді. **Қолданады:** Қоршаған ортаны қорғай білуді	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру)** Менің сүйікті ертегім **Міндеті:** балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен таныстыру - Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). - Сюжеттік жапсыруда заттардың

	қу, айлакер екенін білді; **Түсінеді:** Ертегінің әрбір кейіпкерлерін сомдады; **Қолданады:** Ертегіні тыңдап ойын қосты, мақал-мәтелді жаттады, жұмбақты шешті; **Көлеңке театры: Сахналау.** Рөлдерге бөліп, кейіпкерлердің мінез-құлқын сомдау. Алдымен, тәрбиеші немесе маман ертегіні интонациямен, дауысырғағымен балаларға оқып береді. Бір түлкі қалың ағашты аралап келе жатып, ағаштың басында отырған қырғауылды көреді де жақындап келіп: — Сәлеметсіз бе, қырғауылым, халің қалай? –	ыстарының орнын тапты, әріптерді толықтырды, талдау жасады **Қолданады:** Бояған кезде қандай түстер керек екенін ажыратты; **Жұмбақ:** *Төрт ұзын аяғы бар, басында тарам-тарам таяғы бар.* *Жауабы:* Бұғы **Бұғы туралы мәлімет беріледі.** Балапан телеарнасын қосайық. https://yandex.kz/video/preview/11631021970690278958	**ойын:** **«Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады	Балалар, қандай үй жануарларын білесіңдер? (Слайдтан көрсетеді). – Үй жануарлары деп үйде күтім жасалатын жануарларды айтамыз. – Бүгін үй жануарлары туралы Спандияр Көбеевтің «Айтыс» әңгімесімен танысамыз. Ертегіні слайд арқылы көрсетеді, әңгімелейді. Педагог балаларға ертегіні оқып береді Сөздік жұмысы: қожайын – үй жануарларының иесі соқа – жер жыртатын құрал Сұрақ-жауап: – Ертегі не туралы? Авторы кім? Қандайжануарларайтысты? – Сиыр не деді? Ат не айтты? – Ит не депырылдады? Қожайыныоларға не айтты? Балалармен бірге қайталап оқу.	өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу - Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру **Топтық жұмыс**

	дейді. Қырғауыл: — Жақсы, өзің қалай тұрасың? – дейді. Түлкі: — Жерге түсіп, сөйлессеңіз қайтеді, бір құлағым естімеуші еді? – дейді. Қырғауыл: — Жерге түсуге қорқамын, жерде әртүрлі аңдар бар, бізді жеп қоюы мүмкін, – дейді. Түлкі: — Әй, достым, қазір заман бұрынғы заман емес, жаңа ғана келдім, бұйрық шығыпты, біреуге біреу зорлық қылмас жасауға болмайды, қой мен қасқыр бірге жүрсін, түлкі мен тауық бірге жүрсін деген, –	**Бұғылар – жануарлардың бір түрі болып саналады.** Олардың мүйіздері жыл сайын түсіп, қайтадан өсіп отырады. Қазақстанда бұғылардың 4 түрі (құдыр, елік, марал, бұлан) Алматы, Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Ақмола облыстарының орманды алқаптарында мекендейді. Бұғылардың көпшілігі орташа немесе ірі денелі, сымбатты келеді. Бұғылар орманда, орманды далада, тундрада, тауда кездеседі. Ағаш, бұта жапырағын, қабығын, шөптесін өсімдіктерді,		аяқталды? (Босқа таласпаңдар, сендердің барлығың да маған керексіңдер. Әрқайсысың өз орнында жақсысың.) Балаларға түрлі екпінде мәнерлеп қайталату. «Белсенді суреттер» ойыны Балаға сурет көрсетіледі. Берілген суреттегі жануарды қимылмен бейнелеп көрсетеді. Қалған балалар жасырынған бейнені табады.	

	дейді. Қырғауыл: — Жақсы хабарыңыз бар екен, рақмет, достым! Мына жақтан бір иттер келе жатыр, оларға да хабарыңызды айтыңыз, естісін, – дейді. Ит деген сөзді естіген соң, түлкі алды-артына қарамастан қаша жөнеледі. Қырғауыл: — Қайда барасың, түлкім, бұйрықты ұмытып кеттің бе? – дейді. Түлкі: — Кім біледі, бұйрықты ол естімеген шығар, – дейді міңгірлеп. 	қынаны, мүкті және т.б. қорекетеді. Бұғының барлығы дерлік кәсіптік маңызы бар аң. Олардың терісі және етін пайдаланады. Теңбіл бұғы мен маралдың еркегінің мүйізінен дәрі жасалады. Олардың алғаш рет қолға үйретілгені нақты белгісіз, бірақ олар адамдарға жақсы үйреніп, оларды жақсы есте сақтайды. Жыртқыш шабуыл жасағанда бұғы мүйізімен ғана емес, тұяғымен де қорғанады. Екеуі де – өте күшті қару. Бұғылардың жауы – қасқыр болып табылады. Бұғы			

		шаруашылығы – бұғы өсірумен айналысатын шаруашылықтың бір саласы. Бұғы баласы – *бұғышақ* деп аталады.			
Қауіпсіздік сабағы: «лифті (жедел саты) мен кіреберістегі (подъезд) мінез-құлық ережелері»					
	Лифтідегі мінез-құлық ережелерін талқылау: лифті келгенше есіктерінен алыс тұр. Кіру және шығу: лифт есіктері ашылғанда тез кіріп, тез шығу, табалдырықта тұрмау. Түймешіктермен (кнопка) ойнамау: тек қажетті түймешіктерді басу, барлық түймешікті басудың қажеті жоқ. Лифтіге жалғыз кірмеу: ең дұрысы, лифтіге ересектермен немесе үлкен балалармен бірге кіру. Егер лифті тоқтап қалса: қорықпау, саспау, диспетчерді шақыру түймешігін басып, көмек күту. **Кіреберістегі мінез-құлық ережелерін талқылау:** №1 бейнероликті қарау. «Кіреберісте» Бейнероликті талқылау: егер кіреберісте бөтен адам болса, не істеу керек? Кіреберісте: бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, бейтаныс адамдарға есік ашпау, баспалдақ мен		**Пайдалы сілтеме: https://www.youtube.com/watch?v=3B0fLh5HPR0&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7l WQuIA-hK_6ODD&index=3**	

	қоршауларда ойнамау, ата-аналармен/ересектермен бірге болу. Негізгі сұрақтар арқылы бекіту: Бейтаныс адамдарға кіреберіс есігін ашуға бола ма? Неге? Егер лифті тоқтап қалса, не істеу керек? Кіреберісте баспалдақтар мен қоршауларда ойнауға бола ма? Лифтіге қалай дұрыс кіру және шығу керек?				
4 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Дене тәрбиесі Батырлар **Міндеті:** алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру **Түсінеді:** ұзын және қысқа секіргіштен секіруді **Қолданады:** секіргішпен секіреді	**Музыка** Біздің рәміздер **Міндеті:** Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** ән айту дағдыларын; дауысын дұрыс келтіріп орындайды. **Түсінеді:** кіріспе музыкадан кейін ән айтуды бастау. **Қолданады:** халық биін және мәнерлі қимылдарды орындайды,	**Дене тәрбиесі** Аңшылар **Міндеті:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Түсінеді:** арқаннан секіруді **Қолданады:** Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру	**Дене тәрбиесі** Желді қуып жет! **Міндеті:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру **Түсінеді:** арқаннан секіруді **Қолданады:** Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру	**Музыка** Егеменді елім **Міндеті:** Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату **Күтілетін нәтижелер: Жасайды:** ырғақты, мәнерлі қимылдарды, әндерді орындайды. **Түсінеді:** әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажырату. **Қолданады:** үйренген би қимылдарын әуенге

	Қысқа секіртпе арқылы секіру Б.қ. – секіртпені арт жақта ұстап тұру. Аяқтың ұшымен жеңіл және ырғақпен секіру. Қауіпсіздік техникасын естеріне салады, балалардың қалай секіретінін бақылайды Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма». Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды	қазақтың ұлттық аспаптарында ойнайды **Музыка тыңдау:** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай)	**Ойын жаттығуы**: «Допты қағып ал!» Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, қайтадан қағып алады	Оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру «Баскетбол» – допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету. Нұсқау – бастапқы қалыпты дұрыс қабылдау, допты алақанмен соқпау. Допды еденге бір қолмен соғады, еденнен ыршыған допты саусақтарын ашқан күйде күтіп алады. Тапсырманы орындап болғаннан кейін допты себетке салады	ілесе отырып қолданады **Музыка тыңдау:** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай

	ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады				
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету)**
Серуен	Ауаны бақылау Мақсаты: Балаларды табиғаттың бір құрамдас бөлігі ауамен, және оның қасиеттерімен таныстыру. Біз немен демаламыз? Бірінші. Терең - демді ішке тартып, содан соң оны қайта шығарайық. Қалай ойлайсындар біз нені шығардық? (ауаны). Ауа деген не? Кімде – кім оны көрдіме? (біз оны көрмейміз, бірақ әрдайым біздің қасымызда) Неге біз оны көрмейміз?	Бақшадағы өсімдіктерді бақылау Мақсаты: Бақашада өсетін өсімдіктерді ажырату, олардың адамға пайдасы, адамдардың қысқа дайындығы туралы түсінік беру. Болжам:Сарымсақтың қабығы қалың болса – қыстың аяз болғаны. Тақпақ: Апорт деген тәтті алма Өседі ол бақтарда Апорт деген тәтті алма Өседі ол бақтарда. **Жеке жұмыс:**	Ағаштар мен бұталарға бақылау Мақсаты: Алаңдағы бұтақтармен ағаштарға бақылау жасау. Өсімдіктердің ұқсастығы мен ерекшелігін ажыратуға үйрету. Жапырақтары түсіп жатқанына, алуан түске енуне назар аудару. Болжам: күзде жапырақтар ерте түссе, қыстың суық болады, сонымен катар қыс ерте басталады. Мақал-мәтел: Күздей бер, күздей берсең үзбей бер.	Ауа-райын бақылау Мақсаты: Қазан айындағы ауа- райын бақылау.Өзіне тән белгілерін анықтап отыру. Тәрбиеші балалармен бірге бақылау жасайды, қазан айында алғашқы суық түседі. Таңертең үйдің шатыры шөп, жолдың шеттері күннің шуағына жылтырап тұрады. Уақыт өте келе суық пайда болады. Болжам: қарға қаңқылдап тоқтаусыз секіріп жүрсе – жаңбыр жауады. **Жеке жұмыс**	Маусымдық өзгерістерді бақылау Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертең күн салқын болып, түсте ыстық болады. Адамдар қысқа дайындалады. Құстар жылы жаққа ұшады. **Жеке жұмыс** Тақпақ: Күзде жауын. Бұлт. Тұман Сары жапырақ жауады. Сары құйын ұйтқыған Сапырады ауаны Тапталады табанға Судыр- судыр

	(ауа – жеңіл, көзге көрінбейді) Бідің демалатынымызды қалай тексереміз? Алақанымызды бірінші аузымызға апарым, содан соң мұрынға апарып демалыңыз. Сендер не сездіңдер? (алақанымыз жылынды, біздің демалысымыздан) **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Көзге ілінбейді, Жұтсаң білінбейді. (Ауа) Қозғалмалы ойын: «Қоңыздар» Мақсаты: Балаларды жан-жақты жүгіруге, белгі бойыншща қозғалысты өзгертуге назар аударуға үйрету. **Еңбек әрекеті:** Сынған бұтақтарды және жапырақтарды жинау.	Жұмбақ: Балалармен достасып, Жазда бақты қорғайды, Күзде кетер қоштасып, Кім біледі? (торғайды)? Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар» Мақсаты: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрет, достастыққа тәрбиелеу. **Алаңдағы еңбек:** құраған өсімдіктерді жинау **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан – жақты дамуына әсер ету	**Жеке жұмыс**: Тақпақ «Қарағай» Көкке бойын созады, Көпке қолын созады. Кең құшағын ашады, Көлеңкесін тосады Көп қарағай,қарағай Мейірбанды анадай. Жұмбақ: Жазда тұрып жоғары Күзде жерге қонады (Жапырақ) Қозғалмалы ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: шапшаңдыққа, ептелікке жетілдіру. **Алаңдағы еңбек:** Ағаштардан түскен әдемі жапырақтарды жинап, олардан жапсыра отырып бір бейне жасау. (балық, қоян, кірпі) **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету	Тақпақ: «Мөлдір тамшылар» Бұллар жабағы Көкті жабады Күзгі тамшылар Тамады, тамады. Ү.Есдәулетов. Жұмбақ: Көзіжасты- жылауық, келе жатыр бір алып Жабырқаса жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт) Қозғалмалы ойын: Торғай мен мысық» Мақсаты:Балалардың қимыл – қозғалыстарын арттырып, ептілікке баулу. **Алаңдағы еңбек:** гүлдердің тұқымдарын жинау. **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету	жапырақ Өрттей сары бояуға Малынғандай атырап. М. Әлімбаев Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар» Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. **Алаңдағы еңбек:** құстарға жемсалғыш жасау **Еркін ойындар** **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету

	Еркін ойындар **Мақсаты:** баланың жан –жақты дамуына әсер ету				
Серуеннен оралу	Киімдерін ретімен шешу. Өз-өзіне қызмет ету.				
Балалармен жеке жұмыс	**Есимбеков Алдияр Айдынұлы** қаламды дұрыс қолдануға үйрету. Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Салимова Фариза Нурлановна** түстерді ажырата білуге үйрету. Қарым- қатынас іс-әрекеті	**Серикбай Амина Қуандыққызы** құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Шығармашылық іс-әрекет.	**Мырзағали Айсезім Райымжанқызы** қаламды дұрыс ұстауға үйрету. Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	**Бақыт Сабыр Азаматұлы** суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру.
Балалардың іс- әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	**«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:** Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. Шарты: Педагогтің ауызша сипаттамасы бойынша суреттер тізбегінің арасынан сәйкес келетін табиғат	**«Бұл ұяда не тұрады?» үстел үсті ойыны.** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту. Ойын барысы: Тәрбиеші ұядағы құстардың суреттерін көрсетеді. Балалар оларды атайды, құстарға сипаттамабереді.	**«Арыстан мен тышқан» (латыш ертегісі)** **Мақсаты:** “Арыстан мен тышқан” ертегісімен таныстыру.Ертегі мазмұнын түсіндіру, баяндау. Балаларға әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін, жүріс-тұрысын талдауға баға беруге үйретуді жалғастыру; сөздік қорларын молайтып, сөйлеу қабілеттерін дамыту,	**«Бұл қай кезде болады?»** **Мақсаты:** жылдың төрт мезгілін бір-бірінен ажырата алу қабілеттерін дамыту. Шарты: тақтаға төрт мезгілдің суретін іледі. Әр мезгілге байланысты әңгіме құрастырып айтады, қай жыл мезгілі екендігін жасырады. Қалған балалар қай жыл мезгілі екенін тауып айтады.	**«Шарлармен алмасу»** **Мақсаты:** Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға

	құбылысының суретін табу.		қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты және сабырлы болуға тәрбиелеу.		ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар «Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындықтарынан тұрып: «Жүгірдік, жүгірдік...,» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** **Ата-аналарға арналған жадынама** **«Балаға сыпайы болуға қалай көмектесуге болады?»** Қажет болған жағдайда сыпайы сөздерді өзіңіз қолданыңыз. Баланың айналасындағы ересектерді сыпайы сөздерді қолдануды қалыпты жағдайға айналдыруға көндіріңіз. Балаңызға сыпайы сөздердің "сиқырын" көрсетіңіз: "өтінемін" деген сөзсіз "маған бер"сияқты баланың өтініштерін орындамаңыз. Баланың бұл туралы есіне түсуін күтпестен, алдымен сәлем айтыңыз, қоштасыңыз және алғыс айтыңыз. Балаңызбен бірге міндетті сыпайылық ережелерін жасаңыз және бекітіңіз. Мысалы: "осы күні алғаш көргендердің бәріне сәлем айту керек" және т. б. Сыпайылыққа сыпайы түрде үйретіңіз!				